د تصوف په اړه ځيني حقايق

حکمتيار

فهرست

عنوان **صفحه**

بسم الله الرحمن الرحيم

د ناشر وينا

الحمد لله چي د اسلامي دعوت په تاوده سنگر کي د يوه بل ارزښتناک او علمي اثر د خپراوي سعادت ترلاسه کوو، دا د يوه مشهور پاکستاني خطيب او د تصوف ستر مدافع او مبلغ ډاکټر محمد طاهر القادري په نامه د ورور حکمتيار له لوري لېږل شوی مفصل ليک دئ چي د موضوع اهميت ته په پام سره مو د يوې رسالې په ډول د هغه خپرول او خپل خدای پال ولس ته د هغه ډالۍ کول مفيد وگڼل.

ښايي هيڅ مؤمن او حساس داعي به له موږ سره په دې کي اختلاف ونه لري چي د تصوف نوم او سلسله د اسلامي امت د تاريخ په يوه خاص پړاو کي او په دې نيت رامنځته شوی چي د مسلمانانو تعلق له الله تعالی سره مضبوط کړي او معنوياتو ته د دوی توجه راواړوي، خو له يوې خوا د غرض خاوندانو په هغه کي ناوړه تصرفات کړي او له بلي خوا جهل او ناپوهي د دې باعث شوې چي د تصوف تر جالب نامه لاندي ډېر خرافي

افکار او شرک لړلي عقاید په اسلامي امت کي په عامه توګه او په افغانانو کي په خاصه توګه خواره شوي، دا افکار نه یوازي دا چي له قرآن او حدیث سره په بشپړه توګه مغایرت لري، بلکي له یوې خوا ئې په امت کي اختلافات راولاړ کړي او له بلي خوا خلک له اصلي لاري منحرفوي، له ژوند او د ژوند له اړوند قضایاوو ئې پام بل لوري ته اړوي، رهبانیت ته ئې بلي، د خلکو توجه له خالق نه مخلوق ته اړوي، له ژوندي خدای نه مړي انسان ته، د عرش له مالک نه قبرونو او قصرونو ته، له جومات نه زیارت ته، د قرآن له تلاوت نه ساز، سرود، قوالي او نعت ته، له جهاد نه رهبانیت ته او له سنګر نه د خانقا کونج ته، د اسلامي نظام د پلي کولو په لار کي له دعوت او جهاد نه ئې لاس اخیستو ته هڅوي، خلکو ته وایي که د مرشد لمن ونیسې نو هغه مقام ته رسېدی شې چي مجاهدین ئې په جهادونو او شهیدان ئې په شهادتونو نشي ترلاسه کولی، هغوی ته وایي: مرشد په غیب پوهېږي، هغه د بنده او الله تعالی تر منځ وسیله او واسطه دئ، خدای یوازي د دوی له لاري دعاګاني قبلوي او حاجتونه ترسره کوي!!! دا په داسي حال کي چي قرآن په پرېکنده او صریح الفاظو او په مکرره توګه فرمایي: عبادت به مو یوازي الله تعالی ته وي او استعانت به مو یوازي له الله تعالی نه، له الله تعالی پرته به نه د بل څه او بل چا عبادت کوئ او نه به بل چا ته د دعاء لاسونه اوچتوئ، له الله تعالی نه پرته نه په آسمانونو کي څوک په غیب پوهېږي او نه په زمکي کي، ستاسو رب تاسو ته د غاړي تر رګ هم ډېر درنږدې دئ، په هر ځای کي درسره دئ، دعاګاني مو اوري، حاجتونه مو ترسره کوي او مشکلات مو حلوي، له هغه چا زیات راضي

کېږي چې زیاته دعاء ورته کوي او له هغه چا ناراضه کېږي چې د ده په ځای بل چا ته دعاء کوي، هغه څوک هیڅکله نه بخښي چې په (عبادت) او (دعاء) کې له الله تعالی سره بل څوک شریک کړي.

که د دغو خرافي افکارو او شرک لړلو عقایدو جرړو ته ځیر شئ نو وبه ګورئ چې ترشا ئې یا د خطرناکو او ځېرکو دښمنانو لاس دئ، یا د ټګمارانو او یا د جاهلانو. دا نن نن غربي استعمار په دې اړه پراخې پانګونې کوي چې دغه افکار په مسلمانانو کې خواره شي، دا تصادفي خبره مه ګڼئ چې ملګرو ملتونو ولې د غربي هېوادو په وینا یو کال د مولانا جلال الدین رومي په نامه یاد کړ!! ولې په بي بي سي، امریکا غږ او نورو غربي رسنیو کې د مثنوي او د حافظ شیرازي د کلیات لپاره پراخ تبلیغات کېږي، دوی غواړي مسلمانان له هغه قرآن نه بل لوري ته مخه کړي چې د الله تعالی په لار کې په خپل سر او مال د جهاد بلنه ورکوي، مسلمانانو ته امر کوي چې تر هغه له کفارو سره وجنګېږئ چې د الله دین پر ټولو ادیانو غالب شي او د زمکې پر سر له الهي دین نه پرته بل دین او نظام نه وي. دوی خو پر اسلامي نړۍ له سیاسي، اقتصادي او نظامي پلوه حکومت کوي، سلطه او ګټې ئې د هغه چا له لوري ګواښل کېږي چې دا قرآن ئې لارښود وي، له هغه چا؛ نه یوازې وېره نه لري بلکې د ځان لپاره ئې ډېر ګټور ګڼي چې د مسلمانانو ذهن او فکر تخدیر کړي، د دوی په ضد ئې مقاومت او جهاد ته ونه هڅوي، په ذکر، تسبیح، اوراد او اذکارو ئې مصروف وساتي او حتی ورته ووایي: (غوث، قطب او ابدالو) د دوی د راتلو او پر مسلمانانو د مسلط کېدو پرېکړه کړې، هغه مهال به وځي چې دوی ئې د بېرته وتلو

فیصله وکړي، ستا جهاد، مقاومت او قربانۍ هیڅ ګټه نه لري او له دې لاري هیڅکله خپلو موخو ته نشې رسېدی!!

دښمنان غواړي له اسلام نه یو داسي کرکجن انځور وړاندي کړي چي هر چا ته د خندا وړ وي، هر لیدونکی له اسلام نه بې زاره کړي، هغه یو خرافي او مسخره دین معرفي کړي، دوی د شیعه وو د عزاداري مراسم او په زنځیرونو ځان وهل، د بري امام او داتا ګنج بخش په زیارتونو کي د چرسي ملنګانو وجد او مستي ډېر خوښوي او په اروپا او امریکا کي ئې ننداري ته ږدي.

ځیني خلک تصوف ته په داسي سترګه ګوري چي ګواکي دا له الله تعالی سره د انسان د تعلق ټینګولو یوه ذریعه ده، دوی ته باید ووایو: پیغمبر علیه السلام موږ ته ټولي هغه لاري، چاري او طریقې راښودلې دي چي د بنده تعلق له خپل رب سره ټینګوي، هغه فرمایي چي الله تعالی ته د نږدې کېدو تر ټولو ډاډمنه، نږدې او صحیح لار د فرایضو سرته رسول دي، یعني په لمانځه، روژې، زکات، حج او جهاد سره کولی شئ خپل رب ته ورنږدې شئ او د هغه تقرب مو په برخه شي، آیا دا کافي نه دي؟ شریعت خو موږ ته اجازه نه راکوي چي څه پر دین زیات یا ترې راکم کړو، د اهل کتابو په اړه د یوه بحث په ترڅ کي موږ ته لارښوونه کوي چي هغوی له خپله ځانه رهبانیت رامنځته کړ، الله تعالی نه وو پرې لازم کړی، خو بیا ئې مراعات نه کړ!! دا لارښوونه کافي ده چي هر مؤمن انسان په دین کي له ځانه طریقې جوړي نه کړي، حتی که په ښه نیت هم وي.

تاسو به په دې رساله کي د تصوف په اړه داسي دقیق، مشرح او علمي

بحث ومومئ چي تنده مو رفعه او پوښتنو ته مو مضبوط او قانع كوونكي ځوابونه ترلاسه كړئ، موږ په دې هيله دا رساله خپل اسلامپال او پر خداى مين ولس ته ډالۍ كوو چي په نږدې راتلونكې كي افغانستان د يوې داسي ټولني په توګه وګورو چي د مدينې منورې هغي ټولني ته ورته وي چي د رسول الله صلى الله عليه و سلم په مباركو لاسونو جوړه شوه، د قرآن له زلال او شفافي چينې خړوبېده، د الله تعالى په لار كي د جهاد په سبب د يوه داسي ستر هېواد په پلازمېني بدله شوه چي له اندونيزيا نه تر هسپانيا او له كاشغر نه تر يمن پوري غزېدلى وو، د وخت دوه ستر ستر ځواكونه ئې په وړاندي په ګونډه شول او د الله تعالى د غوره او آزادي بخښونكي دين شين بيرغ د نړۍ په ګوټ ګوټ كي په رپيدا راغى.

و ما ذلک على الله بعزيز

د ميثاق ايثار اداره

بسم الله الرحمن الرحیم

د تصوف په اړه ځیني حقایق

فَبَشرْ عِبَادِ الّذِینَ یَستَمِعُونَ الْقَوْلَ فَیَتّبِعُونَ أحْسَنَهُ أُولَئک الّذِینَ هَدَاهُمُ اللّهُ وَ أُولَئک هُمْ أُولُوا الألْبَبِ* صدق الله العظیم

محترم ډاکټر محمدطاهر القادري! السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

څه وخت مخکي داسي فرصت په لاس راغی چي ستا ځیني ویناوي د تلویزیون له لاري واورم، څو ورځي مي پرله پسې ستا خبري تعقیب کړې، په هر آیت او حدیث چي تا په خپلو ویناوو کي استناد کاوو هغه مي په دقت سره له نظره تېراوو او اړوند کتابونو ته ئې تلم او سیاق و سباق، متن، اسناد او د علماوو آراء مي لوستل، په پای کي څو نتیجو ته رسېدلی یم چي د یوه امین ناصح په توګه ئې تاسو ته لیکم، خو تر دې د مخه دا مناسب ګڼم چي د ځان په اړه دومره معلومات درکړم چي باعث شي زما لیکنه په غور او دقت سره ولولې، دا هم د یوسف علیه السلام په سنت د عمل کولو په موخه، نه د ځان ستاینې لپاره، الله تعالی ته له ځان ستایلو پناه وړو، هدف مي دا دئ چي ته ګمان ونه کړې کوم بې علمه، بې عمله، ستا کوم

مذهبي حریف او رقیب تا ته دا خط لیکلی: ما د خپل شپېته کلن ژوند څلوېښت کلونه په دعوت، هجرت، جهاد، زندان، د دیني علومو په تعلیم او تدریس کې تېر کړي، د قرآن دوه ثلثه مي حفظ کړي، صحاح سته، مشکوة او د الباني سلسه مي لوستلي، نږدې نیمايي قرآن مي په څلورو جلدونو کې تفسیر کړی، په پنځم ئې مصروف یم.

زه د دې خط د لیکلو په مهال دا ګمان هم نه کوم چې ته به زما له ویناوو سره توافق وکړې، ځکه زه هغه څه درته لیکم چې په قرآن او د پیغمبر علیه السلام په احادیثو کې په صریحو الفاظو راغلي، دا به حتماً تر دې د مخه ستا له نظره تېر شوي وي، خو زه د خپل دیني مسئولیت د ادا کولو لپاره دا مطالب تا ته لیکم، ستا د ویناوو له اورېدو وروسته که څه درته ونه لیکم نو د ګناه احساس به کوم او داسې به ګڼم چې ما له حق نه دفاع ونه کړه او دومره مي هم ونه کړل چې د یوه خط په لیکلو سره له قرآن او حدیث نه دفاع وکړم او هغه غلط تعبیرونه تصحیح کړم چې سل په سلو کې د حقیقت خلاف او له قرآن او سنت سره متعارض راته ثابت شوي. ستا د هغو ویناوو محوري برخه له تصوف نه دفاع وه چې ما واورېدې؛ خو د تصوف په اړه چې تا څه ویلي ټول مي د قرآن، حدیث، عقل او علم خلاف موندلي، چې دا دئ څو مثالونه ئې تاسو ته لیکم:

د جن سوره:

تا د جن د سورې په څو آیتونو استناد وکړ، په داسې حال کې چې دا سوره له سره تر پایه د هغه تصوف پر واهي بنسټونو سخت سخت

گوزارونه کوي چې ته ترې دفاع کوې، ستا تصوف وايي چې مرشد په غيب پوهېږي!! خو د دې سورې لومړی آيت وايي چې پيغمبر عليه السلام له دې خبر نه وو چې د جناتو يوه ډله راغلې، د ده تلاوت ئې اورېدلی، ايمان ئې راوړی، او ... د جن د سورې له نازلېدو وروسته له دې پېښې خبر شو.

د هغه چا په ځواب کې چې ادعاء کوي د جناتو له لارې په غيبي خبرو پوهېږي؛ وايي: جنات په غيب نه پوهېږي، آسمان ته نشي ختی، استراق السمع نشی کولی، هغو فرشتو ته هم نشي ورنږدې کېدی چې الهي احکام انتقالوي؛ ځکه د هغوی شا او مخې ته داسې ساتونکي گمارل کېږي چې هيڅوک ورنږدې کېدی نشي. جنات وايي:

ÇËÈ #Y©‘ Nå‘ Nĺ Š#‘& Q& ÇÚ öR $’Î ` JÎ ‰ƒ í é,Ÿ & ü“ í ô®R W $R&r

او دا چې موږ نه پوهېږو چې د زمکې اوسېدونکو ته د شر اراده شوې او که ئې خپل رب د رشد او هدايت اراده ورته کړې.

په دې سوره کې پيغمبر عليه السلام ته ويل شوي چې خلکو ته ووايي:

Nî»ã ÇÎÈ #‰B& þ’n ¼ çt @èyµ Q& br‰ãqè $B Ò ƒÌ‰& ü” í Š& þþ Î @è

ÇËÈ #‰n& ýÍnÎ ô 4 ?ã ãŷ ãX ù É ø%$

ووايه: نه پوهېږم چې آيا هغه څه رانږدې دي چې وعده ئې درکول کېږي او که رب به مې د هغې تر راسېدو کوم وخت او موده وټاکي. عالم الغيب رب چې په خپلو غيبي اسرارو هيڅوک نه خبروي.

يعني نه زه له غيبه خبر يم او نه له الله تعالی پرته بل څوک.

ستا تصوف وايي چي مرشد حتی له مرگه وروسته هم له بغداد او اجمير نه په لاهور کي خپلو مخلصينو ته فيض رسولی شي!! خو دا سوره پيغمبر عليه السلام ته وايي:

ÇÈ #%©‘ Ÿwr #ŽÏÑ Ÿä3 Ÿ7 Î)Å w ’ÎoÎ)

ووايه! يقيناً چي زه تاسو ته نه د کوم تاوان څښتن يم او نه د کوم هدايت او رشد.

چي پيغمبر عليه السلام په خپل ژوند کي خلکو ته د گټي او ضرر مالک او واکمن نه وو؛ نو بلڅوک به څنگه خلکو ته د گټي رسولو او ضرر دفعه کولو اختيار او توان لري، او هغه هم له مرگه وروسته او له قبره ؟!!

ته چي د (روحاني فيض) په نامه څه يادوې، دا له ځانه جوړه شوې جعلي اصطلاح ده، هيڅ ديني بنسټ نه لري، نه په قرآن کي راغلې او نه په احاديثو کي، قرآن موږ ته وايي چي نوح عليه السلام خپل زوی او مېرمني ته په خپل کور کي څه روحاني فيض نشو رسولی، دواړه غرق شول، نو ستا مرشد به په اجمير او بغداد کي له خپل قبر نه څنگه په لاهور کي خپل مريد ته (روحاني فيض) ورسولی شي؟!! پيغمبر عليه السلام خپل تره ابوطالب چي ډېري ستري او نه هېرېدونکي ښېگڼي ئې ورسره کړې وې او د ده د هدايت سخته تلوسه ئې درلوده خو په دې ونه توانېدو چي د روحاني فيض په مرسته ئې هدايت کړي او ايمان راوړو ته ئې تيار کړي، قرآن ورته فرمايي:

ß‰ÎgôJ tƒ ©!$# £`Å3»s9ur |Mö7t6ômr& ô`tB “Ï‰ökö Ÿw 7¨RÎ)

ÇÎÏÈ šú ïY‰FĝŠ3Ŝ القصص: ٥٦

يقيناً چي ته (اې محمده) هغه څوک نشې هدايتولی چي محبت ورسره لرې، خو الله هغه څوک هدايتوي چي وئې غواړي، او هغه په لارموندونکو ترټولو زيات پوه دئ.

تا چي د (طريقت) د اثبات لپاره د جن د سورې په دغه آيت استناد کړی:

ÇÏÈ #Ŷ‰ï , Ĥ•Û $Zä 7 ï‰Œ brŠ $ZÏr bqŜ î»Á 9$$ZÏ $R&r

او دا چي ځيني مو صالح دي او ځيني مو غير له دې، او مونږ د بېلو بېلو تګلارو خاوندان وو.

دا تحريف ته ورته استناد دئ، دا آيت وايي چي جناتو خپل حالت داسي بيان کړی: ځيني مو صالحان دي او ځيني غيرصالح، په بېلو بېلو لارو روان ډلي ډلي يو، نه پوهېږو د دې آيت له کومه ځايه تا د طريقت مشرب راايستلی او هغه دي د قرآن مطابق مشرب ګڼلی؟!! داسي ادعاء خو يوازي هغه څوک کولی شي چي مخي ته ئې له قرآنه بې خبره جهال ناست وي او هغه غواړي خپله هره غلطه خبره په داسي توګه وړاندي کړي چي ګواکي د قرآن مطابق ده!! همداراز د دې سورې په بل آيت:

او دا چي که : ÇÏÈ $]‰ î ã$B Nĝ»Yø)ó™V(þ)ƒÌÖ9$’?ã (qß»)Fó™$Ëq©r)

په دې لار نېغ پاته شي په پرېمانه اوبو به ئې خړوبه کړو)، ستا استناد ناوارده استناد دئ، دلته له طريقت نه مراد ستا طريقت نه دئ، بلکي په مخکني آيت کي چي جناتو ويلي: زموږ ځيني مسلمانان دي او ځيني

قاسطون .... (N=Ö'& ôJù bqÜÅ»)ø$ $ZÏr bqßÎó ß$ $ZÏ $R&r)

او مسلماني دغه د جناتو کي آيت ورپسې په (ÇÊÍÈ #%©'‘ #rãy$ys? 7 Í»¯9'rés

اسلام د طريقة په نامه ياد شوی، يعني که دوی په اسلام استقامت وکړي؛ نو پراخ رزق به ورپه برخه کړو، عجيبه ده چي ته له دې نه د تصوف طريقت راباسي!!

بيا خو مناسب دا ده چي ته د فرعون له هغي وينا نه هم د طريقت اصطلاح راوباسې چي خپلو پلويانو ته د ده په دين د ټينګ پاته کېدو لپاره وايي: موسی او هارون (عليهما السلام) راغلي چي ستاسو غوره طريقت ختم کړي: قَالُوا إِنْ هَذَنِ لَسحِرَنِ يُرِيدَانِ أَن يخْرِجَاكم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَ يَذْهَبَا بِطرِيقَتِكُمُ الْمُثْلى * طه:٦٣

وئې ويل: دا دواړه (موسی او هارون عليهما السلام) خو يقيناً چي جادوګران دي، غواړي په خپل جادو سره تاسو له خپلو سيمو وباسي او ستاسو غوره طريقت له منځه يوسي!!

تقوی، بر او احسان:

ته چي د تقوی، بر او احسان په اړه کوم تعبيرونه وړاندي کوې او د تصوف او صوفيانو په معنی ئې اخلې ټول ئې د قرآن خلاف دي، دا قرآني اصطلاحات د مسلمان د عملي ژوند بېل بېل اړخونه توضيح کوي، راشه دغو آيتونو ته لږ ځير شه:

(r&Ë ‹ø'r í $ÿàö6 ø$šÆ Ï Nãqè? šú ïÏ%©!$# (qãè» #(qãÏ#ä ûïÏ%©!$#š'¯»t

ÇÊÈ šú üÉÉ3%$ì B ©$Ïb.. (qÏ3=s$r ŽàÜ Ö3Ši التوبة: ۱۲۳

اې مؤمنانو! له هغو کافرانو سره وجنګېږئ چې درنږدې دي او حتماً دي په تاسو کي زيږوای وومومي، او په دې پوه شئ چي الله له داسي متقيانو سره (مل) دئ.

دلته هغو قتال کوونکو مجاهدينو ته د متقيانو نوم ورکړی شوی چي: له نږدې کافرانو سره جنګېږي او له هغوی سره په خپل چلند کي غلظت ښيي او له نرمښت نه ډډه کوي.

ÇÏÈ ûüZÅé 3%$ì J9 ©$Ïbr $Z=çS Nåk¨]tƒÏ‰ôgoYs9 $ZŠÏù (r߉yg»_ tûïÏ%©!$#ur العنکبوت: ۶۹

او هغه چي زموږ لپاره ئې جهاد کړی حتماً به خپلي لاري ورته وښيو او يقيناً چي الله له دغو محسنينو سره دئ.

دلته هغه مجاهدين د (محسنين) په نامه ياد شوي چي د الله په لار کي جهاد کوي او د همدې جهاد په طفيل؛ الله تعالى د هدايت ټولي لاري د دوی پر مخ پرانيستې دي او د ژوند په هري برخي کي ئې الله تعالى لارښوونه کوي. عجيبه ده چي تا له دې څرګند آيت نه دا غلطه انتباه اخيستې چي د خانقا او کوم زيارت په کونج کي ناست صوفي ته د محسن نوم ورکوې او له سبلنا نه د طريقت څلور طريقې راباسې!! ته او خدای دي آيا دا ډېر کرکجن تعبير او له قرآن سره ستره بې باکي نه ده؟!!

Ïbîû õó« `Ë (qà)ÿZè$Br šc qöÎ6 $ŠË (qà)ÿZè4m ŠÌS (q8$Y? `9

هیڅکله به ښېګڼې ته ونه رسئ ترڅو له خپلو محبوبو شیانو نه څه انفاق نه کړئ او څه چي انفاق کوئ نو الله ورباندي ښه پوه دئ.

دلته قرآن د الله تعالی په لار کي ایثار او قربانۍ ته د بر نوم ورکړی او فرمایي چي هغه څوک د بر او ابرارو مقام ته رسېدی شي چي تر ټولو زیات محبوب شیان د الله تعالی په لار کي قرباني کړي، او هر څوک پوهېږي چي د دې ښه مصداق هغه مجاهد دئ چي خپل سر او مال د الله په لار کي قرباني کوي، نه ستا د ادعاء مطابق په زیارت او خانقا کي ناست هغه ذاکر چي د نورو جیب او لاس ته طمعه لري او معیشت ئې د بل په خیراتونو، صدقاتو، شکرانو او نذرانو تأمین کېږي. آیا د پیغمبر علیه السلام هغه وینا دي اورېدلې چي فرمایي: د سنګر یوه ورځ په نورو ځایونو کي تر زرو میاشتو عبادت غوره ده، حتی که دا په حرم کي او په داسي عبادت تېر کړي چي د شپې قیام کوي او د ورځې روژه نیسي، په همدې عبادت سره هم د هغه مجاهد د یوې ورځې ثواب او مقام نشي ترلاسه کولی چي په سنګر کي پروت وي.

عن أنس قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لغدوة في سبيل الله أو روحة خير من الدنيا وما فيها ذكر تفضل الله جل وعلا على الواقف ساعة في سبيل الله بإعطائه خيرا من مصادفة ليلة القدر بالمسجد الحرام

عن أَبُو صَالِحٍ مَوْلَى عُثْمَانَ قَالَ سَمِعْتُ عُثْمَانَ بْنَ عَفَّانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ

مِنْ أَلْفِ يَوْمٍ فِيمَا سِوَاهُ مِنْ الْمَنَازِلِ

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ يَعْدِلُ الْجِهَادَ قَالَ لَا أَجِدُهُ هَلْ تَسْتَطِيعُ إِذَا خَرَجَ الْمُجَاهِدُ تَدْخُلُ مَسْجِدًا فَتَقُومَ لَا تَفْتُرَ وَتَصُومَ لَا تُفْطِرَ قَالَ مَنْ يَسْتَطِيعُ ذَلِكَ

عَنْ سَلْمَانَ الْخَيْرِعَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ رَابَطَ يَوْمًا وَلَيْلَةً فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَانَ لَهُ كَأَجْرِ صِيَامِ شَهْرٍ وَقِيَامِهِ

آیا هغه حدیث دي نه دئ اورېدلی چي پیغمبر علیه السلام فرمایي: زموږ په دین کي رهبانیت نشته، زموږ د دین رهبانیت جهاد دئ.

محکمات او متشابهات:

د محکمات او متشابهات په اړه چي تا څه ویلي کاملاً بې بنسټه دي: الله تعالی آیتونه په دوو ډولونو وېشلي: محکم او متشابه، خو ته ئې درې ډوله ګڼي او حروف مقطعات یو بېل ډول ګڼې، او وایي چي دا د پیغمبر علیه السلام او الله تعالی تر منځ یو سر او رمز دئ چي بل څوک پرې نه پوهېږي!! دا یو تور دئ هم پر قرآن او هم پر پیغمبر علیه السلام، نه په قرآن کي مبهم لفظ شته او نه پیغمبر علیه السلام د الهي وحي کوم څه له ځان سره پټ ساتلي او امت ته ئې له ابلاغ او بیان نه ډډه کړې، داسي اتهام هغه څوک واردولی شي چي نه له قرآنه خبر وي او نه پیغمبر علیه السلام پېژني.

د متشابه په اړه ستا دا ادعاء هم بې بنسټه ده چي راسخین في العلم پرې پوهېږي، دا خبره هغه څوک کولی شي چي نه ئې د آیت ترکیب ته

توجه کړي او نه د متشابه په معنی پوهېږي، راشئ دې آيت او الفاظو او ترکيب ته ئې لږ ځير شو:

É »GÅÅ$Pé£è Ì M»J3t¢ M»ƒ#ä ç¡ZB | = »GÅÅ$ 7 øã A“R& ü ‰$qè

ç¡ZB m7»±? $B bqã$Ù Ô– ÓgÎqè ’Î ûÎ‰$B'ù M»gÎ»±F$ ãz è

ª! $ ž vÎ yã#ƒ rÙ ß-èƒ $Br ¾ä#ƒ rÙ ä$óÈ dr ÿZ Ý¨$ ä$óÈ d$

$Br $ZÎ/ ‰ZÏã ôÏB @ä ¾ÏmÎ $ZB#ä bqä9qà)ƒ ÉOù=Ïèø9$ ’Î bqã‚Å™º§9$r

ÇÐÈ É»t6ø9F{$ (#qä9'ré& HwÎ) ã©.¤ƒ آل عمران: ۷

الله هغه ذات دئ چي دا کتاب ئې پرتا نازل کړ، چي ځيني آيتونه ئې محکم دي، چي دا د کتاب بنسټ دئ او نور ئې متشابه دي، نو هغه کسان چي په زړونو کي ئې کوږوالی دئ په متشابه پسې ئې درومي، د فتنې په لټه کي او د تأويل په لټه کي، پداسي حال کي چي په تأويل ئې له الله پرته هيڅوک نه پوهېږي او هغه چي د راسخ علم خاوندان دي وايي: مونږ ايمان پرې راوړی، ټول زمونږ د رب له لوري دي او پند نه اخلي مګر د عقل خاوندان.

دا مبارک آيت څو مهم مطالب زمونږ مخې تهږدي:

- د دې کتاب ځيني آيتونه "محکم" دي او ځيني ئې "متشابه"
- د کتاب اصلي او اساسي مطالب په هغو آيتونو کي راغلي چي محکم دي ا و تشبيه نده پکي کارول شوې.
- متشابه آيتونه چي په مفهوم ئې پوهېدل غور او دقت غواړي بايد

همدې محکمو آيتونو ته راجع شي او د همدی آيتونو په رڼاکي تفسير او توضيح شي.

- هغه کسان چي په زړونو کي ئې خيری او کوږوالی وي، د دې په ځای چي د متشابه آيتونو په مراد باندي ايمان کافي وګڼي، برعکس د دې آيتونو په تأويل د پوهېدو هڅه او لټه کوي او غواړي هغه د خپل بحث او تحقيق محور وګرځوي.
- هغه کسان چي غواړي دغه ډول آيتونه د مناقشې او بحث موضوع وګرځوي، هغوی په حقيقت کي يا د فتنو راولاړول غواړي، د دې هڅه کوي چي د الله تعالی په اړه د مسلمانانو په زړونو کي شکوک او شبهات راولاړ کړي او خلک د محکمو آيتونو له مفاهيمو نه بل لور ته واړوي او يا دا چي غواړي د متشابهاتو په تأويل ځان پوه کړي. د تأويل لغوي معنی اول يا اصل ته اړول دي، تأويل يعنی د متشابه آيت فعلي حالت د هغه لومړني حالت ته ګرځول، يعني دوی غواړي په دې پوه شي چي د دې متشابه اصلي او اولني حالت او کيفيت څنګه دئ؟!
- دا هلي ځلي او دا هڅه او هاند د هغه چا کار دئ چي زړه ئې کوږ او خيرن وي، پر زړه او دماغ ئې شکونو سيوری غوړولی وي.
- د متشابهاتو د تأويل علم يوازي له الله تعالی سره دئ، بل هيڅوک نشي کولی په هغه باندي پوه شي، ځکه الله تعالی هغه غيبي او له سترګو نه پټ شيان چي انسان ئې نه پېژني او نه په خپل قاموس کي ورته نوم لري، د انسان د ښې پوهی پخاطر له محسوسو او پېژندل شوو شيانو سره تشبيه کړي او پداسي الفاظو سره ئې معرفي کړي دي چي په حقيقت کي د ښکاره

او څرګندو شیانو لپاره استعمالیږي. د دې لپاره چې هغه د انسان لپاره د فهم وړ وګرځوي او د هغه څیز د حقیقت په اړه نسبي تصور ورته حاصل شي، د دې مطلب دا شو چې د دغو شیانو د معرفي لپاره ترممکنه حده او تر هغه ځایه چې د انسان عقل ته مقدور ده اهتمام شوی او د متشابه آیتونو په ترڅ کې معرفي شوي، د انسان د عقل نیلۍ لدې نه آخوا وړاندې نشي تلې، دا د ده د الوت وروستۍ پړاو دئ، آخوا ته ئې لاس نه رسیږي، د ده له عقل او ادراک نه لوړ دي، الله تعالی د همدې ډول شیانو د معرفي کولو لپاره ښه لازمه څرګندونه کړې ده او د انسان د عقلي قوت مطابق وضاحت ئې کړی، خو لدې نه آخوا د انسان عقل د مخکې تګ مجال نه لري، باید همدلته ودریږي او د متشابهاتو له تأویل نه ځان وساتي. د انسان د عقل او پوهی قصور، د حواسو او مشاعرو محدودیت ئې او د ژبې او قاموس عدم جامعیت ئې باعث شوي چې له مخکې تګ نه عاجز شي او د متشابهاتو په حقیقت تر دې زیات پوه نشي.

پداسې حال کې چې د قرآنکریم دا مبارک آیت په پوره صراحت او وضاحت سره دا بیانوي چې د کږو، رنځورو، خیرنو، له شک او شبهاتو نه ډکو زړونو خاوندان د متشابهاتو د تأویل په لټه کې وي، متأسفانه د ځینو مذهبي فرقو پلویان د دې آیت د صریح حکم خلاف دعوی کوي چې د دوی ائمه د متشابهاتو په تأویل پوهیږي، دوی د دې ادعاء کوي چې په علم کې پاخه "الراسخون في العلم" مستثنی شوي، دوی کولی شي د متشابهاتو په تأویل پوه شي. د آیت د دوهمې برخې په اړه د دوی دا انګیرنه په څرګنده توګه د همدی آیت له لومړنۍ برخی سره تناقض لري، د دوی دا

تعبير بالكل غلط او كمزوري دئ، ځكه د آيت په سركي راځي چي د رنځورو زړونو خاوندان د متشابهاتو د تأويل هڅه كوي، دا ممكنه نده چي د علم خاوندان د داسي يوه عمل هڅه وكړي.

- عالمان ټول آيتونه د الله تعالی له لوري شمېرى، ايمان ورباندي راوړى او هوښياران پند ترې اخلي.

له دې آيت نه معلومېږي چي د قرآن آيتونه دوه ډوله دي:

- محكم آيتونه: هغه چي د الفاظو مراد او معنی ئې ښرگنده او واضح ده، داسي الفاظ او كلمات پكي كارول شوي چي ظاهري او ذهن ته نږدې معنی ئې ښرگنده ده او د هيڅ شک او شبهې احتمال پكي نشته. همدا محكم آيتونه د قرآنكريم د مفاهيمو اساسي محور تشكيلوي.
- متشابه آيتونه: هغه چي له داسي شيانو نه پكي بحث شوى چي نه د لمس وړ دي او نه د مشاهدې او ليدني، داسي شيان چي انسان په خپل قاموس كي د هغه لپاره نوم نه لري. دا غيبي شيان په دې آيتونو كي پداسي الفاظو سره معرفي شوي دي چي انسان ئې معمولاً د محسوس او ملموس شيانو لپاره كاروي. پدې سره قرآن خپل مخاطب په نسبي طور د هغو غيبي شيانو په حقيقت ښه ناخه پوهوي چي د هغوى لپاره په خپل قاموس كي هيڅ نوم نه لري.

ځيني كسان د دې مبارک آيت صريح حكم ته توجه نه كوي او د آيت د وروستۍ برخي په رابطه داسي ښه وايي چي له لومړۍ برخي سره ئې تناقض لري، د آيت لومړنۍ برخه وايي: د رنځور زړه خاوند، فتنه لټوونكى، ماجرا غوښتونكى، شكاک او قناعت نه كوونكى د متشابه آيتونو

په لته کي وي، هڅه کوي پر تأويل ئې پوه شي او په همدې پسې وايي: له الله تعالی پرته هيڅوک د متشابهاتو په تأويل نه پوهېږي. په پای کي فرمايي: د دې ماجرا غوښتونکو، فتنه گرو او بيمارو زړونو خاوندانو په مقابل کي عالمان او د پاخه علم خاوندان وايي: مونږ ايمان ورباندي راوړی دئ، ټول د الله له لوري دي او له عاقلانو پرته بل څوک پند نه اخلي. د تعجب ځای دی چي هغوی په دې صراحت سترگي پټوي او ادعاء کوي چي د آيت په وروستۍ برخه کي الله او د پاخه علم خاوندان مستثنی شوي دي او د (الله) او (الراسخون) ترمنځ "واو" د عطف واو دئ، دا غلط نظر نه يوازي د همدې آيت له لومړۍ برخي سره ټکر کوي بلکي د بلاغت خلاف هم دی، که د الله (تعالی) له لفظ نه وروسته توقف ونکړو او دا واو د عطف واو وشمېرو نو بايد وروستنۍ جمله ټوله پر ماقبل عطف کړو چي بيا ئې معنی داسي کېږي: د هغوی پر تأويل له الله او الراسخون في العلم نه پرته بل څوک نه پوهېږي او الله او د پاخه علم خاوندان وايي: مونږ ايمان ورباندي راوړی، ټول د الله له لوري دي!! يعني بايد د يقولون په لفظ کي ضمير الله او الراسخون في العلم دواړو ته راجع وي!! او څرگنده ده چي دا نه معقول دئ او نه صحيح. د آيت اول او آخر په دې دلالت کوي چي بايد د الله له لفظ سره توقف وکړو او د متشابهاتو د تأويل علم يوازي تر الله تعالی پوري خاص وشمېرو.

مونږ خو د اسلام په تاريخ کي داسي څوک نه مومو چي د متشابهاتو په تأويل پوه وو، نه په صحابه وو کي او نه مفسرينو او محدثينو کي، که تا ته کوم ژوندی راسخ في العلم معلوم وي نو مهرباني وکړه ترې وپوښته

چې د هغو آیتونو تأویل څه دئ چې د عرش، کرسي او استوی علی العرش الفاظ په کې راغلي، د عرش، کرسي او استوی کیفیت دې بیان کړي!! په کومو آیتونو کې چې الله تعالی ته د وجه، ید، عین، سمع، مجئ، اتیان، قرب، معیت .... نسبت شوی، ودې وایې چې کیفیت ئې څنګه دئ؟!! آیا له دې پرته بل څه ویلی شي چې په کیفیت ئې یوازې الله تعالی ښه پوهېږي؟!! یعني تأویل ئې له الله تعالی پرته هیچا ته معلوم نه دئ!!

شهود:

د شهود په اړه چې متصوفین څه وایي د قرآن له څرګندو آیتونو سره تعارض لري، قرآن فرمایي:

š• øΐ] öäÝR& þÏÍ & É ‘ A$% ¼çµš‘ ¼çJ=. r $ZÏ») ŠÜÏ 4 › qä ä!` $Ê9r

$ öq¡ ù ¼çR$ 6 B §) GÓ $Èãù È@6 f $# ’<Î ÷ÝàR$ Ç»Å9r ÓΤ1•? `9 A$%

$Ê=ù $Ÿè ¹ Ó 4 › qä §z r $y2 Š ¼ã#è _ È@7 f ü ¼çµš‘ 4©B $Ê=ù ÓΤ1•?

ÇÊÍÌÈ ûüÏZÏB÷sßJø9$# Ar& $Rr š• øΐ] MÎ6è š• Y» s 6ß™ A$% -$ù&

الاعراف: ۱۴۳

او کله چې موسی زموږ میقات ته راغی او رب ئې ورسره خبرې وکړې، وئې ویل: اې زما ربه! ما ته (ځان) راوښیه چې درته وګورم، وئې فرمایل: هیڅکله مې لیدی نه شې، خو دې غره ته وګوره، که په خپل ځای ثابت پاته شو، نو ته به مې هم حتماً وګورې، خو کله چې د ده رب د غره په لوري

تجلي وکړه، ټوټې ټوټې شو او موسی بې سده پرېووت، کله چي راپه سد شو وئې ویل: پاکي تا لره ده، تا ته مي توبه ده او زه لومړنی مؤمن او باورکوونکی یم (د دې خبري چي هیڅوک الله تعالی په خپلو سترګو نه شي لیدی)

دلته څو ډېري اساسي او مهمي خبري زموږ توجه جلبوي:

- الله تعالی له موسی علیه السلام سره تکلم او خبري کړې، موږ د دې خبرو په کیفیت او څرنګوالي نه پوهېږو، دومره ویلی شو چي موسی علیه السلام دا خبري اورېدلې دي او پرې پوه شوی.
- خبري په داسي حالت کي شوې چي موسی علیه السلام خپل رب نه لیدو، د لیدو تمنا ئې کړې او الله تعالی ورته فرمایلي چي زما د لیدو توان او استعداد نه لرې، ستا په څېر یو انسان خو پرېږده ستر غر هم د الله تعالی د تجلي په وړاندي مقاومت نشي کولی، که دا غر زما د تجلي په وړاندي تم شو نو ته مي هم لیدی شې.
- کله چي الله تعالی د غره په لوري تجلي کړې غر ټوټې ټوټې شوی او موسی علیه السلام بې سده شوی.
- کله چي راپه سد شو وئې ویل: پاکي تا لره ده، تا ته مي توبه ده او زه لومړنی مؤمن او باورکوونکی یم، یعنی له ما نه غلطي وشوه، ته تر دې ډېر لوړ یې چي انسان دي په خپلو کمزورو سترګو ولیدی شي، تا ته مي توبه ده، زه لومړنی کس یم چي دې نتیجې ته رسېدلی چي هیڅوک الله تعالی په خپلو سترګو نه شي لیدی.

د قرآن دا وینا او هغه هم د موسی علیه السلام د قصې په ترڅ کي د

يهودانو او د بايبل د هغو پلويانو په خوله سخت سوک دئ چي د بايبل دا غلطه خبره مني چي د دوی گڼ شمېر انبياوو الله تعالی په خپلو سترگو ليدلی او ډوډۍ ئې ورسره خوړلې!!

دا آيت د ټولو هغو ټگمارانو ادعاء هم ردوي چي د (شهود) او (حضور) په نامه د الله تعالی د ليدو خبره کوي. که د موسی عليه السلام په څېر اولوالعزمه پيغمبر نشي کولی الله تعالی وگوري بل څوک به ئې څنگه وليدی شي، بخاري روايت کوي چي عائشي رضي الله عنها د محمد عليه السلام په اړه وويل:

مَنْ حَدَّثَکَ أَنَّ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى رَبَّهُ فَقَدْ كَذَبَ وَهُوَ يَقُولُ (لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ) (وَ مَا كانَ لِبَشرٍ أَن يُكلِّمَهُ اللَّهُ إِلا وحياً أَوْ مِن وَرَاء حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسولاً فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشاءُ) وَمَنْ حَدَّثَکَ أَنَّهُ يَعلَمُ الْغَيْبَ فَقَدْ كَذَبَ وَهُوَ يَقُولُ لَا يَعلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ *

که چا درته وويل چي محمد صلی الله عليه وسلم خپل رب ليدلی دئ نو پوه شه چي دا شخص دروغ وايي، ځکه الله تعالی فرمايي: "سترگی ئې نشي ليدلی"، "او هيڅ انسان لره نه ښايي چي الله ورسره تکلم وکړي مگر په وحي سره، يا د حجاب له شا نه او يا کومه فرشته وليږي نو هغه د الله په حکم هغه څه ورته وحي کړي چي غوښتي ئې وي" او که چا درته وويل چي هغه علم غيب لري، نو دا هم دروغ وايي ځکه الله تعالی فرمايي: له الله پرته هيڅوک علم غيب نه لري.

موسی عليه السلام لومړی او وروستی شخص دئ چي الله تعالی ورسره تکلم کړی او دا ئې په خپلو سترگو ليدلي چي نه غر او نه انسان د

الله تعالی د تجلي په وړاندي مقاومت کولی شي.

وجد او مستي:

د وجد، مستي، رقص، نڅا او سرود په نامه چي څه په تصوف کي رایج شوي، ټول کرکجن، مسخره او ناولي بدعتونه دي چي له یهودانو نه اخیستل شوي، د هغوی جعلي مذهبي کتابونه وایي چي پر انبیاوو ئې هغه وخت وحي نازلېږي چي ساز او سرود غږېږي او دوی د وجد او مستۍ په حالت کي وي، د غیب خبري په دې حالت کي دوی ته معلومېږي. د بایبل له نظره پیغمبر او نبي هغه دئ چي څو کارونه کوي: ... یوه ته ښېرا او بل ته دعاء کوي، وړاند ویني کوي، په وجد راځي، جذبه ئې نیسي، دریا، چنگ او نی ته ناڅي، کله کله د انبیاوو لویه ډله د جذبې او وجد په حالت کي په لاري روان وي او نڅا کوي!! داسي لکه نن چي تاسو د چرسي ملنګانو یوه ډله ګورئ چي د بري امام، داتا ګنج بخش او فلاني بابا د عرس مراسمو ته روان وي، د ځینو په پښو کي ګړنجي، د ځینو په لاسونو کي بګڼي، د ځینو په لاسونو کي اوږده اوږده سوټي، رنګ رنګ تراړې ترې راتاو، د چرسو کرکجن بوی او د سپېلنیو لوخړې ترې اوچتي، په نڅا نڅا او په داسي حال کي چي څڼې غورځوي، مستي کوي او له ګړنجو ډکي پښې په زور زور په زمکه وهي، د بایبل له نظره به د یهودانو انبیاوو هم همداسي کول، دوی نه خلکو ته وعظ، نصیحت او لارښوونه کوي او نه د دوی د ژوند د تنظیم لپاره احکام او مقررات بیانوي، یوازي دا ورته وایي: د فلان مرشد لمن ونیسه چي روحاني فیوضات دي په برخه شي، د قیامت په ورځ دي شفاعت وکړي،

ستا او الله تر منځ وسیله او واسطه شي!!! دا اوس چي تاسو د دوی د عرس مراسمو ته ولاړ شئ او د دوی د مرشدینو وینـاوي واورئ نو یقناً چي هر څه به همغسي وموم‍ئ چي بایبل د یهودانو د انبیاوو په اړه ویلي.

خو قرآن موږ ته وایي چي د الله تعالی ذکر ځانګړي آداب لري، د الله تعالی د نامه په یادولو سره به ستا زړه له هیبته پوړېږي، په خشوع او خضوع سره به ئې یادوې، په زاریو زاریو او ټیټ غږ سره به دعاء کوې، هم به دي په زړه کي وېره وي او هم طمعه، له عذابه ئې وېره او رحمت ته ئې طمعه، قرآن فرمایي:

Ÿwr ÇÎÎÈ šú ïŸ‰FèÎ3$S=ïä Ÿw ¼çR Î pŠÿöz r %ŽÒ@ Ba/‘ (qãŠ$

bÎ $èJÛr $]öz ¨qãŠ$r $gÅ»=ô Î ‰è/ ÇÚ öF{$ † Î (r߉Åÿøè

ÇÎÏÈ ûüZÅó 3ß$šÆE Ï B Ò ƒÌ% «! $M÷q‘ الانفال: ۵۵-۵۶

خپل رب په زاریو او په پټه (ټیټ غږ) دروبلئ، یقیناً چي هغه تیری کوونکي نه خوښوي. او په زمکي کي له اصلاح نه ئې وروسته فساد مه خوروئ او له وېري او طمعي سره ئې دروبلئ، بې شکه چي د الله رحمت نېکانو ته ورنږدې دئ.

دلته د دعاء په اړه څو مهمي لارښووني شوې:

- په زاریو زاریو سره خپل رب ته دعاء کوئ، له دې احساس او باور سره چي ستاسو رب د هر څه پیدا کوونکی، ورکوونکی او اخیستونکی دئ او هر څه د ده په امر ترسره کېږي.

- په پټه او په ټيټ غږ دعاء کوئ.
- الله تعالی اعتداء کوونکي نه خوښوي، دلته د اعتداء کوونکو يادونه د دعاء په ارتباط شوې او معنی ئې دا ده چې دعاء ځان ته ادب لري، دا ادب بايد مراعات کړئ، دا دوه ادبه (تضرع او اخفاء) په پام کې ولرئ، مه په غافل زړه دعاء کوئ او مه په چيغو چيغو سره، له دې صريح حکم نه د هغو خلکو په اړه قضاوت کولی شئ چې د دعاء په وخت کې نڅا او مستې کوي، ځنې غورځوي، له ډول او دبلې سره يو ځای د هو هو بې معنی چيغې وهي.
- په زمکې کې د اصلاح او امن له تأمين نه وروسته فساد مه خوروئ، الله تعالی د مفسدينو دعاء نه قبلوي.
- په داسې حال کې ورته دعاء کوئ چې هم ترې وېرېږئ او هم طمعه ترې لرئ.
- د نېکانو دعاء ژر قبلېږي، دوی ته د الله تعالی رحمت ډېر ورنږدې دئ.

همداراز قرآن فرمايي:

Éö)ã$ `Ï ìô f ä$bräŠr ïçy‹Åàr %Z'Ø@ š• ÅÿR ’Î š• /§ •äŒ$#r

الاعراف: ۲۰۵ ÇËÉÈ û,îÿ»óãø$ `Ï `ã? wr É$ ¹ Fy$ r î‰ãäø$$

او (تل) سبا او ماښام، د خپل رب ذکر کوه، له ځان سره، په زاريو او وېرې سره او له لوړ غږ راټيټ او له غافلانو څخه مه کېږه.

دلته د الله تعالی د ذکر په ارتباط څو مهمې او اساسي سپارښتنې

شوې:

- تل د الله تعالی په یاد او ذکر مشغول اوسه، شپه ورځ، سبا او ماښام ئې یادوه.
- له ځان سره او په خپل زړه کې ئې یادوه.
- په زاریو سره ئې یادوه، ستا ذکر باید له زاریو او وېرې سره توأم وي، غږ دې باید د زارۍ کوونکو په څېر وي، د یوه محتاج او مضطر بنده په څېر، له دې احساس سره چې په هر څه کې الله تعالی ته محتاج یې، د ذکر په حال کې باید ستا په الفاظو، غږ او څېرې کې د وېرې او خوف آثار څرګند وي، داسې چې زړه دې پوړېږي، داسې چې د یوه ستر ذات په وړاندې ولاړ یې، هغه ستا غږ اورې، حرکات دې ګورې او د زړه کیفیت دې ورته معلوم دئ.
- د غافلانو په څېر مه کېږه، چې خپل رب هېر کړې یا ئې په داسې حالت کې نوم په خوله اخلې چې زړه دې ترې غافل وي.

په قرآن او حدیث کې د (وجد: مستي) اصطلاح نشته، د (وجل) اصطلاح ځینو بې عقلو او غرضي کسانو په وجد بدله کړې، قرآن فرمایي:

bÏĩã $M‹Î¨ê#©Ej)r bÎåqãèõM·Å̲r ª! $•Ï£ê #©Ej) ûïÏ%©$šc qãZÏB÷s ßJø9$#JRÎ)

ÇËÈ bqè©q.Gtƒ óOÎgÎn 4’ãr $YZJƒÎ) NåkšE#–¨ŒçqŸ#ä الانفال: ٢

مؤمنان خو هغه دي چې کله د الله یادونه وشی زړونه ئی ورېږدي او چې د ده آیتونه پرې ولوستل شی ایمان ئی ورزیات کړی او په خپل رب توکل کوي.

دا مبارک آیت د مؤمنانو څو ځانګړتیاوي بیانوي:

- کله چي د الله یادونه وشي زړونه ئی پوړیږی.
- کله چی د ده آیتونه ورباندي ولوستل شی ایمان ئی ورزیات کړی.
- او په خپل رب توکل کوي.

یعني کله چي د دوی په وړاندي د الله تعالی نوم واخیستل شي، یا په خپله ورپه یاد شي، له وېري او میني ئې زړه په دربېدا شي، د خپلو ګناهونو او قصور او د بخښونکي رحمان خدای جل شأنه د وسیع پیرزوینو او پراخ رحمت په رایادولو سره ئې زړه رېږدي او له سترګو ئې اوښکي بهېږي؟ دا پر الله تعالی د ایمان تقاضا ده او همدا د الله تعالی د ښه پېژندو لپاره یو دقیق معیار، هغه څوک دي په خپل ایمان ډاډه وي چي د الله تعالی د نامه په رایادولو سره ئې زړه وپوړېږي او له سترګو ئې اوښکي وبهېږي، خو که د الله تعالی د نوم په اورېدو سره ئې نه د زړه کیفیت بدل شو او نه ئې د څېرې، باید خپل ایمان ته بیاکتنه وکړي.

ګورئ چي مؤمن د الله د نامه په یادولو سره مستي نه کوي بلکه زړه ئې رېږدي.

خضر علیه السلام :

تا د خپلو ادعاوو د اثبات لپاره د خضر علیه السلام په قصې استناد کاوو، په دې اړه څو عرایض لرم: آیا دې ته دي پام کړی چي دا قصه اصلاً د دې لپاره راغلې چي وښيي موسی علیه السلام په غیب نه پوهېدو؟! له یوه ملګري سره روان دئ خو د هغه د څو کارونو په وجه او موخه نه

پوهېدو!! هيڅوک دا ادعاء نشي کولی چي د دې کس مقام تر موسی عليه السلام لوړ وو؟ قرآن خو موسی عليه السلام د هغو پنځو پيغمبرانو له ډلي ګڼي چي هيڅ انسان او هيڅ پيغمبر د هغوی مقام ته نشي رسېدی. تا د قرآن له کوم لفظ نه دا معنی اخيستې ده چي دا کس په غيب پوهېدو؟ قرآن خو وايي چي له الله تعالی پرته هيڅوک په زمکه او آسمان کي په غيب نه پوهېږي. قرآن خو د ابراهيم، موسی، ذکريا، لوط، نوح، محمد، يعقوب... عليهم السلام قصې زموږ مخي ته ږدي چي ښيي دوی په غيب نه پوهېدل، فرشتې ئې په خوا کي ولاړي وې خو دوی د زلمو او مېلمنو ګمان پرې کاوو، د اولاد زېری ورکړی شوي، پوښتنه ئې کوله چي دا زوی به څنګه او څه وخت ورکول کېږي، څو متره آخوا ئې زوی په څا کي لوېدلی خو له حاله ئې خبر نه دئ او له غمه ئې سترګي ړندې شوې، د خپل ملګري د کارونو په کنه او حقيقت خبر نه وو ... خضر عليه السلام خو معلومه نه دئ پيغمبر دئ که نه، ځکه په قرآن کي ئې نوم د پيغمبر په توګه نه دئ راغلی، په يوه روايت که د موسی عليه السلام دا ملګری د خضر په نامه ياد شوی، ته څنګه هغه تر موسی عليه السلام لوړ ګڼې او علم غيب ورته ثابتوې؟!! د دې قصې مربوط روايات دا دي:

عن ابن عباس أنه تمارى هو والحرّ بن قيس بن حِصْن الفزاريّ في صاحب موسى، فقال ابن عباس: هو خَضِر، فمرّ بهما أبيّ بن كعب، فدعاه ابن عباس فقال: إني تماريت أنا وصاحبي هذا في صاحب موسى الذي سأل السبيل إلى لقيه، فقال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يذكر شأنه؟ قال: إني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: "بَيْنا مُوسَى في مَلأ مِنْ بَنِي

إسْرَائِيلَ إذْ جاءَهُ رَجُلٌ فَقالَ: تَعلَمُ مَكانَ أحَدٍ أعلَمُ مِنْكَ؟ قال مُوسَى: لا فَأوْحَى اللهُ إلى مُوسَى: بَلى عَبْدُنا خَضِرٌ، فَسأل مُوسَى السَّبِيلَ إلى لُقِيِّه، فجَعَلَ اللهُ لَهُ الحُوتَ آيَةً، وقِيلَ لَهُ: إذَا فَقَدْتَ الحُوتَ فارْجِعْ فإنّكَ ستَلْقاهُ، فكانَ مُوسَى يَتْبَعُ أثَرَ الحُوتِ في البحْرِ، فَقال فتَى مُوسَى لِمُوسَى: أرَأيْتَ إذْ أوَيْنا إلى الصَّخْرَةِ، فإنِّي نَسِيتُ الحُوتَ، قالَ مُوسَى: ذلكَ ما كُنّا نَبْغِ، فارْتَدّا على آثارِهِما قَصَصًا، فَوَجَدَا عَبْدَنا خَضِرًا، وكانَ مِنْ شأْنِهما ما قَصَّ اللهُ في كِتابِهِ". رواه طبري

فقال ابن عباس: هو خضر. فمر بهما أبي بن كعب فدعاه ابن عباس فقال: إني تماريت أنا وصاحبي هذا في صاحب موسى الذي سأل السبيل إلى لُقيه، فهل سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يذكر شأنه؟ قال: إني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: "بينا موسى في ملأ من بني إسرائيل إذ جاءه رجل فقال: تعلم مكان رجل أعلم منك؟ قال: لا؛ فأوحى الله إلى موسى بلى عبدنا خضر. فسأل موسى السبيل إلى لُقيّه فجعل الله له الحوت آية وقيل له: إذا فَقَدت الحوت [فهو ثمة] فارجع، فإنك ستلقاه. فكان موسى يتبع أثر الحوت في البحر. فقال فتى موسى لموسى: { أرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ } قَالَ مُوسَى { ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا } فوجدا عبدنا خضرًا.. ابن كثير

دا روايت خو وايي چي موسى عليه السلام ته ويل شوي وو چي په ژوندي ماهي پسې روان شي، په هر ځای کي چي ترې ورک شو هملته به خضر ومومي. خو ډېری مفسرين وايي چي پوخ ماهي ئې د خوراک په توګه له ځان سره اخيستی وو، ناڅاپه ژوندی شو، سيند ته ولوېد او ترې ورک

شو، د مفسرينو خبره سمه ګڼې که دا روايت؟!! ډېر مفسرين خو دا هم وايي چي معلومه نه ده دا څوک وو او نوم ئې څه وو؟ د مفسرينو خبره سمه ګڼې که دا روايت؟!!

قرآن خو په تأکيد او تکرار سره وايي چي له الله تعالی پرته هيڅوک په غيب نه پوهېږي، ته څنګه د خضر ويناوي داسي تعبيروې چي ګواکي هغه په غيب پوهېدو؟ راشه د دغي قصې حقيقت ته لږ ځير شو او وګورو د څه لپاره راغلې او د هغو دريو پېښو حقيقي تعبير او تفسير څه دئ:

د قرآن له الفاظو په صراحت سره معلومېږي چي د دې قصې اصلي موخه او هدف دا دئ چي ثابته کړي له هر پوه نه پورته بل پوه شته، "وفوق کل ذی علم عليم"، نه ښايي په خپل محدود علم غره شو او خپل علم مکمل او د علم پای او انتهاء وګڼو.

په دې قصې که دوه شخصيتونه انځور شوي: يو ئې اولوالعزمه پيغمبر موسی عليه السلام او بل ئې د خدای يو نېک بنده، موسی عليه السلام د هغه ليدو ته ورغلی، د ده د سيمي له حالته معلومات نه لري، هغه په خپلي سيمي کي بلد دئ، ښه او بد پېژني، موسی عليه السلام د ملګرتيا او سفر په دوران کي له خپل ملګري درې داسي کارونه ګوري چي د علم غيب نه درلودو په وجه نه پوهېږي چي ولي ئې دا کارونه وکړل، له هغه وروسته پرې پوه شو چي ملګري ئې تفصيلات ورته بيان کړل، دا قصه په ډېر وضاحت سره دا حقيقت زموږ مخي ته ږدي چي پيغمبران عليهم السلام په غيب نه پوهېږي، عجيبه دا ده چي د کږو ذړونو خاوندان له دغي قصې معکوسه نتيجه اخلي او د موسی عليه السلام ملګري ته علم غيب ثابتوي!!

پدې قصې کي هيڅ داسي دليل نشته چي د موسی عليه السلام ملګري ته علم غيب ترې ثابت شي، قرآن ندي ويلي چي دی په غيب پوهېدو، نه پوهېږو دوی دا انتباه له کومه ځايه اخيستې ده؟!

د ظالم او غاصب پاچا په اړه د هغه علم، د هغه ځوان له نېک عمله مور او پلار او د ده له کفر او طغيان نه د ده خبرتيا او تر نړيدونکي دېوال لاندي د هغو يتيمانو خزانه چي صالح مور پلار ئې له لاسه ورکړي وو، دا معلومات ولي په علم غيب حمل شي؟ دا ولي د هغه د پراخو معلوماتو او د سيمي له حالت نه د ده د خبرتيا نښه ونه ګڼو؟

له هغه پوه او عالم سړي سره د موسی عليه السلام د ملګرتيا په قصه کي څو په زړه پوري او د زياتي توجه وړ ټکي زمونږ مخي ته اينښودل شوي:

- موسی عليه السلام چي د پنځو اولوالعزمه پيغمبرانو څخه دئ له خپل پوه او عالم ملګري نه داسي څه ويني چي د ده لپاره د توجيه او منلو وړ ندي، په ظاهر کي داسي بد او قبيح ورته ښکاري چي په وړاندي ئې چوپ نشي پاته کېدی، فوراً اعتراض کوي. که څه هم ژمنه ئې کړې وه چي ترڅو پوري ده نه وي پرې خبر کړی او قضيه ئې نه وي ورته بيان کړې، تر هغې پوري به د هيڅ کار په اړه پوښتنه نه کوي، خو ګورو چي موسی عليه السلام هرځل خپل تعهد هېروي، سکوت ماتوي او له خپل ملګری نه سوال کوي، اعتراض ورباندي کوي او ورته وايي: دا څه عجيب کار!! دا څومره ناوړه عمل!! او ملګری ئې هرځل ورته وايي: تا ته مي ويلي وو چي زما ملګرتيا نه شې کولی، زما پرکارونو صبرنه شې کولی، ځکه چي په راز

ئې نه پوهېږي، د کارونو له اسرارو نه بې خبري د دې سبب کېږي چې بې صبره شي. دا کار درې ځلې تکرارېږي، بالآخره موسی علیه السلام اعتراف کوي چې لدې شخص سره د ملګرتیا توان نه لري او د هغه د عجیبو کارونو په وړاندې صبرنه شي کولی. که موسی علیه السلام علم غیب لرلی نو داسي به نه کېدل، نه به ئې په خپل ملګري اعتراض کاوو او نه به ئې له ملګرتیا نه پاته شوی وی، که موسی علیه السلام چې له اولوالعزم رسولانو څخه دئ، علم غیب نه لري نو بل به څوک وي چې د علم غیب خاوند وي؟!

- موسی علیه السلام پدې اعتراض وکړ چې د مسکینانو کښتۍ ولې تخریب شي او ولې له سفر نه پاتې شي، خو له دې نه خبر نه وو چې څو قدمه وړاندې دې کښتۍ او مالکانو ته ئې خطر متوجه دئ، هلته د یوه ظالم پاچا پلویانو کمین نیولی، هره کښتۍ چې مومي غصبوي ئې! د موسی علیه السلام ملګری پدې خبر وو، د دې لپاره چې دا کښتۍ او غریب مالکان ئې له خطر سره مخ نه شي یو تدبیر ئې وسنجاوو، کښتۍ ئې سوری کړه، ترڅو له سفر نه پاتې شي، دا کار چې د موسی علیه السلام لپاره د توجیه وړ نه وو په حقیقت کې د کښتۍ د مالکانو لپاره لوی خدمت وو او په همدې کې د موسی علیه السلام لپاره یو لوی درس پروت وو او هغه دا چې یوه چا ته د ډېرې ګټې لپاره لږ ضرر رسول د ستاینې وړ دئ نه د اعتراض وړ.

په دوهم ځل ئې هم د خپل پوه او عالم ملګري په کړو صبر ونشو کړی، بیا ئې اعتراض وکړ چې دا ځوان دې ولې بې موجبه ووژلو؟! له دې نه خبر نه وو چې دا ځوان یو شریر، سخت زړی، فاسد او کافر انسان دئ، مور او

پلار ئې مسلمانان دي او د ده خطر دومره لوی شوی چې کورنۍ ئې تهدیدوي، دا په اصطلاح یو فاسد غړی دئ، جراحي ته ضرورت لري، د دې فاسد او خطرناک غړي قطع کول په واقع کې لدې مؤمني کورنۍ سره مرسته ده. د موسی پوه او عالم ملګري دې مؤمني کورنۍ ته لوی خدمت وکړ، د یوه شریر انسان له شره ئې وژغورله او موسی علیه السلام ته ئې دا درس وروښود چې: په سالم بدن کې د فاسد غړی جراحي ممانعت نه لري، له سالم بدن نه د هغه غړي قطع کول ضروري دي چې د اصلاح او جوړیدو امکان ئې نه وي. که اسلامي ټولني ته د یوه شریر او فاسد انسان له خوا ګواښ او تهدید متوجه شي او تر خطر لاندي راشي چې له تصفیی او منځه وړلو پرته بله چاره ونلري، نو د دا ډول غړي له منځه وړل د اعتراض نه بلکه د توجیه او ستایني وړ عمل دئ.

• دریم ځل ئې پدې اعتراض وکړ چې ولي له هغه بخیل قوم سره د کاږه دېوال په جوړولو او له غورځېدلو نه مخنیوی کې مرسته کوي، له داسي قوم سره ولي مرسته کوي چې دومره بخیل او بې احساسه دئ چې اړ او مجبور انسان ته یوه مړۍ ډوډۍ هم نه ورکوي او ولي ئې دې خلکو ته مفت او مجاني کار وکړ؟ موسی علیه السلام د خپل ملګري پدې عمل انتقاد وکړ، ځکه هغه پدې نه وو خبر چې تردې دېوال لاندي د هغو دوو یتیمانو خزانه ده چې له مؤمنو والدینو نه په میراث ورته پاتې ده، د موسی علیه السلام ملګري په خپل دې مفت او بې اجورې کار سره هغو یتیمانو ته غټ خدمت وکړ او په عین وخت کي ئې موسی علیه السلام ته دا لارښوونه وکړه چې انسان ته نه ښايي تل بالمثله معامله وکړي، مناسبه نده چې د

ټولني د اکثریت بدکړه او ناسمه معامله تا له کمزوري اقلیت سره له نېکي نه منع کړي. ولي ونه وایو چي د هغو یتیمانو پلار دی یو امین او صالح کس ګڼلی، ورته ویلي ئې وو چي د زامنو لپاره مي تر دېوال لاندي سکې ښخوم، کله چي ستر شي نو ترې خبر ئې کړه، ده ورسره ژمنه کړې، د همدې ژمني په وجه دې کلي ته راغلی چي د دېوال حالت وګوري، هغه ئې د ړنګېدو په حال کي موندلی نو ځکه ئې رغولی.

- صحیح نه ده چي د ظالم واکمن په اړه علم، د صالح پلار د طاغي او عاصي زوی په اړه علم او تر دېوال لاندي د یتیمانو د خزانې په اړه علم داسي توجیه او تعبیر کړو چي له قرآن سره تعارض ولري او په غیب د انسان د پوهېدا غلطه خبره ترې راووځي، دا آیتونه باید د قرآن د نورو آیتونو په رڼا کي تفسیر کړو، خضر علیه السلام په دې خبرو پوهېدو؛ دا ځکه چي دی په همدې سیمي کي اوسېدو، موسی علیه السلام ترې خبر نه وو ځکه چي هغه له بلي سیمي هلته تللی وو.
- ځیني خلک د خضر علیه السلام دا وینا چي وئې ویل: (و ما فعلته عن امري: ما (د خپل زړه) په حکم دا کار نه دئ کړی) داسي تعبیروي چي ګواکي ده ته د الله تعالی له لوري په مشخصه توګه د دغه ځوانکي د وژلو امر شوی وو، خو په آیتونو که په لږ دقت سره پوهېدی شو چي د دې وینا معنی دا ده: ما دا کار د خپل نفسي غوښتنو په حکم نه دئ کړی، کوم ذاتي غرض مي په کي نه وو، د الله دین د داسي څه کولو اجازه راکړې، په الهي دین کي د هغه چا وژل مانع نه لري چي صالح ټولنه په کفر او طغیان ګواښي، یوازي دغسي تعبیر موسی علیه السلام ته یو مهم درس ګڼل

کېدی شي، نه دا چي ګواکي د الله تعالی له لوري خضر علیه السلام ته په مشخصه توګه د دغه ځوانکي د وژلو حکم شوی وو!!

- همداراز د خضر علیه السلام دا وینا چي وئې ویل: "فأردنا أن یبدلهما ربهما خیراً منه زکوةً و اقرب رحماً" په واضح توګه ښیي چي هغه په دې طمعه او هیله دا کار کړی چي الله تعالی د دې طاغي او کافر زوی په بدل کي د ده صالح مور پلار ته داسي زوی ورکړي چي د ده په څېر کافر، سرکښ، مفسد او بې رحمه نه وي، که خضر علیه السلام دا کار د الله تعالی په حکم کړی وی نو بیا خو د داسي څه ویلو ته قطعاً مجال نه پاته کېدو، په دې صورت کي به ده حتماً همغه مخکنۍ خبره کوله (فأراد ربک: ستا رب وغوښتل)، د (أردنا) صیغه داسي تعبیرول چي ګواکي الله تعالی او خضر علیه السلام په ګډه د دې ځوانکي د وژلو پرېکړه کړې؛ صحیح تعبیر نه دئ، دا ځکه چي الله تعالی یوازي او د بل له شراکته پرته پرېکړي کوي. د دې ډېر احتمال شته چي د دې هلک مور او پلار خضر علیه السلام ته د خپل زوی په اړه شکایت کړی وي.
- دا خبره صحیح نه ده چي ووایو خضر علیه السلام یو معصوم ماشوم وژلی، د هغه ځوانکي په اړه د موسی علیه السلام وینا په دې معنی نه ده چي هغه وژل شوی ځوان یو معصوم ماشوم وو، موسی علیه السلام هغه نه پېژاندو، د اعتراض مقصد ئې دا وو چي هغه داسي جرم نه دئ کړی چي د وژلو مستحق وي، د دې ځوانکي په اړه د خضر علیه السلام وینا معیار ده، د ده له وینا معلومېږي چي هغه په داسي کفر، طغیان، فساد او بې رحمۍ کي غرق وو چي نږدې وه خپله کورنۍ تباه کړي.

• دې ته مو هم باید پام وي چې د مفسرینو تر منځ په دې اړه اختلاف دئ چې موسی علیه السلام کله له خضر علیه السلام سره لیدلي، له بعثت نه مخکې که وروسته؟ د بعثت په لومړیو کې که په پای کې؟ په دې کې هم د اختلاف شاهد یو چې مجمع البحرین چېږي دئ؟ په ټول مصر کې داسي ځای نشته چې دوه سیندونه سره یو ځای شوي وي، هغه دوه ستر سیندونه (نیل الابیض او نیل الازرق) چې نیل ترې جوړ شوی د سودان په مرکز خرطوم کې سره یو ځای شوي، له مصر نه تر خرطوم پوري بل مجمع البحرین نه ترسترگو کېږي، او دا تر دوو میاشتو زیات پلي مزل غواړي، د موسی علیه السلام له وینا هم معلومېږي چې دی په اوږده سفر وتلی وو، د ده دا وینا چې یا به د دوو سیندونو د یوځای کېدو ځای ته رسېږم او یا خو به تر اوږدې مودې همداسي درومم: وَ إِذْ قَالَ مُوسى لِفَتَاهُ لا أَبْرَحُ حَتى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضىَ حُقُباً * الکهف: ۶۰، له دې نه په ښکاره توگه معلومېږي چې موسی علیه السلام په اوږده سفر وتلی وو، په لنډ سفر کې هیڅوک دا خبره نه کوي چې یا به آخري مزل ته رسېږم او یا خو به همداسي تر اوږدې مودې روان یم. او دا ښیي چې دا لیدنه له بعثت نه مخکې او په مصر کې د قیام په زمانه کې شوې نه له مصر نه له وتلو وروسته، که له خضر علیه السلام سره د ده لیدنه له بعثت نه مخکې شوې وي نو بیا خو د موسی علیه السلام دوه کارونه د هغو لارښوونو نتیجه گڼلی شو چې له خضر علیه السلام نه ئې په هغه سفر کې زده کړې وې، یو ئې له یوه مظلوم بني اسرائیلي نه د یوه قبطي د تېري په وړاندې دفاع، داسي دفاع چې په ترڅ کې ئې تیری کوونکی ووژل شو، او بل ئې د مدین د کوهي

په غاړه له هغو دوو نجونو سره د رمې د خړوبولو مرسته چې صالح پلار ئې سپين ږيرى وو او د رمې پيايلو ته اړې شوې وې. دا دواړه کارونه د خضر عليه السلام له دوو کارونو سره ډېر شباهت لري، د دغو پېښو تر منځ شباهتونه بايد عادي ونه ګڼو او سطحي ترې تېر نشو، خو د دې اعتراض ځواب به څه وي چې له بعثت نه مخکې به موسى عليه السلام ته څنګه د وحي له لارې ويل شوي وي چې مجمع البحرين ته ولاړ شي او هلته د الله له يوه صالح بنده سره وګوري؟ د دې ځواب دا دئ چې د وحي دا وينا بايد همغسې وګڼو لکه چې د موسى عليه السلام مور ته وحي شوې وه چې زوى دې وپاله، کله چې خطر احساس کړې په صندوق کې ئې کېږده او په سيند کې ئې پرېږده.

که د قرآن الفاظو ته ځير شو نو څو خبرې زموږ مخې ته راځي: ١- دا پېښه له مصر نه بهر په بل ملک کې رامنځته شوې ده، دا ځکه چې خضر عليه السلام موسى عليه السلام ته وايي: وَ كانَ وَرَاءَهُم مَلِكٌ يَأْخُذُ كلَّ سفِينَةٍ غَصباً: آخوا ته ئې داسي پاچا (په کمين کې) دئ چې هره کښتۍ غصبوي، د دې معنى دا ده چې دا پېښه د فرعون تر واکمنۍ لاندې مصر کې نه بلکې په بل ملک کې رامنځته شوې. ٢- د موسى عليه السلام له وينا هم معلومېږي چې دى په اوږده سفر وتلى وو، ٣- کله چې موسى عليه السلام له خضر عليه السلام سره مخامخ شوى نو خپل مخکنى د سفر ملګرى (غلام او خادم) ئې پرېښى او يوازې له خضر عليه السلام سره په نوي سفر کې ملګرى شوى. دا ځکه چې له دې وروسته تل د تثنيې صيغې کارول شوې او دا ښيي چې له دوى سره درېيم کس نه وو، ٤- د موسى

عليه السلام د سفر ملگری د (فتا: غلام او خادم) په نامه یاد شوی او له دې معلومېږي چي دا د هغه وخت قصه ده چي موسی علیه السلام د فرعون په کور کي او د شاهي کورنۍ د یوه غړي په توگه اوسېدو او ساتونکي او غلامان ئې په خدمت کي ول، ۵- د هغو خلکو انتباه صحیح نه ده چي وایي: موسی علیه السلام سحر خوځېدلی، د غرمې شاوخوا مهال داسي ځای ته رسېدلی چي ستړی او وږی شوی، هملته ئې پوخ ماهي ترې ورک شوی او خضر علیه السلام ئې هملته موندلی!!

له دغو خبرو معلومېږي چي د موسی علیه السلام دا تربیتي سفر له بعثت او مدین ته له تلو مخکي هغه مهال ترسره شوی چي موسی علیه السلام د فرعون په کور کي اوسېدو، د قرآن دا آیت:

š• ÿ‹.r $Vüãr $Vðãm ç»Y÷?#ä #“qGó™$#r ¼çn£‰ä©r& ÷Ž=/ $£J9r

ÇÊÍÈ ûüÏZÅ¡ósßJø9$# “Ìôftr القصص: ۱۴

او کله چي خپلي مضبوطتیا ته ورسېد او (له عقلي پلوه) تیار شو؛ حکمت او علم مو ورپه برخه کړ او همداسي نېکانو ته بدله ورکوو.

دا آیت ښیي چي الله تعالی په همدې مودې کي چي موسی علیه السلام د فرعون په کور کي اوسېدو د ده د روزني او په علم او حکمت د سمبالېدو خاص انتظام کړی وو، یو ئې همدا تربیتي سفر او له خضر علیه السلام سره د ده څو ورځنۍ ملگرتیا وه. که د القصص سورې د پورتني آیت نه وروسته آیت ته ځیر شو گورو چي په هغه کي د یوه قبطي او بني اسرائیلي تر منځ نښتي او له مظلوم بني اسرائیلي نه د موسی علیه السلام دفاع ته

اشاره شوې او ورپسې د موسی علیه السلام هغه تاریخي او انقلابي پرېکړه په ګوته شوې چې د ظالمانو له ملګرتیا او ملاتړ نه ئې خپل قطعي او دائمي برائت اعلان کړ:

ÇÐÈ ûüBÌð ßùj #Žĝß šc qä& ô=ù ¥?ã MÓèR& $JÎ É ‘ A$%

القصص: ۱۷

وئې ویل: اې زما ربه! د هغې پرزوینې په وجه چې پر ما دې وکړه هیڅکله به (له دې وروسته) د مجرمینو ملاتړی نشم.

دا په حقیقت کې له فرعوني نظام سره د موسی علیه السلام د بشپړې مقاطعې اعلان وو. د علم او حکمت له ورکړې وروسته د دغو پېښو یادونه ښیي چې همدا د ده د علم او حکمت آثار او نتایج وو، یو داسې کس چې د فرعون په کور کې په ناز او نعمت کې ستر شوی وي، د فرعون مېرمنې د خپل نازولي او ګران زوی په توګه روزلی وي؛ ډېره بعیده ده چې هغه دې یوازې او له ساتونکو پرته ښار ته ننوځي او بیا دې د دوو عادي سړو تر منځ نښتې کې مداخله وکړي او هغه هم داسې مداخله چې په ترڅ کې ئې تېری کوونکی ووژل شي، خو الله تعالی د ده د روزنې بېل انتظام کړی وو، له خضر علیه السلام سره ملګرتیا هغه ته ښودلې وو چې د مظلوم ملګرتیا به کوې. خضر علیه السلام د ملګرتیا په دوران کې د دریو پېښو په ترڅ کې هغه ده ته دا درس ورکړی وو چې تل به د مظلوم ملګرتیا کوې او د ظالم له منګولو نه د هغه د ژغورنې لپاره به ملاتړې.

له دې خبرو نه دا هم په واضح توګه معلومېږي چې د عبدالله بن

عباس رضی الله عنه هغه روایت دقیق دئ چي وایي: موسی علیه السلام ته ویل شوي وو چي په سیند کي روان ژوندي ماهي پسي درومه، په هر ځای کي چي درنه ورک شو هملته به هغه نېک بنده ومومې. دا ځکه چي که پوخ او وریت شوی کب د ننبي په توګه ټاکل شوی وی نو موسی علیه السلام به خپل ملګري ته هیڅکله دا خبره نه کوله چي کب راوړه چي وئې خورو،

$RÌÿ™ `Ë $ZŠÉ9 %ô)9 $Rä‡‰î $Yï#ä ç9Fÿ9 A$% #–r‰` $Ò=ù

ÇÏËÈ $YÁR #‹»d الکهف: ۶۲

کله چي (له هغه ځایه) تېر شول خپل زلمي (خادم) ته ئې وویل: غرمنی خوراک مو راوړه چي یقیناً له خپل دې سفره له کړاو سره مخامخ شوي یو. د موسی علیه السلام دا وینا له یوې خوا ښیي چي سفر ئې اوږد او ستونزمن وو او له بلي خوا ښیي چي پوخ کب نه بلکي ژوندی کب د ننبي په توګه ورته ټاکل شوی وو، کومو درنو مفسرینو چي دا پوخ کب ګڼلی وجه ئې دا ده چي د موسی علیه السلام ملګري د خوراک غوښتو په ځواب کي ورته وویل: کب مي هغه مهال هېر شو چي د لویي ډبري خوا ته مو پناه یووړه، شیطان دا خبره رانه هېره کړه چي (درته) یاده ئې کړم، په عجیبه توګه په سیند کي په خپله مخه ولاړ. دغو درنو مفسرینو دې ته پام نه دئ کړی چي که پوخ کب د دوی لپاره د ننبي په توګه ټاکل شوی وو نو موسی علیه السلام به څنګه هغه د خوراک لپاره ترې غوښتو!! له پورتني آیت نه خو څو خبري معلومېږي: ۱- د دوی سفر په تودوخي کي ترسره شوی، د غرمې له سختي ګرمي نه ئې د کومي لویي ډبري سیوري ته پناه وړې وه،

۲- موسی علیه السلام خپل ملګری په دې ګمارلی وو چې په سیند کې روان کب به ترنظر لاندې نیسي، که ترې ورک شو نو ده ته به اطلاع ورکوي، خو کله چې دې کب خپل مسیر بدل کړی او په بل لورې تللی نو له ملګري ئې دا خبره هېره شوې او هغه مهال ئې موسی علیه السلام ته کړې چې هغه د خوراک غوښتنه ترې کړې. ۳- په خپله مخه د کب تلل ښيي چې مجمع البحرین همدلته وو، کب خپله لاره بدله کړې او په هغه لوري تللی چې له بل اړخ نه بل سیند له نیل سره یو ځای شوی، نو ځکه موسی علیه السلام خپل ملګري ته وویل: موږ د همدغه ځای (مجمع البحرین) په لټه کې وو. دې ته مو هم باید پام وي چې هغه پلي نابلده مسافر ته چې د لوی سیند په ژۍ برې خوا ته روان وي، دا ډېره ګرانه وي چې د دوو سیندونو د یو ځای کېدو ځای په دقیقه توګه تشخیص کړي، دا ځکه چې ډېر ځلي لوی سیندونه په یوه ځای کې ووېشل شي او په بل ځای کې ئې وېشل شوې څانګې بېرته سره یو ځای شي، دې ته مو هم باید پام وي چې الله تعالی کبان داسې پیدا کړي چې په ژمي کې تودو سیمو ته کوزېږي او په دوبي کې بېرته خپلو اصلي سړو سیمو ته درومي، کله کله د دوی دا ژمنی او دوبنی سفر سلګونه کیلومتره اوږد وي، د نیل کبان د دوبي په موسم کې له مصر نه د سودان او په یوګندا او ایتوپیا کې د نیل د سرچینو په لوري درومي.

عجیبه ده؛ هغه کسان چې زړونه ئې بیمار دي، لدې ښوونکې او له پندونو نه ډکې قصې نه سرچپه او غلطه انتباه اخلي او د داسې یوه تصور د اثبات لپاره پرې استدلال کوي چې په حقیقت کې دا قصه د هغه د تردید او

نفی لپاره راغلې. دوی هڅه کوي لدې قصې نه د پيغمبرانو عليهم السلام لپاره د علم غيب د اثبات لپاره د دليل په توګه کار واخلي، پداسي حال کي چي دا قصه په واقع کي له موسی عليه السلام نه د علم غيب نفی کوي.

د ولايت نور:

ته ادعاء کوې چي اولياء الله د ولايت په نور سره له عرشه تر تحت الثرىٰ ګوري، خو آيا د پيغمبر عليه السلام د هغه سفر قصه دي اورېدلې چي په ترڅ کي ئې د تيمم حکم نازل شو؟ هغه سفر چي د عائشې رضی الله عنها هار په کي ورک شوی وو، د هار په لټه کي تګ وځنډېدو، ورځ په وچ ډاګ تېره شوه، اوبه ئې هم ختمي شوې وې، په پای کي هار د اوښ تر سينې لاندي وموندل شو، پيغمبر عليه السلام او د ده ټول هغه صحابه چي د نړۍ ټول اولياء الله د دوی ادنی کس ته نشي رسېدی، په دې نه پوهېدل چي هار چيري دئ او څنګه ئې پيدا کړي، له عرش نه تر تحت الثرىٰ خو پرېږده، خپلي خوا ته د اوښ تر سينې لاندي (تحت البعير) ئې د عائشې رضی الله عنها د غاړي هار نه ليدو!! روايت دا دئ:

عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ:خَرَجْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي بَعْضِ أَسْفَارِهِ، حَتَّى إِذَا كُنَّا بِالْبَيْدَاءِ أَوْ بِذَاتِ الْجَيْشِ انْقَطَعَ عِقْدِي، فَأَقَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْتِمَاسِهِ، وَأَقَامَ النَّاسُ مَعَهُ، وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ، فَأَتَى النَّاسُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ، فَقَالُوا: مَا نَرَى مَا صَنَعَتْ عَائِشَةُ؟ أَقَامَتْ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبِالنَّاسِ وَلَيْسَ مَعَهُمْ مَاءٌ، فَعَاتَبَنِي، وَقَالَ لِي مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ، وَجَعَلَ يَطْعَنُ بِيَدِهِ فِي خَاصِرَتِي، فَلَا يَمْنَعُنِي مِنَ التَّحَرُّكِ إِلا مَكَانُ

رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى فَخِذِي، فَنَامَ حَتَّى أَصْبَحَ عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ آيَةَ التَّيَمُّمِ، فَقَالَ أُسَيْدُ بن حُضَيْرٍ: مَا هِيَ بِأَوَّلِ بَرَكَتِكُمْ يَا آلَ أَبِي بَكْرٍ، فَبَعَثْنَا الْبَعِيرَ الَّذِي كُنْتُ عَلَيْهِ، فَوَجَدْنَا الْعِقْدَ تَحْتَهُ.

المعجم الكبير للطبراني

اهل العلم، اهل الذكر او اهل الخبر:

تا چي ويلي: په يوه حقيقت د پوهېدو لپاره لومړی علماوو ته، بيا ذاكرينو ته او په پای كي خبير ته رجوع وكړئ او د قرآن په دريو آيتونو كي دي له اولي الامر نه علماء، اهل الذكر نه ذاكرين او له خبير نه دي اهل الخبر مراد كړي؛ ټول ئې تحريف ته ورته تعبيرونه دي، راشه چي د دې آيتونو سياق و سباق او الفاظ له نظره تېر كړو:

’‹Î ųrŠ‘ öq9r ¾ìÎ (qãŒ& Å ö, ßŠÍr& ÇBF{$ `B ÖŒ& Nèdä!` #ŒÎr

Ÿwöq9r Nä3ŠB ¼çRqäÜÎ7ZKó„ ûïÏ%©!$ çJÎè9 Nä3ŠB ÌBF{$’ ÍréŽ#† ‹Îr ÉAqߙ§9$

ÇÑÌÈ WŠÎ% žwÎ` »Üø‹±9$ Dçè6?]w ¼çGuH‘r Nà6‹ø ã «!$ @ÒsÙ

النساء: ۸۳

او كه كله د امن يا د وېري كوم خبر ورته راشي، خوروي ئې، خو كه هغه ئې پېغمبر او خپلو چارواكو ته رسولی وی، نو د دوی استنباط كوونكي به حتماً پرې پوه شوي وو او كه پر تاسو د الله فضل او رحمت نه وی نو له لږو پرته به تاسو ټولو د شيطان متابعت كړی وو.

قرآن خو دا د منافقينو كار ګڼي چي كله په مسلمانانو كي وېره

خوروي او کله بې ځایه طمع، کله له دښمن نه مسلمانان وېروي او کله ئې له هغه نه غافل کوي او د هغه په اړه بې ځایه هیلي په دوی کي راپیدا کوي، هم له دښمن نه بې ځایه وېره خطرناک عواقب لري او هم له هغه نه غافل کېدل او په خطر ئې سترګي پټول او د هغه له لوري د امنیت احساس کول. هرڅوک چي دا کار کوي هغه منافق دئ، د پېغمبر علیه السلام په وخت کي هم او نن هم.

په دې آیتونو کي مسلمانانو ته ویل شوي چي د هغو شایعاتو له خورولو نه ډډه وکړئ چي یا بې ځایه وېره راولاړوي او یا مسلمانان د دښمن له خطر نه غافل کوي، که د دښمن په اړه کومه اطلاع ترلاسه کوئ نو دا باید خپلو مشرانو ته ورسوئ.

څوک چي دا کار کوي هغه نه یوازي منافق دئ بلکي الله تعالی دلته د داسي خطرناک شیطان په نامه یاد کړی چي مسلمانان د الله په فضل سره د هغوی له شر نه خوندي پاتې کېدی شي، دا د لستوڼي مار دئ، له نېش نه ئې یوازي د الله په فضل خوندي پاتې کېدی شئ.

د آیت له الفاظو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چي له اولي الامر نه مراد چارواکي او مسئولین دي نه علماء، د امن او خوف مربوط خبرونه باید دغو مشرانو ته ورسول شي نه بل چا ته.

Wk‹î™ ¾ïĥĥ 4‹ĵ ‹Ï, Ǥƒ b& ä$© `B žvĵ @_ & ôB ïøã Nà6 èŏ™& $B @è

4 ÿŸ2 r ¾íŸ‰ðtƹ ôÎm™r ßqß ƒ Ẅ “ Ï‰$ÇÛ$’?ã @ž2 q?r ÇÎÈ

$Br Ú öR{$ Ï Ñºq»J¡¡ 9$,={ “ Y‰$ ÇÎÑÈ #Ž•Î z ¾ÏnŠ$6Ïã É qçäÎ ¾ÏnÎ

¾ÏnÎ @«óù ß»JÎn9$ Ą ö䊆$’?ã 3“ qGó™$ O¢ê5Q$f& þÎGÅ ’Î $JG¢÷/

الفرقان: ۵۷-۵۹ ÇÎÒÈ #ŽŽÎ z

دلته له (خبير) نه مراد په دواړو آيتونو کي الله تعالی دئ نه بل څوک، او له فسئل به خبيراً نه مراد له خبير خدای نه اجر غوښتل دي، نه بل څه، ځکه په ۵۷ آيت کي پيغمبر عليه السلام ته امر شوی چي خلکو ته ووايي: له تاسو هيڅ اجر نه غواړم، ورپسې ويل شوي چي پر الله تعالی توکل وکړه او ورپسې ويل شوي له خبير الله ئې وغواړه. دلته په (به) کي اشاره اجر ته ده نه لکه چي ته ادعاء کوې د الله په اړه له هغه چا وپوښته چي خبر وي؛ يعني الله تعالی ئې په مشاهدې سره ليدلی وي!! دا داسي ستر تحريف دئ چي هيڅ د ايمان خاوند ئې جسارت نه کوي.

Ìøä!$Ÿ@d& #þèóù NÍŽÏ] ÓÇqbŽw` ŕ žwÌ] 7Î6% Æ Ë $ZÙ™ö& $Br

النحل: ۴۳ ÇÎÈ bqçè? Ÿw ÒÇ¢ä bÎ]

په دې آيت کي له اهل الذکر نه يا مراد اهل تورات دي چي قرآن د ذکر په نامه هم نومولی او يا مراد تاريخ پوهان دي، ځکه د آيت په سر کي ويل شوي چي تر تا مخکي مو له سړيو پرته بل څوک (فرشته يا بل څه) د پيغمبر په توګه نه دي ليږلي، که په دې نه پوهيږئ نو له اهل الذکر نه پوښتنه وکړئ، کوم بې عقله انسان به له دې اهل الذکر نه د ذاکرينو معنی

اخلي؟!!

اوس ته قضاوت وکړه چي د دغو آیتونو په استناد خلک د پوهي او فهم له پلوه په دریو ډلو اهل العلم، اهل الذکر او اهل خبر وېشل څومره بې بنسټه او جعلي وېش او غلط استناد دئ؟!!

علم الیقین، عین الیقین او حق الیقین:

همدا راز د علم الیقین، عین الیقین او حق الیقین په اړه ستا تعبیرونه کاملاً بې بنسټه دي، په قرآن کي دا درې سره د جحیم په اړه راغلي نه د الله تعالی په اړه ، راشه چي اړوند آیتونه ئې له نظره تېر کړو:

ÇÌÈ bqЗ-è? š’ ộ™ ž. ÇÌÈ •Ï$) J$ãàčã Ǿm ÇÌÈ ãê3G9$Ñã9gø

žc ãžl9 ÇÎÈ ÈûüÉ)9$Nù bqЗ-è? ộ9 ž. ÇÍÈ bqЗ-è? $ ộ™ ž. Sê

Çã >ĭBöÿ £èóÎ9 Oê ÇÐÈ ÈûüÉ)9$šú ãã $kXãžl9 Oê ÇÏÈ OŠÅgø9$

ÇÑÈ ÉÓšêZ9$ التکاثر: ۱-۸

زیات غوښتني مشغول کړئ، تر دې چي تاسو وکتل ګورونه، داسي نه ده، ژر به پوه شئ. بیا هم داسي نه ده، ژر به پوه شئ، نه، نه، که په علم یقین پوه شئ، خامخا به په نظر درشي جحیم، خامخا به ئی بیا وګورئ په سترګه د یقین، بیا به حتماً وپوښتی شئ په دې ورځي له نعیم.

یعني داسي نه ده لکه چي تاسو ګمان کوئ او خپل خیر، صلاح او سعادت په تکاثر او زیات غوښتنو کي لټوئ، بلکي ډېر ژر به د دې

منحوس او خبیث خصلت په بدو عواقبو او پایلو پوه شئ، هم په دنیا کي او هم په آخرت کي. لومړی (سوف تعلمون) د تکاثر دنیوي پایلو ته اشاره کوي او دوهم (سوف تعلمون) اخروي عواقبو ته. کله چي د ګور ژی ته ورسېږئ، چي نه هغه ډېر درنه لري دی او نه تاسو ترې لري يئ، پوه به شئ چي د تکاثر حاصل مو څه وو؟! او هغه وخت چي د الله تعالی په وړاندي ودرېږئ پوه به شئ چي ستاسو د تکاثر سزا او پایله څه ده؟

د ۵ آیت الفاظو ته لږ ځیر شئ، په دقیقه او له کوم تصرف نه پرته د آیت تحت اللفظي معنا دا ده: (که په علم الیقین پوه شئ)، یعني که له علم الیقین څخه کوم علم ستاسو په برخه شي، هغه علم ولرئ چي په یقین منتج کېږي او حتمي پایله ئې (یقین) او باور وي، نو په دې صورت کي به خامخا په دې پوه شئ چي (جحیم) شته او شته والی ئې حقیقت لري، دا علم به (جحیم) ستاسو د عقل د سترګو په وړاندي مجسم کړي او د دغه علم په رڼا کي به ستاسو عقل د جحیم په لیدو موفق شي. له وروستي آیته په څرګنده معلومېږي چي په دې آیت کي د (جحیم لیدل) په خپلو سترګو د دوزخ د لیدلو په معنا نه ده، په سترګو د جحیم لیدل به په آخرت کي ترسره کېږي او هغه لیدل چي دا آیت ورته ګوته نیسي، د علم الیقین په رڼا کي د دوزخ لیدل دي. متأسفانه ځینو درنو مفسرینو دا آیت داسي ترجمه کړی چي ګواکي د آیت اصلي الفاظ داسي وي: لوتعلمونه بالعلم الیقین: که په علم الیقین سره پرې پوه شئ. حال دا چي د آیت الفاظ داسي نه دي او د دوی ترجمه دقیقه او محتاطانه نه ده، دوی په خپل دغه تعبیر سره نه یوازي احتیاط او دقت نه دئ مراعات کړی بلکي د آیتونو تر منځ

يووالي او تنسيق ته ئې هم صدمه رسولې او دې ته اړ شوي چي د شپږم آيت په سر كي د (ل) توری چي دا دواړه آيتونه سره تړي او وروستی د مخكني قطعي نتيجه ګڼي په خپلي اصلي معنا ونه نيسي او وروستی آيت مستقل او د نوي بحث پيل وګڼي، نه پوهېږو د دې سبب څه دئ چي دوی د آيت دقيق مفهوم او اصلي تحت اللفظي معنا پرېږدي او د آيتونو په تركيب كي داسي تصرف كوي چي په خپل ذهن كي انځور كړې معنا تړې راوباسي، دا ولي په دغو دوو لنډو آيتونو كي دوه توري (هـ د تعلمون په پای كي او ب د العلم په سر كي) علاوه كوي او آيت داسي جوړوي: لو تعلونه بالعلم اليقين او په شپږم آيت كي دا تغيير راولي چي (ل) په اصلي معنا نه اخلي!!

د دې آيت په اړه د هغو مفسرينو رأيه هم دقيقه ده او هم محتاطانه چي وايي: "لترون الجحيم" بعيون قلوبكم؛ فإن علم اليقين يريک الجحيم بعين فؤادک؛ وهو أن تتصور لک تارات القيامة, وقطع مسافاتها. "ثم لترونها عين اليقين": أي عند المعاينة بعين الرأس, فتراها يقينا, لا تغيب عن عينک. جحيم به د خپل زړه په سترګو وګورئ، دا څكه چي علم اليقين تا ته دوزخ د خپل زړه په سترګو درښيي او هغه داسي چي د قيامت حالات او د واټن لنډېدل ئې درته انځوروي، بيا به ئې په عين اليقين سره وګورئ، يعني په خپلو سترګو سره، نو په يقيني توګه به ئې وګورې، له سترګو به دي نه غايب كېږي.

د اوم آيت له (ثم) او په (عين اليقين) سره د جحيم د ليدو له الفاظو ئې معلومېږي چي دلته هغه حالت انځور شوی چي د محاسبې په ورځ به

هر څوک خپل ځای وګوري، دوزخیانو ته به جحیم راڅرګند شي او په خپلو سترګو به هغه ځای وګوري چې څو شېبې وروسته به ورننوځي.

او حق الیقین په دې آیت کې راغلی:

[illegible]

[illegible]

الواقعة: ۹۳-۹۶

دلته په حجیم کې د مکذبینو لوېدل حقیقي او یقیني خبره ګڼل شوې.

اوس ته ما ته ووایه چې څنګه علم الیقین، عین الیقین او حق الیقین؛ د الله تعالی په اړه د ایمان درې پړاوونه او پوړي ګڼې؟!! دا آیتونه خو وایي: په دوزخ باور درلودل علم الیقین دئ، د قیامت په ورځ ئې په خپلو سترګو لیدل عین الیقین دئ او په دوزخ کې د مکذبین الضالین پرېوتل حق الیقین دي!!

په ژوند کې د عرش، جنت او دوزخ لیدل:

تا د یوې ناسمي ادعاء د اثبات لپاره او په دې موخه چې وښیې په ژوند کې د عرش، جنت او دوزخ لیدل ممکن دي په دې حدیث باندي استناد کړی:

عن الحارث بن مالک الأنصاري أنه مر بالنبي صلی الله علیه وسلم فقال له: "کیف أصبحت یا حارثة؟" قال: أصبحت مؤمناً حقاً،قال: "انظر ما تقول فإن لکل قول حقیقة فما حقیقة إیمانک؟" قال: عزفت نفسي عن الدنیا (أي

كرهتها) فأسهرت ليلي وأظمأت نهاري وكأني أنظر عرش ربي بارزاً وكأني أنظر إلى أهل الجنة يتزاورون فيها وكأني أنظر إلى أهل النار يتضاغون فيها (أي: يضجون ويتصايحون) قال: "يا حارثة عرفت فالزم". رواه الطبراني في الكبير وفيه ابن لهيعة وفيه من يحتاج إلى الكشف عنه.

د دې روايت الفاظ خو داسي دي: كأني أنظر عرش ربي بارزاً وكأني أنظر إلى أهل الجنة يتزاورون فيها وكأني أنظر إلى أهل النار يتضاغون فيها، په ټولو کي ويل شوي: داسي لکه چي د خپل رب عرش ته ګورم، داسي لکه چي جنتيان په جنت کي او دوزخيان په دوزخ کي ګورم، د دغو الفاظو له کومي برخي تا د عرش، جنتيانو او دوزخيانو ليدل رااېستلي، حارث رضی الله عنه خو داسي څه نه دي ويلي، هغه خو خپل حالت له هغه حالت سره تشبيه کړی چي څوک عرش ته مخامخ ولاړ وي، يا جنتيان او دوزخيان په خپلو سترګو ګوري، (كأني) خو همدا معنی ورکوي!! ته څنګه جسارت کوې او د هغه الفاظ غلط تعبيروې؟!! زه خو د هر هغه چا په اړه همدا ګمان کوم چي د الله تعالی په وړاندي ئې د دعاء لپاره لاسونه لوړ کړي وي، غاړه ئې کږه نيولې وي، له سترګو ئې اوښکي بهېږي او په زاريو زاريو خپل عرايض مولا ته وړاندي کوي، ما ته خو د داسي کس په څېره کي حارث رضی الله عنه په نظر راځي او ګمان کوم چي هغه د حال په ژبه همغه څه وايي چي حارث رضی الله عنه ويل.

ښايي بې مناسبته به نه وي که درته وليکم چي ما د ژوند اوه کلونه داسي تېر کړي چي ته ورته چله ويلی ښې خو دا د دښمن تر شديد تعقيب لاندي پټه مبارزه وه چي هيله من يم الله تعالی ئې د نوح عليه السلام هغه

دعوت ته ورته محسوب کړي چې فرمايي: ثُمَّ إِنی دَعَوْتهُمْ جِهَاراً * ثُمَّ إِنی أَعلَنت لهُمْ وَ أَسرَرْت لهُمْ إِسرَاراً * په دې کې مې پنځه کلونه داسې وو چې په اوسطه توګه مې په هرو څلرويشتو ساعتونو کې درې ځلې په لمانځه کې او له لمانځه بهر دومره الله تعالی ته ژړلي چې په اوښکو مې مخ، ږيره او د سجدې ځای لانده شوي او د رکوع په حالت کې مې پر زمکه د اوښکو وربېدو غږ اورېدو، او ډېر ځلې مې حالت هغسې وو لکه چې حارث بن مالک انصاري وايي:... وکأني أنظر عرش ربي بارزاً وکأني أنظر إلى أهل الجنة يتزاورون فيها وکأني أنظر إلى أهل النار يتضاغون فيها ... باور وکړه چې دا ژړا مې اکثراً د مسلمانانو د پرېشانه حالت په وجه وه، په افغانستان، عراق، فلسطين، کشمير او نورو ځايونو کې د مظلومو مسلمانانو د نجات او د اسلامي امت د تېر مجد او عظمت د اعادې لپاره مې د الله تعالی په وړاندې ژړلي، په دې هم باور وکړه چې الحمد لله زه الله تعالی له فواحشو او کبائرو نه خوندي ساتلی يم، که څه هم تل له خپل رب نه د ګناهونو او اشتباهاتو معافي غواړم خو دا ژړاګاني مې د ګناهونو لپاره نه وې.

آيا اولياء الله په غيب پوهېږي؟:

ته ادعاء کوې چې اولياء الله په غيب پوهېږي، دا په داسې حال کې چې قرآن په قاطع الفاظو او په مکرره توګه فرمايي چې له الله تعالی پرته نه په آسمان کې څوک په غيبو پوهېږي او نه په زمکې کې،، نه فرشتې، نه انسانان او نه پېريان، د لاندې آيت په اړه ستا استدلال د حيرت او حتی د خندا وړ دئ:

[illegible]

[illegible]

[illegible] الانعام: ٥٩

او له ده سره د غيب (د خزانو) کلياني دي چي له ده پرته هيڅوک ورباندي نه پوهېږي، په وچه او بحر کي چي څه شته په ټولو پوهېږي، هيڅ پاڼه نه راپريوځي مگر دی ورباندي پوهېږي او نه د زمکي په تيارو کي کومه دانه او نه کوم لوند او وچ داسي څه شته چي په څرگند کتاب کي دي نه وي.

ته وايې چي: مفتاح د خلاصولو لپاره وي، نو ځکه له دې آيت نه معلومېږي چي په غيب باندي پوهېدا ممکنه ده!! او دا روايت هم د خپلي ادعاء په تأييد کي راوړې چي گواکي پيغمبر عليه السلام فرمايلي چي د ټولو خزانو (مفاتيح)کلياني ما ته راکړی شوې دي، د علم غيب د مفتاح په شمول!! په دې اړه څو عرايض لرم:

د غيب لپاره د خزانې او مفتاح يادونه د دې لپاره شوې چي خلکو ته ووايي: غيب پر ډاگ پروت شئ نه دئ چي هر څوک ئې له مانع او خنډ پرته تر لاسه کولی شي، بلکي الله تعالی په داسي خزانې کي ساتلی چي دروازې ته ئې قفلونه لگېدلی او ټولي کلياني او مفاتح ئې له ځان سره ساتلې، هيچا ته ئې حتی يوه کلي هم نه ده ورکړې، ټولي کلياني خو په ځای پرېږده، کلي له ځان سره ساتل يعني هيڅوک په هيڅ صورت کي ورننوتی نشي.

د آيت دوهمه فقره همدا حقيقت بيانوي او فرمايي: لا يَعلَمُهَا إِلا هُوَ:

له ده پرته هيڅوک نه پرې پوهېږي.

تر دې آيت مخکې ويل شوي:

Ñàõ ¥«/r ÓÍ_ð/ ãÐÞ{$ÓÁÕ}à9 ¾ìî bqèÉlèGó@$B "Ï‰ZÏã Ïb& öq©@è

الانعام: ۵۸ ÇÑÈ šú üÜÎ»©à9$$Î/ ÞΟn=÷ãr& ª!$#r

ووايه: كه هغه څه راسره وى چې تاسو ئې په تلوار سره غواړئ نو لا دمخه به زما او ستاسو تر منځ كار پاى ته رسېدلى وو، او الله، ظالمان تر هر چا ښه پېژني.

دا آيت خو وايي چې د پيغمبر عليه السلام په واک كي هغه څه نشته چې كافران ئې ترې غواړي، كه ئې په واک كي وى نو ډېر د مخه به د ده او دښمنانو تر منځ وروستۍ پرېكړه شوې وه، خبره به نه اوږدېده او اوږدو پرله پسې جګړو ته به نه رسېده.

راشه څو هغه آيتونه هم له نظره تېر كړه چې په همدې اړه په قرآن كي راغلي چې هم له پيغمبر عليه السلام نه علم غيب نفي كوي او هم په كَون او عالم كي تصرف او د خزانو د مفاتحو درلودل:

öΝßγ/Éj‹yèム÷ρr& öΝÍκöŽn=tæ >>qçGtƒ ÷ρr& íó«x© ÌøΒF{$# zÏΒ y7s9 }§øŠs9

آل عمران: ۱۲۸ ÇÊËÑÈ šcθçΗÍ»sß

د دې كار هيڅ څه په تا پورې اړه نه لري، يا به ئې توبه قبلوي او يا به ئې د

دې لپاره تعذيبوي چې ظالمان دي.

په دې آيت کې رسول الله صلي الله عليه وسلم ته ويل شوي چې ته د هيڅ شي واک او اختيار نه لرې، دا په الله پوري اړه لري چې د چا توبه قبلوي او چا ته عذاب ورکوي، دا يوازي د الله کار دئ، نه په تا پوري اړه لري او نه په بل چا پوري. د رسول الله صلى الله عليه وسلم په اړه چې حکم دا وي نو د نورو عادي خلکو په اړه به حکم څه وي؟ په نورو پوري به څنګه چاري او امور تړل شوي وي؟!!

ã-ã& ãMZä ö9r ª! $ä$© $B žwÎ) #ŽÎ Ÿwr $ÿèR ÓÅ¡øÿZÏ 7Î=ø& Hw @è%

öºÉR žwÎ) $R& bÎ) âþq¡9$ ÓÍ_¡¡ B $Br Îö,:ø$ `B ßN÷Yò6 GõŸ]w | =øóø$

Çìñ\È bqZB÷sã ÖQöq)j ŽxÏ±0r الاعراف:۱۸۸

ووايه: نه د ځان لپاره د ګټې (رسولو) واک لرم او نه د ضرر او تاوان (دفع کولو)، مګر هغه څه چې الله ئې وغواړي او که په غيب پوهېدی نو ډېر خير او ښېګڼه به مي ترلاسه کړې وه او تاوان به نه رارسېدو، زه خو مؤمنانو ته د يوه خبرداری ورکوونکي او زېري ورکونکي نه پرته بل څه نه يم.

په دې مبارک آيت سره پيغمبر عليه الصلاة و السلام د څو نورو خبرو په اعلان مأمور شوی:

- خلکو ته دا خبره په واضح الفاظو اعلان کړه چې زه نه د ځان لپاره د ګټې رسولو څه واک لرم او نه د ضرر او تاوان دفع کولو، د دې واک په بشپړه توګه له الله تعالی سره دئ، که ځان ته کومه ګټه رسولی شم يا کوم

ضرر دفعه کولی شم نو دا همغه دي چي الله تعالی غوښتي، د دې پرېکړه هم د الله تعالی له لوري کېږي.

- زه له غيبه خبر نه يم، که په غيب پوهېدی نو تل او په هر کار کي به مي خير او ښېګڼه په برخه کېده او هيڅکله به کوم تاوان نه رارسېدو. څوک چي په غيب پوهېږي په هر کار کي به ګټه کوي او د تاوان له هر مورد نه به خوندي پاته کېږي، دا ځکه چي هغه پوهېږي څه ورته ګټه لري او څه ورته تاوان، د ګټي ځای ته ځان رسوي او د تاوان له ځايه ځان ساتي، خو تاسو وينئ چي زه د نورو انسانانو په څېر له کړاوونو، ستونزو، بيماريو او ناخوالو سره مخ کېږم، دا ښيي چي زه له غيبه خبر نه يم. ګورئ چي پيغمبر عليه الصلاة و السلام نه يوازي دا خبره اعلانوي چي په غيب نه پوهېږي بلکي دلايل ئې هم وړاندي کوي.
- زه فقط د الله تعالی له لوري يو استازی يم چي مأموريت مي نېکانو ته زېری او بدانو ته خبرداری ورکول دي.

ÇËÈ #%©‘ Ÿr #ÏŽÑ ó3B9 ã7îB& Ïr ’î} @è الجن: ۲۱

وواية: زه تاسو ته نه د کومي ګټي واکمن يم او نه د کوم هدايت او رشد.

Ñ3B9 Âq㉠Ïr = ó#$Ï-ã& Ïr «!$Ï“z “Ï‰Zã Ó3B9 Âq㉠Ï @è

4 JãÆ{$ “ÈÉó„ @d @è ¥<Ï} ó r qã $B ×Ï} ßÎ7& ÞÏ} î7=B ’î}

ÇÎÈ brãÏ3Ïÿ G? Ÿ ù& ÇÏ7ŠÅ الانعام: ۵۰

وواية: زه نه درته وايم چي د الله خزانې له ما سره دي او نه په غيب

پوهېږم او نه دا درته وایم چې زه فرشته یم، زه یوازې د هغه څه متابعت کوم چې راته وحې کېږي. ووایه: آیا ړوند او سترګور سره برابر دي؟ آیا تفکر نه کوئ؟

په دې مبارک آیت سره پیغمبر علیه السلام ته څو لارښوونې کېږي:

- خلکو ته ووایه: د الله تعالی د خزانو واک له ما سره نه دئ، تاسو ته نه وایم چې که له ما سره ملګرتیا وکړئ، ټول حاجتونه مو پوره کوم او ټولې غوښتنې مو ترسره کوم، په دې هیله زما ملګرتیا مه کوئ، له ما نه دا انتظار مه لرئ، الله تعالی د خپلو خزانو ټولواک دئ، دا پرېکړه هغه کوي چې چا ته څه ورکړي، د هغو جاهلانو په څېر مه کېږئ چې ګمان کوي پیغمبران او اولیاء الله باید داسې وي چې د دوی په یوې اشارې سره د ډبرو غرونه په سرو زرو بدلېدی شي، په یوې دعاء سره ئې د زمکې لاندې خزانې بهر راوځي، هر چا ته هر څه ورکولی شي، حاجتونه ئې پوره کولی شي، ګورئ چې پیغمبران علیهم السلام په هغو ټګمارو سیاسي مشرانو قیاس نه کړئ چې د خلکو د غولولو لپاره دروغجنې وعدې کوي، شنه او زرغونه باغونه ورښیي، د سوکالي او ښه ژوند دروغجني ژمنې ورسره کوي، زه په واضح الفاظو تاسو ته وایم چې د الله تعالی په خزانو کې هیڅ واک او اختیار نه لرم.
- دوی ته ووایه: زه په غیب نه پوهېږم، له ما نه دا انتظار مه لرئ چې درته ووایم: سبا به څه کېږي، له ما او له تاسو سره به الله تعالی څه کوي، پیغمبران علیهم السلام د هغو دوکه مارو مذهبي مشرانو په څېر مه ګڼئ چې خلک په دې غولوي چې په غیب پوه دي، د دوی له مقدراتو خبر دي، پوهېږي چې کوم مصیبت ورته انتظار کوي او څنګه ترې ژغورل کېږي، دوی کولی شي په دم او تعویذ سره د دې مصیبتونو مخه ونیسي، په دې شرط چې په شکرانو سره د

دوی جیب ورډک او رضا تر لاسه کړي، پیغمبران په غیب د پوهېدو دعوی نه کوي، دا یوازي ټګماران دي چي د جاهلانو په وړاندي په غیب د پوهېدو ادعاء کوي.

- ورته ووایه: زه تاسو ته نه وایم چي فرشته یم، په واضح الفاظو درته وایم چي زه انسان یم، له نورو انسانانو سره مي توپیر یوازي په دې کي دئ چي د الله تعالی له لوري راته وحي شوې او زه د الهي وحي متابعت کوم.
- څوک چي د الهي وحي په رڼا کي خوځي، د هغه چا په پرتله چي له دې رڼا محروم دئ، داسي دئ لکه سترګه ور د ړوند په پرتله، د عقل او فکر خاوندان د دوی تر منځ دا ژور توپیر درک کولی شي.

دې ته مو باید پام وي چي په وحي سره له غیبي امورو نه اطلاع علم غیب نه دئ، په یوه آیت کي او یو په بل پسې "په غیب نه پوهېدل" او "د وحي متابعت" راوړل دا مطلب افاده کوي چي که پیغمبر علیه السلام د وحي په اساس له غیب او غیبي امورو نه خبری کوي نو دا د ده علم غیب نه، بلکي د الله له لوري وحي ده، داسي نه چي د وحي له لاري د غیبي امورو په اړه څه ویل، د پیغمبر علم غیب وګڼل شي. او دې ته مو هم باید پام وي چي پیغمبر علیه السلام ته د وحي له لاري چي کوم غیبي امور ښودل شوي هغه ټول په قرآن کي بیان شوي او پیغمبر علیه السلام په بشپړه توګه او په واضحو الفاظو او امانت سره امت ته بیان کړي، هیڅ څه ئې له ځان سره پټ نه دي ساتلي.

’Î) Aqè Iwr | = øßSñ-e Iwr « $ÞE“z “Ï‰Yã ß9 Aqè Iwr

ª! $ #žöz ª! $šãŭïsã ` 9 ÿãžõã& üŕ ÍŠ"? šú ïỲ© ãAqè& Ïwr Ò =B

ÇÌÈ ûüÜÎ»ã9$ `Ï9©#Ε) þÎ) öNgÅ¡àR& þÎ $J/ ãΝ=æ& هود: ۳۱

او نه دا درته وایم چې د الله خزانې راسره دي، او نه په غیب پوهېږم، او نه د هغو خلکو په اړه چې تاسو په سپکه سترگه ورته گورئ دا وایم چې الله به هیڅ خیر ورپه برخه نه کړي، الله په هغه څه ډېر ښه پوه دئ چې د دوی په سینو کې دي، (که دا خبري وکړم نو) په دې صورت کي به زه له ظالمانو څخه وم.

آیا د یوه مؤمن انسان لپاره دغه صریح او واضح آیتونه کافي نه دي چې هر هغه قول په دېوال ووهي چې پیغمبر علیه السلام یا بل انسان ته د علم غیب یا د الهي خزانو د تصرف ادعاء کوي؟!!

راشه لږ په دې باندې نسبتاً تفصیلي خبره وکړو چې د قرآن له نظره (غیب) څه دئ او (شهادة) څه؟ قرآنکریم موجودات په دوو برخو وېشلي:

مشهود (ښکاره)؛ هغه څه چې لمس او لیدی شي.

غیب (له نظر نه پټ)، هغه څه چې نه لیدی شي او نه لمس کېدی شي.

هر هغه څه چې انسان ئې نشي لیدی او په حواسو ئې نشي درک کولی، هغه د غیب په شمار کې راځي.

قرآنکریم علم غیب یعني د پټو شیانو علم په الله تعالی پورې خاص شمېرلي او په ډېر تأکید سره فرمایي چې له الله تعالی پرته بل هیڅوک علم غیب نه لري. لاندنیو آیتونو ته توجه وکړئ:

brâßô„ $Br ª! $Žwĵ = ó$ÇÚ ö‘F{$# ÏN°q»J¡¡9$'Î `B Ð-è/ Žw @è

ÇÎÈ šc qèŽãb$f& النمل:۶۵

ووایه: په غیب له الله تعالی پرته د آسمانونو او زمکي هیڅ څه نه پوهېږي او پدې هم نه پوهېږي چي څه وخت به بیا راژوندي کړی شي.

ÇËÈ #‰n& ÿÏmÎ7øŠxî 4’n?tã ãÎgôàã Ÿxsù É=ó$$Î»ã الجن:۲۶

په غیب پوه خدای چي هیڅوک په خپل غیب نه خبروي.

ÇËÈ ûïÌÏàtFYßJø9$# šÆÏiB Nä3yèB ’ÎoTÎ) (#ÿrãÏàtGR$$sù ¬! Ü=ø‹tóø9$# $JR¨) ö@à)sù ....

یونس:۲۰

نو ووایه: غیب خو یوازي الله لره دئ، نو انتظار وکړئ چي زه هم ستاسو په څنګ کي له منتظرینو څخه یم.

Î÷y9$# † Î $B Ð-è/r qèd žwĵ $gßJ=è/ Ÿw É=ø‹tóø9$# ßxÏ?$xÿtB ¼çny‰YÏãr

ÏM»Jè=àß ’Î pkmû Ÿwr $gßJ=è/ žwĵ p%‘r `ÏB äÝà)ó¡@ $Br 4 ÌóstGø9$#r

ÇÎÈ &ûüÎ7B 5=»GÏ. ’Î žwĵ ¤§Î$/ Ÿwr 5=ôu‘ Ÿwr ÇÚö‘F{$# الانعام:۵۹

او له ده سره د غیب (د خزانو) کلیاني دي چي له ده نه پرته هیڅوک وربانـدي نه پوهېږي، په وچه او بحر کي چي څه شته په ټولو پوهېږي، هیڅ پاڼه نه راپریوځي مګر دی وربانـدي پوهېږي او نه د زمکي په تیارو کي کومه دانه او نه کوم لوند او وچ داسي څه شته چي په څرګند کتاب کي دي

نه وي.

دې آيتونو علم غيب په پوره تأکيد سره په الله تعالی پوري مختص کړی او د زمکي او آسمان له نورو ټولو موجوداتو نه ئې نفی کړی، له ملايکو نه، له انسانانو، مړو او ژونديو نه او له هرڅه او هرچا نه ئې علم غيب نفی کړی، په دې اړه د دې آيتونو الفاظ دومره واضح او څرګند دي چي د هيڅ شک او شبهې مجال نه پرېږدي. د دې آيتونو په رڼا کي په پوره ډاډ او قاطعيت سره ويلی شو: هرچا چي له الله تعالی نه پرته د بل چا لپاره د علم غيب ادعاء وکړه او دا ئې وويل چي له الله پرته بل څوک هم علم غيب درلودی شي، هغه په حقيقت کي د الله تعالی کتاب تکذيب کړی.

قرآنکريم په پوره تأکيد سره رسول الله صلی الله عليه وسلم ته فرمايي چي خلکو ته په څرګندو ټکيو کي ووايه چي ته علم غيب نه لرې، يوازي زېری ورکوونکی او وېروونکی يې، د الهي وحی امين او د الهي پيغام داسي وړونکی چي بېله کمښت او زيادت نه ئې خلکو ته رسوې، قرآنکريم دا هم بيانوي چي رسول الله صلی الله عليه وسلم خلکو ته اعلان کړی چي که هغه له جنت، دوزخ، ملائکو، جنياتو، قيامت او نورو پټو امورو څخه خبري کوي او پدې اړه معلومات ورکوي، نو تاسي دا ګمان ونکړئ چي هغه علم غيب لري، څه چي وايي هغه وحي ده نه د ده شخصي علم او پوهه. قرآنکريم په دې اړه فرمايي :

ãا=ã& ãMZä ûr ª! $ä$© $B žvĵ #ŽŸÏ Ÿr $ÿR ÓÅ ûzï ä7 îä& w @è

ÖÉR žvĵ $B& þĵ âþ¡ 9$ÓÍ¡¡ B $Br Îö, ûß $`Ï ßNŽŸò6 GŸÿv | = øóø$

وواية : د خپل ځان لپاره د ګټې او زيان مالک نه يم، مګر هغه څه چې خدای ئې وغواړي، که په غيب پوهېدلی نو د ځان لپاره به مې ډېره ګټه ترلاسه کوله او هيڅ تاوان به نه رارسېدو، زه د مؤمنانو ډلی ته د يوه انذار کوونکی او زېری ورکوونکی نه پرته بل څه نه يم.

دا آيت شريف مونږ ته په ډېره دقيقه توګه لارښوونه کوي او يو حساس او دقيق معيار په اختيار کې راکوي او وايي: علم غيب د ګټې د ټولو مواردو د لاس ته راوړو او د تاوان له ټولو مواردو نه د ځان ژغورنې وسيله ده، څوک چې علم غيب ولري هغه ته له هيڅ پېښې تاوان نه رسېږي، له هيڅ څه نه صدمه نه ګوري، د هيڅ دښمن په وړاندې ماتې نه خوري، په خپل ژوندکې له هيڅ خنډ او مانع سره نه مخ کېږي، په هرعمل کې بريالی وي، ځکه پوهېږي چې د ضرر او زيان موارد کوم دي، له هغو نه ځان ساتي، په دې پوهېږي چې د ګټې او منفعت عوامل او موارد کوم دي، ټول خپلوي او کار ترې اخلي، له هغه خوړو نه ډډه کوي چې صحت ته ئې ضررلري، د خپل هر درد دوا پېژني، نو پدې اساس نه ناروغه کېږي، نه ئې دښمن دا فرصت موندلی شي چې پر ده غالب شي، ځکه هغه ته د غلبې عوامل او لارې چارې معلومې وي او ټول د ځان په ګټه په کار اچوي، دښمن نشي کولی هغه زنداني کړي، له وطن نه ئې وشړي، وئې وژني، د خلکو له ملاتړ نه ئې محروم او کمزوری کړي، دا ځکه چې هغه مخکې له مخکې د دښمن له تصميم نه خبرېږي او لازم تدابير نيسي، په جګړه کې

بری د هغه چا وي چې د مقابل لوري له نقشې، اهدافو، وسایلو او تاکتیک نه خبر وي، د کمزورۍ نقطې ئې ورته معلومې وي. رنځ هم د رنځ له عواملو نه د ناخبرۍ له امله پیدا کېږي، زیان او ضرر هم هغه وخت چا ته رسېږي چې د زیان عوامل او اسباب ونه پېژني. که پیغمبرانو علیهم السلام او نورو لویو شخصیتونو علم غیب درلودی نو زندان ته به نه اچول کېدل، په شهادت به نه رسېدل، ماتې به ئې نه خوړله، له وطن نه به نه شړل کېدل، ملګري به ئې د دښمن په لاس نه وژل کېدل او نه به تعذیبیدل، له مشکلاتو او کړاوونو سره د هغوی مخامخ کېدل پدې دلا لت کوي چې هغوی علم غیب نه لري. قرآنکریم د الله رسول صلی الله علیه وسلم ته امر کوي چې خلکو ته ووایي چې علم غیب نه لري.

ما ته ووایاست: پداسې حال کې چې په هر څه پوه خدای چې عالم الغیب والشهاده دئ، په تأکید او مکرره توګه د قرآنکریم په متعددو آیتونو کې په څرګنده توګه وایي چې له الله نه پرته هیڅوک علم غیب نه لري، له ده نه پرته نه په آسمان کې څوک علم غیب لري او نه په ځمکه کې، الله خپل پیغمبر ته امر کوي چې د خلکو ابهام او تشویش رفع کړي او دا ورته اعلان کړي چې علم غیب نه لري، هغه یوازې پیغمبر دئ، هغه څه وایي چې ورته وحې شوې. اوس لدې صراحت سره سره که څوک راشي او د الله او رسول صلی الله علیه وسلم د قول مغایره او مخالفه ادعاء وکړي او ووایي چې علم غیب لري او یا دا هڅه وکړي چې د بل چا لپاره علم غیب ثابت کړي، آیا دا ادعاء دروغجنه او بې بنسټه نه ده؟ آیا دا د الله او د ده د رسول د قول د تکذیب هڅه نده؟

په قرآنکريم کي دوه آيتونه داسي دي چي يو شمېر کسان استدلال وربانديي کوي او له الله تعالی نه پرته د نورو لپاره ئې د علم غيب د اثبات د دليل په توګه وړاندي کوي، لومړی ئې د آل عمران ۱۷۹ آيت او دوهم ئې د الجن د سوري ۲۶ آيت دئ. نوموړي آيتونه دا دي :

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] آل عمران: ۱۷۹

الله تعالی داسي نه دئ چي مؤمنان به د پاک او ناپاک له بېلولو نه پرته همداسي ستاسو په موجوده حالت کي پرېږدي او الله داسي هم نه دئ چي تاسی له غيب نه خبر کړي، ليکن خدای له پيغمبرانو نه چي څوک وغواړي هغه غوره کوي، نو په خدای او په پيغمبرانو ئې ايمان راوړئ، که مو ايمان راوړ او تقوی مو غوره کړه نو ستاسي لپاره ستر اجر دئ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الجن: ۲۶-۲۸

په غیب پوه خدای، چي له خپل غیب نه هیڅوک نه خبروي، مګر هغه رسول او استازی چي په خپله ئې غوره کړی وي چي د هغه مخي او شاته څارونکي لېږي، ترڅو پدې پوه شي چي د خپل رب پیغامونه ئې رسولي دي، پداسي حال کي چي د دوی په هر څه ئې احاطه کړي ده او هرڅه ئې په دقیق شمېرلو سره شمېرلي.

پدې مبارکو آیتونو د غیرالله لپاره د علم غیب د اثبات په خاطر استدلال ډېر بې بنسټه، بې محتوی او غیرعلمي استدلال دئ، څوک چي ګمان کوی په دې آیتونو کي پیغمران له عدم علم غیب نه مستثنی شوي سخته اشتباه کوي، د دې باطلي مدعا لپاره پدې آیتونو استدلال لویه غلطي ده، دوی په حقیقت کي نه پدې آیتونوکي دقت کړی او نه ئې له دې نه مخکي او وروسته آیتونو ته توجه کړیده او نه ئې د قرآنکریم هغه ټول آیتونه په نظرکي نیولي چي په پوره صراحت او قاطعیت سره علم غیب تر الله پوری محدود او مختص بولي او له الله تعالی نه پرته له هر څه نه که په زمکه کي دي که په آسمانونو کي علم غیب نفی کوي. د دې ډلي استناد هغه کسانو ته ورته دئ چي په قرآنکریم کي د خپلي نظریي د اثبات لپا ره دلایل لټوي، خو کله چي د خپل قول د ثبوت لپاره صریح او څرګند دلیل ونه مومي نو بیا کوشش کوي په قرآنکریم کي داسي الفاظ او کلمات ومومي چي لده سره د مدعا په اثبات کي مرسته کولی شي، دوی د دې پرځای چي خپل افکار له قرآن نه واخلي او قرآنکریم د خپلو افکارو لپاره محک او معیار وټاکي برعکس هڅه کوي خپل افکار پرقرآنکریم تحمیل کړي، دوی د خپلو نظریاتو د اثبات لپاره آیتونه توجیه او تأویلوي!! پر

قرآنکریم د ایمان غوښتنه خو دا ده چي د هر آیت په وړاندي (آمنا و اسلمنا) ووایو، په پوره خلوص ورته تابع شو، هر هغه فکر او ذهنیت لري واچوو چي له قرآن سره توپیر او مغایرت لري او خپل افکار د قرآن په رڼا کي تصحیح او سم کړو، نه داسي چي قرآنکریم د خپلو نظریاتو او افکارو په ګټه تأویل کړو.

هغه کسان چي ګمان کوي د جن د سورې په ۲۷ آیت کي استثناء د الله تعالی د غوره شوو پیغمبرانو علیهم السلام لپاره علم غیب ثابتوي، دا کسان د څو لویو اشتباهاتو مرتکب شوي:

- دوی له دې آیت نه مخکي ۲۵ او۲۶ آیتونو ته توجه نده کړې، هغه چي فرمايي :

ãî» ÇËÎÈ #‰B& þÎn ¼çµ9 @èø Q& brßãqè$B Ö ƒÌ%& ü” íŠ& ÷bÎ) @è

ÇËÏÈ #‰n& ÿÏnÎ7ø 4?ã ãèâãX ù É ó®$

ووایه: نه پوهېږم آیا هغه څه چي له تاسو سره ئې وعده شوي ده، نږدې ده او که رب مي کومه نېټه ورته ټاکلی ده، هغه رب مي چي په غیب پوه دئ او هیڅوک په خپل غیب نه خبروي.

پدې آیتونوکي رسول صلی الله علیه وسلم ته امرکېږي چي ووایي: زه علم غیب نه لرم، نه پوهېږم چي ستاسي په اړه الهي وعده کله سرته رسېږي، یوازي زما رب په غیب عالم دئ او هیچا ته په غیب د پوهېدو مجال نه ورکوي.

- دوی دې ته ندي متوجه چي پدې آیت کي استثناء پیغمبرانو علیهم

السلام ته نه بلکه د وحی راوړونکي فرشتې ته متوجه ده، په ۲۷ آيت کي له رسول نه مراد د وحی راوړونکې فرشته ده چي مخکي او وروسته ئې نوري ساتونکې فرشتې هم لېږل کېږي، ترڅو د وحي پيغام په پوره توگه له کمښت او زيادت او ځنډ او تأخير نه پرته خپل ځای او اړوند مرجع ته ورسوي. دوی دي ته متوجه ندي چي دا مبارکه سوره له پيل نه تر پايه پوري په دې تأکيد کوي چي له الله تعالی پرته بل څوک علم غيب نه لري.

- دوی پدې نه پوهېږي چي علم غيب او د وحي پذريعه د غيب په اړه اطلاع او معلومات يو له بل سره توپير لري، د غيب په اړه يوازي د وحي پواسطه اطلاع موندلی شو او د وحي پذريعه له غيب نه اطلاع او خبرېدل علم غيب ندی!! خدای په زمکه او آسمان کي هيچا ته علم غيب ندی ورکړی، خو پيغمبران عليهم السلام ئې د وحي پذريعه له يو شمېر غيبي امورو نه خبر کړي او الله تعالی په خپلو کتابونو کي داسي غيبي امور بيان کړي دي چي انسان ئې په مستقيمه توگه له ادراک نه عاجز دئ. الهي کتابونو ته له مراجعي نه وروسته هرڅوک له ډېرو غيبی امورو نه خبرېدلی شي، جنت، دوزخ، فرشتې، پيريان، روح، برزخ، قيامت او داسي نور ټول غيبي امور دي چي مونږ د قرآنکريم له لاري پدې شيانو خبر شوي يو. متأسفانه دا ډله پدې غلطۍ کي لوېدلې چي د وحي په ذريعه له غيب نه اطلاع ته علم غيب وايي او له غيبي امورو نه اخبار او اطلاع له علم غيب سره خلط کوي.

همداراز هغه کسان چي د آل عمران د سورې د۱۲۹ آيت د ې برخي "وَلَكِنَّ اللّهَ يَجْتَبِي مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ" په اړه دا تصور لري چي دلته ځيني

پیغمبران له عدم علم غیب نه مستثنی شوي، پدې استثناء استدلال کوي او

پیغمبرانو علیهم السلام ته د علم غیب ثابتولو هڅه کوي، پدې کار سره

دوی د ځو اشتباهاتو مرتکب شوي: د دې آیت د بحث اصلي موضوع ته ئې

پام ندی کړی، د آیت له وروستۍ برخې نه داسې انتباه اخلي چې د همدې

آیت له لومړنۍ برخې سره هیڅ اړخ نه لګوي، د آیت پیل داسې دئ:

`Ë] Šî ƒø$"•Ü ƒ 4n ïøã ÷ÏFR& $B 4?ã ûüZÏB÷sßJø9$‘ ‹Šï ª! $b%. $B

É=Íh©Ü9$: الله تعالی داسې نه دئ چې مؤمنان به ستاسو پدې موجوده حالت

کې پرېږدي، تر ځو ناپاک له پاک نه بېل کړي.

یعنې د خدای سنت دا نه دئ چې مؤمنان د ښه او بد، پاک او ناپاک

ترمنځ له توپیر، تمییز او بېلتون نه پرته همداسې ګډ او مختلط پرېږدي.

حتماً به داسې حالت راولي چې دا دواړه ډلې سره بېلې شي، بیا فرمایي:

É=ø‹tóø9$ ’?ã öNä3èÏèôÜãŠÏ9 ª! $b%. $Br : او خدای داسې نه دئ چې تاسې

پرغیب خبر کړي.

یعنې د ښه او بد، پاک او ناپاک ترمنځ د تفکیک او بېلتون طریقه دا

نده چې تاسې له غیب نه خبرکړي او د علم غیب له لارې پدې پوه شئ او

دا درک کړئ چې څوک خبیث او څوک طیب دئ. پدې پسې متصل

فرمایي:

b}r ¾Ï&Î#ßâr «! $Î/ (qãZÏB$«ù â!$t±„ `B ¾Ï&Î#ß™• `Ï B ÓÉ<tFøgt ©!$£Å3»9r

خو الله تعالی له خپلو پیغمبرانو نه چي څوک وغواړي هغه غوره کوي، نو په خدای او پیغمبرانو ئې ایمان راوړئ، که ایمان مو راوړ او تقوی مو وکړه نو ستاسي لپاره لوی اجر دئ.

یعني د پاک او ناپاک، خالص او ناخالص، مخلص او نامخلص ترمنځ تفکیک او بېلتون د پیغمبرانو د غوره کولو او خلکو ته د هغوی د لېږلو له لاري ترسره کېږي،د پیغمبرانو علیهم السلام په بعثت سره خلک په دوو ډلو وېشل کېږي او پاک له ناپاک نه بېلېږي. پر خدای او رسولانو باندي په ایمان، د هغوی په اطاعت او په تقوی سره د پاکانو په ډله کي شاملېږ او لوی اجر مو په برخه کېږي.

پدې آیت کي به یوازي هغه چا ته څه ابهام او اغماض ښکاري چي د رنځور زړه خاوند وي او هغه ته له کږې زاویي ګوري. عجیبه ده دا کسان د دې پرځای چي دا آیت د خپلو کږو او باطلو افکارو د تصحیح او سمون لپاره خپل لارښود ونیسي او ووایي چي خدای هیچا ته علم غیب نه دی ورکړی، برعکس تصور کوي چي پدې آیت کي د یو شمېر پیغمبرانو علیهم السلام لپاره د علم غیب د اثبات دلیل ترسترګو کېږي !!

دوی متوجه ندي چي پدې ډول تعبیر سره هر مخاطب ته دا انتباه ورکوي چي ګویا په قرآنکریم کي تناقض شته، ځیني آیتونه ئې په صراحت او قاطعیت سره اعلانوي چي له الله تعالی پرته هیڅوک علم غیب نه لري؛ خو په ځینو نورو آیتونو کي داسي نښانې لیدل کېږي چي مخاطب ته دا

انتباه القاء کوي چې له الله تعالی نه علاوه نور هم علم غیب لرلی شي!! حقیقت دا دئ چې الهی کلام لدې عیب نه پاک او منزه دئ، نه یوازې هیڅ تناقض پکې نشته بلکه آیتونه ئې ټول په خپل منځ کې یو د بل موئید، همغږي او یو د بل شرح او تفسیر. هرڅوک چې له کوم آیت نه داسې تعبیر او انتباه واخلي چې له بل آیت سره تناقض او ټکر ولري هغه غلط شوی دئ او په قرآنکریم کې ئې د تناقض پیدا کولو غلطي کړې ده.

قرآنکریم د متعددو کیسو له لارې هم دا حقیقت په ګوته کوي چې پیغمبران علیهم السلام علم غیب نه لري:

• د ابراهیم علیه السلام په اړه فرمایي: یوه ډله فرشتې د ښایسته ځوانانو په شکل کې د هغه کور ته راځي، هغه هرکلی ورته وایي، ځی یو خوسی ورته حلالوي، په غوړیو کې ئې وریتوي او د دوی مخې ته ئې ږدي، ناڅاپه متوجه کېږي چې مېلمانه ئې ډوډۍ ته لاس نه وروړي، د وېرې احساس کوي، وایي هسې نه چې مېلمانه ئې د دښمنۍ قصد ونلري، ځکه خو ډوډۍ نه خوري، هغه وخت معمول دا وو چې څوک به د دښمنۍ په نیت د چا کور ته ورغی نو د هغه پر دسترخان به ئې ډوډۍ نه خوړله. فرشتو چې هغه پریشانه ولید نو ورته وئې ویل: مونږ ستا د رب له لورې رالېږل شوي یو، ترڅو د اسحاق او ورپسې د یعقوب زېری درکړو، ابراهیم علیه السلام تعجب کوي او مېرمن ئې په حیرانتیا سره پوښتنه کوي چې دا څنګه کېدی شي چې مونږ د اولاد خاوند شو، پداسې حال کې چې زه بوډۍ یم او خاوند مې بوډا؟ ملایکو ورته وویل: آیا د الله تعالی کار ته حیران یئ او شک کوئ؟! ابراهیم علیه السلام له خپل هغه اوچت

معنوي مقام سره سره لدې نه عاجز وو چي کورته راغلې فرشتې وپېژني او له دې نه هم خبر ندی چي الله تعالی ورته زامن، اسحاق او یعقوب ورکوي او پدې هم نه پوهېږي چي دا فرشتې په زمکه کي څه مأموریت لري، پوښتنه ترې کوي: ستاسي مأموریت څه دئ؟ فرشتې ورته وايي: مونږ راغلي یو دا لاندي کلی چي اوسېدونکي ئې ظالمان دي په بل مخ واړوو. ابراهیم علیه السلام ورته وايي: هلته خو لوط علیه السلام هم اوسېږي!! هغه کلی څنگه ورانوئ چي د لوط علیه السلام غوندي غوره شخصیت پکي اوسېږي؟ فرشتې وايي: مونږ د کلي اوسېدونکي پېږنو، لوط علیه السلام او اهل ته ئې نجات ورکوو، پرته له مېرمني ئې، مېرمن به ئې له نورو سره وروسته پاتې کېږي او له هغوی سره به یوځای هلاکېږي.

- قرآنکریم د یعقوب علیه السلام په اړه فرمايي: زامنو ئې اراده وکړه چي خپل ورور یوسف علیه السلام له مخي نه ایسته کړي او په څاه کي ئې واچوي. خپل پلار ته راغلل او وئې ویل: پلاره! د یوسف په اړه ولي پرمونږ باور نه کوې؟ پداسي حال کي چي مونږ د هغه خیر غواړو، سبا هغه له مونږ سره دښتي ته ولېږه ترڅو ساعت تېري او لوبي وکړي، یعقوب علیه السلام نه پوهېږي چي زامن ئې د یوسف علیه السلام په اړه بدنیت لري، هغه ورسره لېږي، ماښام چي بېرته کور ته راگرځي، پلار ته وايي: مونږ مسابقه درلوده، سیالي مو کوله، یوسف مو د خپل سامان خوا ته پرېښی وو، لیوه راغی او هغه ئې وخوړ، دا ئې په وینو رنگ جامې، یعقوب علیه السلام لدې نه خبر نه وو او علم ئې نه درلود چي په گران زوی ئې څه تېر شوي، له ډېره غمه ئې سترگي ړندې شوې او ترهغه د یوسف علیه السلام

له حاله خبر نه شو چي زامنو ئې له مصر نه د ده خبر راوړ.

- له لوط علیه السلام نه حکایت کوي چي همدغه د ابراهیم علیه السلام خوا ته راغلې فرشتې په اصل کي د ده د دعاء په اساس او د ده د مرستي لپاره لېږل شوې وې، خو کله چي د ده خوا ته راځي؛ دی نه پوهېږي چي دا ملایکي دي او د ده مرستي ته راغلې دي، برعکس د دوی په راتگ سره سخت غمجن شو، دومره چي زړه ئې تنگ شو او وئې ویل: ای کاش کوم پیاوړی ملاتړ او مرستندوی مي درلودای چي د دې مفسد او بدکار قوم د هجوم په وړاندي مي له خپلو مېلمنو دفاع کړې وی!! لوط علیه السلام هغه وخت پدې پوه شو چي دا خو ملائکي دي نه زلمیان چي فرشتو په خپله ځان ورمعرفي کړ او ورته وئي ویل مونږ فرشتې یو، ستا مرستي ته راغلې یو او مأموریت مو د دې ظالم قوم دا کلی نسکوروول دئ.
- د زکریا علیه السلام قصه داسي کوي چي الله تعالی ئې دعاء قبوله کړه، یوه فرشته ئې د زوی د زېري لپاره ورولېږله، زکریا علیه السلام لمونځ کاوو چي فرشتې زېری ورکړ، ده په ځواب کي ورته وویل: اې خدایه! ما ته به څنگه زوی راکوې، زه خو زوړ یم او مېرمن مي شنډه ده؟! د دې نښه به څه وي؟ ورته وویل شول: نښه ئې دا ده چي د زوی د تولد په ورځو کي به درې ورځې خبري ونشې کړی.
- قرآنکریم د اسلام د ستر پیغمبر صلی الله علیه وسلم د خوب قصه کوي، خوب ئې ولید چي مسجدحرام ته داخل شوی او عمره ادا کوي، د همدې خوب په اساس له یو زر څلور سوه کسانو سره د مکي په لور روان شو، حدیبیه ته چي ورسېد له خنډ سره مخ شو، قریشو ئې مخه ونیوله،

مکې ته د ده او د یارانو له ننوتو او د مناسکو ترسره کولو نه ئې مخنیوی وکړ، رسول الله صلی الله علیه وسلم ناچار ودرېد، له عمرې نه منصرف شو، هملته ئې د قربانۍ څاروي ذبح کړل او ټول له احرام نه ووتل او له قریشو سره د یوه تړون په اساس بېرته مدینې ته ستون شو، د رسول الله صلی الله علیه وسلم دغه خوب یو کال وروسته تحقق وموند، دا جریان پدې دلالت کوي چې نه رسول الله صلی الله علیه وسلم علم غیب درلود او نه ئې یارانو رضي الله عنهم، ان تردې چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د خپل خوب د تحقق له وخت نه هم خبر نه وو.

قرآن فرمایي چې پیغمبر علیه السلام حتی له دې خبر نشو چې یوه ډله پیریان د ده خوا ته راغلل، د ده تلاوت ئې واورېد، په قرآن ئې ایمان راوړ، خپل قوم ته ولاړل او هغوی ته ئې وویل چې مونږ عجیب قرآن واورېدو، هغوی ئې د الله عبادت ته راوبلل، که له الله تعالی نه پرته بل چا علم غیب درلودای نو رسول الله صلی الله علیه وسلم باید پدې پوه شوی وی چې پیریانو د ده تلاوت واورېد، ترې متأثره شول، ایمان ئې ورباندې راوړ، باید هغه پدې خبر شوی وی، خو داسې نه وه، رسول الله صلی الله علیه وسلم لدې جریان نه څه موده وروسته د وحې په واسطه خبرېږي او مونږ هم لدې حادثې نه د وحې په واسطه خبر شوي یو، دا پېښه داسې وه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د طائف له سفر نه ډېر غمجن او ناامیده راستون شو، مکې ته نږدې وادي نخله ته چې راورسېد هلته ئې د قرآنکریم تلاوت کاوو، دا تلاوت پیریانو واورید، ترې متأثره شول، په محمد صلی الله علیه وسلم او قرآنکریم ئې ایمان راوړ، رسول صلی الله

علیه وسلم دغه وخت پدې نه وو خبر چې پیریانو د ده تلاوت اورېدلی او ایمان ئې ورباندې راوړی، څه موده وروسته د الجن سوره نازله شوه او دی ئې له دې پېښې خبر کړ. هغه علم چې د وحی په واسطه رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ورکړل شویدی اوس د قرآنکریم په متن کې زمونږ ټولو په اختیار کې دئ، د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا ډول علم ته باید علم غیب ونه ویل شي.

ځیني بیا هغه دي چې د سلیمان علیه السلام د هغه درباري کار د خپلې ادعاء د اثبات لپاره د دلیل په توګه وړاندې کوي چې تر (عفریت من الجن: ستر او پیاوړی) نه ئې مخکې د سبا د ملکې تخت سلیمان علیه السلام ته حاضر کړ. د دوی په ځواب کې څو عرایض لرو:

- په دې قصې کې ستاسو د ادعاء او تصور خلاف داسې قاطع دلایل شته چې له الله تعالی نه پرته له بل هرچا نه علم غیب نفی کوي. په همدې قصه کې دا په ډاګه شوې چې سلیمان علیه السلام او د ده درباریان پدې نه پوهېدل چې د سبا په نوم کوم ملک شته او یوه ښځه ورباندې حکومت کوي، اوسېدونکې ئې مشرکان دي او لمر ته سجده کوي او ملکه ئې لوی تخت لري، دا معلومات یو مرغه (هدهد) ورکوي، سلیمان علیه السلام او د ده درباریان له دې موضوع خبر نه ول، هدهد خبر کړل.
- که سلیمان علیه السلام علم غیب نه لري نو څنګه امکان لري چې د ده یو امتي دې علم غیب ولري؟!
- ولې د قصې له یوی برخې داسې تعبیر او انتباه اخلئ چې سل په سلو کې له نورو برخو سره تناقض لري او د قرآن په نورو صریح او واضح

آیتونو کي راغلي مطلب سره تعارض لري، د قرآن په لسهاوو آیتونه خو وايي چي له الله تعالی پرته هیڅوک علم غیب نه لري، تاسو ولي په خپل غلط تعبیر سره له الله تعالی پرته بل چا ته علم غیب منسوبوئ؟!! او ولي په داسي غلط تعبیر سره خلکو ته دا انتباه ورکوئ چي په قرآن کي تناقضات شته؟!!

راشئ د اړوند آیتونو په الفاظو کي لږ غور وکړو، آیتونه داسي دي:

ÇÌÈ šú üÏÎóå ’Îqè¯ b& @ö6s% $kÍ5ö¨ë¯ ÓÍ‹Ïù Nä3•ƒr& (à-J¯=yJø9$# $pkš‰r'¯»tƒ A$%

’Îþr 7Í$)B `Ï Pqà)? b& @ö6s% ¾ÏmÎ/ 7‹Ï#ä u$R& ÇÌÈ ûü¯`Ï M¨ƒÍøÿÏã A$%

7‹Ï#ä u$R& É=»GÅ3ø9$# `Ï Òù=Ïæ ¼çn‰Zã “Ï%©!$# A$% ÇÌÈ ûüÏB&; “ƒÈqs)9 Ïmøã

#‹»d A$% ¼çn‰Zã #•É)tFó¡ãB çn#uä‘ $£Jn=sù 7ù$sÛ 7ø§Ï%©!$# b& @ö6s% ¾ÏmÎ/

¾ÏmÅ¡øÿZÏ9 ãä3ô±„ $yJ¯Rfù •3© `Br ãäéø.r& ãä3ô©r&uä þÎTuqè=ö7uŠÏ9 ’În1u‘ È@ôÒsù `Ï

ÇÍÉ ×ÏŸ. @ÏÎ ’În1u‘ bfù •xÿ. `Br النمل: ۳۸-۴۰

وئې ویل: اې درباریانو! ستاسو کوم یو به د هغې تخت تر هغه مخکي راوړي چي دوی تسلیم شوي راشي؟ یوه پیاوړي پېري وویل: زه به ئې مخکي تر هغه راوړم چي ته له خپله ځایه پورته شې، هغه چا چي د کتاب څه علم ورسره وو وویل: زه به ئې تر هغه مخکي راوړم چي د سترګي آخري لید دي درته راشي، نو کله چي ئې هغه په خپلي خوا کي ځای په ځای ولید؛ وئې ویل: دا زما د رب له لوري یوه پېرزوینه ده چي ومي

آزمويي، آيا شکر کوم که ناسپاسي کوم، او څوک چې شکر کوي د ځان لپاره ئې کوي او څوک چې ناشکري کوي نو زما رب عزتمن غني (بې نيازه) دئ.

که څه هم اکثرو مفسرينو د ۳۹ آيت دغه الفاظ (قال الذي عنده علم من الکتاب) په اړه ويلي چې له دې نه مراد کوم سړی وو، نه کوم بل پېری، خو که د آيت په سياق و سباق کي لږ غور وکړو په ډېر ډاډ سره ويلی شو چې دا هم سړی نه بلکي پېری وو، تر دې مخکي ويل شوي: قال عفريت من الجن او ورپسې ويل شوي: قال الذي عنده علم من الکتاب، يعني دا هم پېری وو خو له مخکني سره ئې فرق په دې کي وو چې ده څه ناڅه د الهي کتاب علم هم درلود. که دا خبره کوم انسان کړې وی نو بيا خو مناسبه دا وه چې ويل شوي وی: و قال رجل عنده علم من الکتاب، داسی تعبير نه يوازي د آيت له ترکيب سره بشپړ مناسبت لري بلکي د قرآن له عام اسلوب سره اړخ لگوي او دې اشکال ته مجال نه پرېږدي چې يو انسان څنگه وتوانېدو د سترگو په رپ کي له يمن څخه د ملکې تخت راحاضر کړي؟ سليمان عليه السلام پيغمبر وو دا کار ئې نشو کولی نو د ده يوه امتي دا کار څنگه وکړ؟

د دې کس په اړه د مفسرينو تر منځ د آراوو ډېر اختلاف گورو، ځينو ويلي چې دا کس مستجاب الدعوات وو، ځينو نورو ويلي چې د الله تعالی په هغه اسم اعظم پوهېدو چې هر څوک پرې دعاء وکړي الله تعالی ئې دعاء قبلوي، د هغه په دعاء سره دا تخت حاضر کړی شوی، له مفسرينو څخه هيچا دا نه دي ويلي چې دا کس (عالم الغيب) يا (متصرف الامور) وو،

ځکه په قرآن پوه انسان داسي غلطه ادعاء نشي کولی. خو دقیقه رأیه دا ده چي دا هم پېری وو، دا ځکه چي په (الذي) سره مخکني نوم ته اشاره کېږي، دلته تر (الذي) مخکي د (جن) یادونه شوې، دا صحیح نه ده چي له جن نه پرته بل څه ته ئې راجع کړو.

د الله تعالی عطاء څنګه ده؟:

ستا دا خبره مي هم واورېده چي ویل دي: خدای معطي دئ او مصطفی مقسم، عطاء د خدای له لوري ده او تقسیم ئې د مصطفی له لوري، او دا چي تا د خدای عطاء له توربیلا ډیم نه د برق له توزیع سره تشبیه کړه او ودي ویل چي هر څوک باید د خپل کلي له ټرانسمیټر نه برق ترلاسه کړي نه دا چي مخامخ توربیلا ډیم ته ورشي!!! دې خبري ته دي تر نورو زیات حیران او حتی غصه شوی یم، زه ګمان کوم چي څوک د دین له الف با خبر وي او له ټول قرآن نه یوازي د فاتحې په سورې پوه شي؛ هیڅکله به داسي غلطه او بېهوده خبره ونه کړي. د الله تعالی عطاء دومره عامه او بې واسطې او بې وسیلې ده چي د لمر له عطاء سره ئې نشو مقایسه کولی، توربیلا ډیم خو لري لري پرېږده، دا ستر لمر چي د نړۍ په ګوټ ګوټ کي هر چا ته له واسطې، وسیلې، اجورې او بدلې پرته مخامخ رڼا او تودوخه ورکوي، د دنیا هر ګوټ ته په خپله درومي او خپله عطاء پرې وېشي، د ده عطاء د مهربان رب د بې انتهاء عطاء په وړاندي له هیڅ سره برابره ده، الله تعالی خو موږ ته فرمایي:

[illegible]

[illegible] البقرة:۱۸۶

او چي کله زما بندگان زما په اړه درنه پوښتنه وکړي، نو زه يقيناً نږدې يم، چي کله دعاء کوونکی راته دعاء وکړي نو دعاء ئې قبلوم، نو زما بلنه دي ومني او پرما دي ايمان راوړي، تر څو رشد او کمال ته ورسي.

موږ ته خو اسلام ويلي چي په خپل هر رکعت لمانځه کي به د فاتحې سوره لولئ او له الله تعالی سره به په دې الفاظو ژمنه کوئ: اياک نعبد و اياک نستعين: يوازي ستا عبادت کوو او يوازي له تا نه مرسته غواړو، دا د عبادت او استعانت ژمنه او دعاء مخامخ ورته کوو، له واسطې او وسيلې پرته، دا دعاء او ورپسې شرحه ئې دومره جامع دعاء ده چي هر څه احتواء کوي، بلي هيڅ دعاء ته حاجت نه پاته کېږي.

قرآن خو په واضحو الفاظو موږ ته وايي چي: د ده هر پيغمبر د ده د وحي امين وي، دنده ئې يوازي دا چي د الله تعالی پيغام په امانت سره خلکو ته ورسوي، کار ئې دا نه دئ چي د الله تعالی فضل پر خلکو ووېشي، د الله تعالی فضل په خپله د الله په واک کي دئ، هغه چا ته ئې ورکوي چي په خپله ئې غواړي: (قُلْ إِنَّ الْفَضلَ بِيَدِ اللّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشاءُ وَ اللّهُ وَسِعٌ عَلِيمٌ)، قرآن خو موږ ته وايي چي د عالم هر څه ده ته د حال او قال په ژبه سوال کوي او الله تعالی په خپله د دوی غوښتنو ته ځواب وايي، تل دا کار کوي او هره شېبه د يوه کار د ترسره کولو په حال کي وي: يَسئَلُهُ مَن فى السمَوَتِ وَ الأَرْضِ کلَّ يَوْمٍ هُوَ فى شأْنٍ * الرحمن:۲۹

یعني الله تعالی د زمکي او آسمانونو د ټولو مخلوقاتو اړتیاوو ته په خپله ځواب وایي، دی ئې ضرورتونه رفع کوي او اړتیاوي ئې پوره کوي. د دې عالم هر کار، هره شیبه، په خپله مالک الملک خدای ترسره کوي، الله تعالی داسي نه دئ چي د دنیا کارونه ئې خپلي مخي ته پرېښي وي او یا ئې نورو ته سپارلي وي او دی هیڅ تصرف په کي نه کوي، بلکي هر کار، که ستر وي او که وړو، د ده په اراده، إذن، حکم، قدرت او مخامخ تصرف سره ترسره کېږي، هغه یوه شېبه هم د عالم د چارو له ادارې، پالني او ساتني څخه نه غافله کېږي، قرآن موږ ته همدا وایي:

§é Q$ƒ& þ¬Å ’Î Ú óR[$ Ñ°q»J¡¡ 9$,={ “Ÿ%$ª! $Ñã/‘ žc Î

§ ô±x9$ ’Zi m ¼çQ Öƒ ‘$k]9$ @ø‹$ ó Å øã Ą é ê$ ’?ã 3“ qG Ó $

ª! $8 ‘$6? ô ÐR[$ ßùçG$ã Ÿw& yìÍ Ï N°•q¡ ¡ ã Pqã Z9$ •J)$

ÇÎÈ ûü Ï>»è $#>‘ الاعراف:۵۴

یقیناً چي ستاسو رب هغه ذات دئ چي آسمانونه او زمکه ئې په شپږو ورځو کي پیدا کړل، بیا ئې پر عرش استوی وکړه، شپه پر ورځ راکاږي (پرې پټوي ئې)، داسي چي په تلوار ئې لټوي او لمر، سپوږمۍ او ستوري ئې امر ته منقاد دي، په دې پوه شه چي هم خلقت (یعني پیدایښت) ده لره دئ او هم امر (یعني چاري سمبالول)، د عالمونو پالونکی الله چي برکتناک دئ.

قرآن په دې مبارک آیت سره څو ډېري مهمي او اساسي لارښووني د خپل مخاطب په وړاندي ږدي:

- ستاسو رب هغه ذات دئ چي آسمانونه او زمکه ئې په شپږو ورځو (مرحلو) کي پيدا کړل.
- د دوی له پيداينښته وروسته ئې د ټول عالم د ادارې، ساتني او پالني چاري په خپل اختيار کي واخيستې او د مطلق ټولواک په توگه ئې د عالم د سلطنت پر عرش استوی وکړه.
- دا د ده د ټولواکۍ نښه او بېلگه ده چي شپه پر ورځ راکاږي، داسي چي په تلوار ئې لټوي.
- دا هم د ده د ټولواکۍ بله بېلگه ده چي لمر، سپوږمۍ او ستوري ئې امر ته منقاد دي، همغه کار کوي او په همغه لار درومي چي الله تعالی ئې امر ورته کړی.
- په دې پوه شه چي هم خلقت يعني پيداينښت ده لره مختص دئ، په دې کي بل شريک نه لري او هم امر يعني چاري سمبالول چي په دې کي هم هيڅ شريک نلري.
- الله تعالی مبارک او د عالمونو پالونکی او ساتونکی دئ.

دا او دې ته ورته گڼ شمېر آيتونه موږ ته همدا وايي چي الله تعالی د عالم د چارو واگي بل چا ته نه دي سپارلې، امور ټول د ده په واک کي دي.

د قرآن په گڼ شمېر آيتونو کي دا مطلب توضيح شوی چي الله تاسو ته درنږدې دئ، ډېر نږدې، د غاړي تر رگ نه هم درنږدې، که دوه ياست دريېم مو الله دئ او که درې وئ څلورم مو الله دئ، چي هر ځای وئ الله درسره دئ، ستاسو دعاگاني اوري او قبلوي ئې، نه الله له تاسو لري دئ، نه ستاسو او د الله تر منځ پرداوونه او حجابونه شته، نه الله ته د رسېدو او د

خپلو دعاګانو د وړاندي کولو لپاره واسطې او وسیلې ته ضرورت شته، هره شېبه، په هر ځای او هر حالت کي، مخامخ خپل الله ته خپل عرائض وړاندي کولی شې او مطمئن اوسه چي الله ئې په خپله مخامخ اوري او قبلوي ئې. قرآن په دې سره د هغه شرکي عقایدو جرړي ایستلې دي چي الله ته د دعاګانو په اورېدو او قبلېدو کي شریک ثابتوي او وایي: ستا دعاء او عبادت په هغه صورت کي تر خدایه رسي او قبلېدی شي چي د ده د نازولو له لاري وړاندي شي او هغوی ئې د قبلېدو سپارښتنه وکړي!! پیغمبر علیه السلام خو وایي چي که د څپلی بند مو وشکېدو دا هم له الله تعالی وغواړئ. چي الله درنږدې دئ، نو په دعاګانو کي مو دا مطلب مراعاتوئ، په چیغو چیغو دعاء کول د دې باور خلاف کار دئ، په چیغو چیغو خو هغه چا ته دعاء کېږي چي لرې وي، دعاء خپل آداب لري، یو ئې همدا دئ.

په دې اړه دوه نور آیتونه دا دي:

Ü•ã ßtær ¼çÝÿR ¾ìÎ â¨ ÈöÕqê $B Ð=èRr `» ¡ ÍMÿ$Z ä)=z ©)9r

ÇÏÈ Ï‰ƒÍ q9$#È@ö7ym ôÏB Ïmø‹s9Î ق: ۱۶

...Nä3ç$B ûïø Oä3èB qèdr... الحدید:۴

تا چي په کومو روایاتو استناد کړی، د دې لپاره چي ثابته کړې پیغمبر علیه السلام د الهي خزائنو واکمن ټاکل شوی او د الله تعالی د فضل او فیض وېش ده ته سپارل شوی، ډېر بې بنسټه او ناسم استناد دئ، راشه دې روایاتو ته لږ ځیر شو:

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - خَرَجَ يَوْمًا فَصَلَّى عَلَى أَهْلِ أُحُدٍ صَلاَتَهُ عَلَى الْمَيِّتِ ثُمَّ انْصَرَفَ إِلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ « إِنِّى فَرَطٌ لَكُمْ وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ وَإِنِّى وَاللَّهِ لأَنْظُرُ إِلَى حَوْضِىَ الآنَ وَإِنِّى قَدْ أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ خَزَائِنِ الأَرْضِ أَوْ مَفَاتِيحَ الأَرْضِ وَإِنِّى وَاللَّهِ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا بَعْدِى وَلَكِنْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَتَنَافَسُوا فِيهَا ».

دا روايت په ډېر وضاحت سره ښيي چي له خزائن الارض نه مراد هغه د حجاز، عراق، شام، روم، فارس او هند خزائن دي چي د مسلمانانو په لاس كي پرېوتې، پيغمبر عليه السلام ته په رؤياء كي ښودل شوي وو چي دا به د مسلمانانو په لاس كي پرېوځي، د همدې لپاره ئې دوی ته وويل: له دې وېره نه لرم چي تاسو به بېرته مخكني شرک ته واوړئ بلكي له دې وېرېږم چي دا خزائن ستاسو لاس ته درشي او بيا په خپلو كي تنافس وكړئ، ومو ليدل چي همداسي وشول، عياش او ظالم اموي او عباسي واكمنان د دغو خزانو پر سر داسي په خپلو كي ونښتل چي د زرگونو مؤمنانو او د ډېرو صحابه وو او تابعينوويني په كي توی شوې.

پيغمبر عليه السلام د دغو خزائنو په اړه داسي فرمايي:

عن أَبُو هُرَيْرَةَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم - « بَيْنَا أَنَا نَائِمٌ أُتِيتُ خَزَائِنَ الأَرْضِ فَوَضَعَ فِى يَدَىَّ أُسْوَارَيْنِ مِنْ ذَهَبٍ فَكَبُرَا عَلَىَّ وَأَهَمَّانِى فَأُوحِىَ إِلَىَّ أَنِ انْفُخْهُمَا فَنَفَخْتُهُمَا فَذَهَبَا فَأَوَّلْتُهُمَا الْكَذَّابَيْنِ اللَّذَيْنِ أَنَا بَيْنَهُمَا صَاحِبَ صَنْعَاءَ وَصَاحِبَ الْيَمَامَةِ »رواه مسلم

له ابو هريرة نه روايت دئ چي رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وسلم وفرمايل: كله چي ويده وم ناڅاپه په خوب كي گورم چي د زمكي خزانې راكړی

شوې او د سرو زرو دوه لاس وندي مې په لاسونو کې کېښودی شول، راباندې ستر شول او پرېشانه ئې کړم، نو راته وحې وشوه چې پو ئې کړم، پو مې کړل او والوتل، نو دا مې د صنعاء او يمامه په هغو دوو دروغجنو تعبير کړل چې زه ئې په منځ کې يم.

د معطي او قاسم په اړه روايات دا دي:

عن أبو هريرة قال رسول الله صلى الله عليه و سلم : من يرد الله به خيرا يفقهه في الدين وإنما أنا قاسم ويعطي الله

عن أبي هريرة سمعت النبي صلى الله عليه و سلم يقول (من يرد الله به خيرا يفقهه في الدين وإنما أنا قاسم والله يعطي ولن تزال هذه الأمة قائمة على أمر الله لا يضرهم من خالفهم حتى يأتي أمر الله) رواه مسلم

دا دواړه روايتونه وايي چې دلته له عطاء او تقسيم نه مراد په دين کې پوهه او تفقه ده؛ نه د الله تعالى فضل، د حديث معنى دا ده چې ورکړه او عطاء د الله تعالى کار دئ، زما مأموريت دا دئ چې الهي پيغام تر خلکو ورسوم، خو دا چې څوک به ئې ترلاسه کړي، ايمان به پرې راوړي، فيض به ترې حاصل کړي، دا د الله تعالى کار دئ نه زما، د همدې حديث راوي د هغه په شرحه کې وايي: (أنا قاسم) أقسم بينكم ما أمرت بتبليغه من الوحي ولا أخص به أحدا دون أحد . (والله يعطي) كل واحد منكم فهما على قدر ما تعلقت به إرادته سبحانه .

همداراز وايي: معناه أن المعطي حقيقة هو الله تعالى ولست أنا معطيا إنما أنا خازن على ما عندي ثم أقسم ما أمرت بقسمته على حسب ما أمرت به فالأمور كلها بمشيئة الله تعالى وتقديره والإنسان مصرف مربوب.

متأسفانه هغه خبره چي د قريشو مشركينو به ويله او حتى په ځينو مواردو کي به هغوى هم ترې ډېره کوله اوس ئې هغه څوک کوي چي ځان د محمد عليه السلام امتي ګڼي!! قريشو به ويل: موږ د لات، منات، عزى او هبل عبادت نه کوو، بلکي د دوى په وسيله د خداى تقرب غواړو، دا د خداى صالح او مقرب بندګان وو، غواړو دوى خداى ته شفيع کړو، د دوى له لاري خداى ته خپل عرايض وړاندي او د دوى په طفيل خپل مقاصد ترلاسه کړو، خو نن په لاهور کي يو کس وايي: د اجمير او بغداد له قبرونو نه فيوضات ترلاسه کوو، د اجمير، سرهند او بغداد په قبرونو کي پراته اولياء الله د الهي نور ټرانسميټرونه دي، يوازي د دوى له لاري له الهي فيض او نور نه برخمن کېدى شو، ... او دې ته ورته ډېري نوري ناپړتي او شرک لړلې خبري، تاسو ووايئ چي قريش په شرک کي مخکي وو که دا کسان؟!! ته خو وايې چي د پيغمبر عليه السلام په امت کي هيڅکله شرک نه راپيدا کېږي!! خو موږ په خپلو سترګو د پيغمبر عليه السلام په امت کي داسي ستر ستر مشرکان ګورو چي ابوجهل او ابولهب ئې ګرد ته هم نشي رسېدى، د شرک داسي ستر ستر استادان چي ابوجهل او ابولهب د شاګردانو په توګه هم نه قبلوي!! داسي مبلغين چي د شرک په تأييد او دفاع کي د قرآن آيتونه، د پيغمبر عليه السلام احاديث او د صحابه وو اقوال په غلطه او ناروا توګه تعبيروي.

په آيتونو او رواياتو ستا دې استناد هغه ستر مشرک شيعه آخوند راپه ياد کړ چي د ايران په تلويزيون کي ئې ويل: په قرآن کي درې سوه (۳۰۰) ځله د علي (عليه السلام) نوم راغلى!! دا په داسي حال کي چي په

ټول قرآن کي حتی یو ځل او اشارتاً هم د علي رضی الله عنه یادونه نه ده شوې! او ویل ئې: کله چي د آدم علیه السلام په کالبوت کي روح پو شوه نو عطسه ئې وکړه او وئې ویل: یا علي! او کله چي نوح علیه السلام کشتۍ ته ختلو وئې ویل: یا علي! او کله چي ابراهیم علیه السلام اور ته لوېدو وئې ویل: یا علي! او کله چي محمد علیه السلام معراج ته تلو او اوم آسمان ته ورسېدو هلته ئې یو غږ واورېدو او وئې ویل: یا الله! دا ستا غږ دئ که د علي؟ له آخوا ورته وویل شو: دا زه یم خو ما په ټولي نړۍ کي تر علي غوره شخص ونه موندو نو ځکه د هغه په غږ له تا سره خبري کوم!! یوه بل ئې ویل: سنیان د تلاوت په پای کي د علي نوم نه اخلي او نه وایي چي صدق الله العلي العظیم بلکي یوازي دومره وایي: صدق الله العظیم!! دا سفیه او کمعقله آیت الله په دې هم نه پوهېدو چي دلته (العلي) د الله تعالی صفت دئ نه د علي نوم!!

اهل بیت:

تا د اهل بیت په اړه هم داسي څه وویل چي هم له قرآن سره اړخ نه لگوي او هم د صحابه وو له اجماع سره، تا د علي رضی الله عنه په اړه داسي له مبالغې ډک الفاظ وکارول چي گواکي د زمکي پر سره تر ده الله تعالی ته زیات محبوب څوک نشته!! دا په داسي حال کي چي پیغمبر علیه السلام تر ده ډېر الله تعالی ته محبوب دئ او د ټولو صحابه وو اجماع پر دې راغلې چي تر پیغمبر علیه السلام وروسته ابوبکر رضی الله عنه د امت افضل دئ، بیا عمر رضی الله عنه، بیا عثمان رضی الله عنه او بیا علي رضی

الله عنه. تا چي د مباهلې د آيت په اړه کوم روايت نقل کړ هغه له قرآن سره تعارض لري، د مباهلې اړوند آيت هغه مهال نازل شو چي د نجران د مسيحيانو يو دروند وفد چي د دوی ډېر مذهبي او قومي مشران په کي وو، مدينې ته راغی، دا وفد د دې لپاره راغلی وو چي د مسلمانانو له بريد نه د جزيې په ورکولو سره ځان وژغوري، له پېغمبر عليه السلام سره ئې وليدل، هغه د قرآن آيتونه دوی ته واورول او په پای کې ئې د مباهلې بلنه ورکړه، خو هغوی د مباهلې او مخالفت په ځای جزيه ومنله او رخصت شول.

د مباهلې په اړه ځيني هغه روايات چي يوه مذهبي فرقه ورباندي استناد کوي او د دې خبري د ثابتولو هڅه کوي چي د پېغمبر له اهل بيت نه يوازي فاطمه، حسن، حسين او علي رضي الله عنهم مراد دي ځکه چي پيغمبر عليه السلام د مباهلې لپاره يوازي دوی له ځان سره حاضر کړي وو!! په دې اړه څو خبري بايد په پام کي ولرو:

- هغه روايت د منلو دئ چي له قرآن سره تعارض ونه لري، کوم روايات چي د پيغمبر عليه السلام يوازي يوه لور، يو زوم او دوه لمسيان اهل بيت ګڼي هم له قرآن سره تعارض لري او هم له عقل، عدل او عرف سره، قرآن ازواج مطهرات د اهل بيت په نامه يادوي خو دا روايات ټول ترې باسي او په ځای ئې يوه لور او دوه لمسيان او يو زوم اهل بيت ګڼي!! کوم عقل دا خبره مني چي يوه لور، مېره او زامن ئې له اهل بيت څخه وګڼل شي او نوري لوڼي، زوم او اولاد ئې نه؟!! يو د تره زوی له اهل بيت څخه وي او بل ئې نه؟!! پيغمبر عليه السلام به څنګه د قرآن خلاف او د

عقل خلاف خبره کوي؟! دا روایت له دې پلوه هم د قرآن خلاف دئ چې په قرآن کې د مباهلې لپاره د (أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَکمْ وَ نِساءَنَا وَ نِساءَکُمْ وَ أَنفُسنَا وَ أَنفُسکُمْ) حاضرول ویل شوي، که مقابل لوري مباهله منلې وی نو بیا خو به پېغمبر علیه السلام ټول صحابه، زامن او مېرمني ئې مباهلې ته راوستل نه دا چې له خپلې کورنۍ یوازې څلور کسان راولي!! علي رضي الله عنه نه د زامنو په ضمن کي راځي او نه په آیت کي راغلي چې د تره زامن یا زومان هم حاضر کړئ. په قرآن د ایمان تقاضاء دا ده چې د هري هغي خبري له منلو ډډه وکړو او په هیڅ مورد کي پرې استناد ونه کړو چې د قرآن د صریح آیت خلاف وي. جعلي روایات رایستل او پیغمبر علیه السلام ته د قرآن او عقل خلاف خبري منسوبول خو پرېږده غلاتو شیعه وو د علي رضی الله عنه په اړه حتی په قرآن کي تحریفونه کړي.

- دا کار خو به پیغمبر علیه السلام هغه وخت کاوو چې مقابل طرف مباهله منلې وی، زامن او ښځې ئې په مدینه کې موجود وی، له نجران نه یوازې نه وی راغلي، خو نه هغوی مباهله منلې او نه ئې ماشومان او مېرمني حاضر ول، نو د نارینه وو یوې جرګې ته به پېغمبر علیه السلام څنګه او د څه لپاره خپل لمسي او لور حاضرول؟!!
- همدا راز چیري چې په قرآن کریم کي د اهل بیت لفظ استعمال شوی نو هلته ترې مراد یوازې مېرمني دي که دا د پېغمبر علیه السلام په ارتباط استعمال شوی او که د ابراهیم علیه السلام په ارتباط. په دواړو مواردو کي یوازې مېرمني مراد دي، نه ئې ابناء په کي شامل دي او نه اقرباء. د اهل بیت لفظ د احزاب په سوره کي راغلی او هلته ئې مراد یوازې د پېغمبر

عليه السلام مېرمني دي، ځکه چي تر دې مخکي د يا نساء النبي په صيغه هغوی ته مکرر خطاب شوی او ورپسې د اهل البيت په نامه يادي شوې او ورته ويل شوي:

... ÿãøgÛãr Ïø7Ø$Ÿd& § ô ÍŠ$Ñà6 Zã =Ïõã ª! $#/ìã $JR ...

الاحزاب: ٣٣ ÇÌÈ #ZŽûÎÖ?

... خبره دا ده چي الله له تاسو اې اهل بيتو ناپاکي لري ساتل او ستاسو ښه پاکول غواړي.

د قرآن معمولي فهم خو پرېږده چي څوک په عربي پوه وي او لږ ادبي سليقه ولري نو دلته له (اهل البيت) نه له (نساء النبي) پرته بله هيڅ معنی نشي اخيستی.

او د هود په سوره کي دا لفظ د ابراهيم عليه السلام د بي بي لپاره راغلی:

Ïø7Ø$Ÿd& ôÏB ø‘æ ¼çµç.•/r « $àM‘q « $ÌB ôÏB ûüÎ f è?& (#þq9$

هود: ٧٣ ÇÌÈ Ó‰ŠÅg¤C Ó‰ŠÏHxq ¼çµR

وئې ويل: آيا د الله په کار کي تعجب کوئ، د الله رحمتونه او برکتونه دي پر تاسو وي اې اهل البيتو، بې شکه چي هغه ستايلی د مجد خاوند دئ.

له تا پوښتنه کوم: آيا کوم عاقل انسان به دا خبره وکړي چي زما اهل بيت زما مېرمن نه بلکي زما زوم، لور او لمسيان دي، هغه هم نه ټولي لوڼي او نه بل زوم، بلکي ځيني ئې؟!! تاسو څنګه پيغمبر عليه السلام ته د عقل

او عرف خلاف خبره منسوبوئ؟!! الله تعالی د پیغمبر علیه السلام ازواج مطهرات د اهل بیت په نامه یادوي او تاسو پیغمبر علیه السلام ته داسي قول منسوبوئ چي گواکي هغه د قرآن د صریح وینا خلاف خپلي مېرمني له اهل بیت نه ایستلې دي!! زه او هر هغه څوک چي په قرآن ایمان لري هغه روایت په دېوال وهو چي پیغمبر علیه السلام ته داسي غلطه او د عقل، عدل، عرف او قرآن خلاف وینا منسوبوي!!

د شیعه وو په اړه یوه رؤیا:

راشه په دې اړه خپله یوه رؤیاء هم ستا مخي ته کېږدم: د ۱۳۸۶کال د میزان په اته ویشتمه شپه مي خوب لید چي په یوې خوني کي یم، چینه پکي راخوټېږي او ترې بهېږي، له ډېرو بې سده زمریانو ډکه ده، داسي احساسوم چي الله تعالی دلته حاضر دئ او زه ئې په حضور کي ولاړ یم، په خوني کي پراته زمریان هم د الله تعالی د حضور په وجه بې سده دي، زه خپل رب ته سخت ژاړم، دعاء ورته کوم، ترې غواړم چي نور ما د ځان لوري ته دروبله، له ژوند نه تېر یم. د سختي ژړا په حالت کي له خوني راوځم، بهر څو ایرانیان گورم چي ځیني افسران ئې هم په کي دي، له ځان سره وایم چي دوی مشرکان دي، د الله تعالی په ځای د دغو زمریانو عبادت کوي!! یو ئې راسره خبري کوي خو زه د ژړا پداسي حالت کي یم چي نږدې ده زړه مي وچوي، په همدې حالت کي له خوبه راویش شوم.

د اهل بیت مناقب:

تا د اهل بیت د مناقبو د بیانولو په ضمن کي د الشوری د سورې په

۲۳ آيت استناد وکړ او د آيت داسي غلط تعبير دي وړاندي کړ چي له ثرگند او عمدي تحريف نه پرته بل نوم نشو ورکولی، آيت دا دئ:

@è ÏM» s î Á 9$ (qèÛ ã r (qãB#ä ûïÏ%©!$# çn$7Å ª! $# çÅ³6ã "Ï%©!$# 7Ï9ºsŒ

šÏÏR pZ ¡ m ô$ Î ¯ly f `Br 4 1ö) %$'Î oŠqJ9$# žwÎ) #•ô_ & Ïøã /ä3è=t«ó™& w

Ç ÈÈ îqä3© Öqàÿxî ©!$# bÎ) $ZYó¡ãm $kŽÏù ¼çs9 الشورى: ۲۳

تا له يوې خوا (القربی) د خپلوانو په معنی تعبير کړ؛ حال دا چي د (القربی) اصلي معنی خپلوي ده؛ نه خپلوان، د قرآن په گڼ شمېر آيتونو کي دا لفظ راغلی او په ټولو کي د خپلوۍ په معنی راغلی، له بلي خوا دي د پيغمبر عليه السلام خپلوان هم يوازي په فاطمه، علي، حسن او حسين کي راخلاصه کړل او آيت دي داسي تعبير کړ چي گواکي پيغمبر عليه السلام ته ويل شوي چي مؤمنانو ته ووايه چي له تاسو نه د هغو زحمتونو اجر نه غواړم چي ستاسو د هدايت په لار کي مي ايستلی، تاسو ته مي عزت درپه برخه کړ او .... يوازي يو اجر درنه غواړم او هغه دا چي زما خپلوانو (فاطمه، علي، حسن او حسين) سره محبت وکړئ!! په دې اړه څو خبرو ته غوږ شه:

- دا سوره په مکه کي نازله شوې، هغه مهال چي لا علي او فاطمې رضی الله عنهما ازدواج نه وو کړی، حسن او حسين رضی الله عنهما لا نه وو پيدا شوي، لا مسلمانان تر سختو ابتلاءاتو لاندي ول، د پيغمبر عليه السلام په ملگرتيا کي ئې له توهين، تهديد، زندان، تعذيب، هجرت او شهادته پرته

هيڅ دنيوي امتياز او راحت نه وو په برخه شوی، هغه څه چي تا ئې ادعاء وکړه يو ئې هم نه وو ترلاسه کړی، نو په داسي حالت کي به پيغمبر عليه السلام څنګه دوی ته ويل چي د دغو لاس ته راوړنو په سبب به زما د اهل بيت درناوی او احترام کوئ؟!! کوم عاقل او په قرآن پوه انسان د داسي غلط تعبير جسارت کولی شي؟!!

- څنګه به پيغمبر عليه السلام له خپلو سختو دښمنانو او هغو قريشو نه چي ډېر ئې د ده په اقرباوو کي راتلل؛ دا غوښتنه کوي چي له تاسو نه يو اجر غواړم او هغه هم تر ټولو ستر او دښمنانو ته په هيڅ صورت کي د نه منلو وړ؛ او هغه دا چي له فاطمې او علي رضی الله عنهما او زما له هغو دوو لمسيانو سره به محبت کوئ چي لا تر اوسه نه دي پيدا شوي؟!! که له تا سره دا لفظي تحريف ومنو او القربی د اولواالقربی په معنی ونيسو نو مخاطبينو خو به له (اولوا القربی) نه يا ټول بني هاشم مرادول، يا يوازي بني عبدالمطلب چي په دوی کي تر ټولو سخت دښمن ابولهب هم راتلو، هيڅ مخاطب به دا غلطه معنی نه وه ترې اخيستې چي محمد عليه السلام له دوی نه د فاطمې او علي رضی الله عنه د مودت غوښتنه کړې؛ له دې آيت نه داسي تعبير يوازي يو متعنت او متعصب انسان درلودی شي.
- ولي په اقرباوو کي يوازي څلور کسان؟!! کوم عقل، عدل او عرف دا خبره مني چي د اقرباوو عامه صيغه په څلورو داسي کسانو اطلاق شي چي دوی ته ورته نور اقربا هم شته؟!! ښايي ته به په کوم داسي روايت باندي استناد وکړې چي همدا د قرآن، عقل او عرف خلاف خبره کوي او يوازي څلور کسان د پيغمبر عليه السلام اهل بيت، عترت او اقربا ګڼي!! خو که

څوک تا ته ووايي چي دا روايت کوم غالي شيعه جوړ کړی او صحابه وو ته ئې منسوب کړی؛ او که درته ووايي: روايت خو په هغه صورت کي د منلو دئ چي منشأ ئې قرآن وي يا لږ تر لږه له قرآن سره تعارض ونه لري او د عقل خلاف نه وي، ځواب به دي څه وي؟ که درته ووايي: د قرآن صريح آيت ومنم که د عقل خلاف روايت؟ څه ځواب به ورکوې؟ که داسي نه وي او د روايت په نامه هر رطب و يابس باندي استناد وکړو نو بيا خو به زموږ حالت همغسي شي لکه د شيعه وو، چي د دوی د رواياتو تر ټولو معتبر کتاب (اصول کافي) په اړه د شيعه وو مشهور عالم علامه برقعه يي وايي: د دې کتاب اکثر روايات جعلي، له قرآن سره متصادم او د عقل خلاف دي او روات ئې مجهول الهويه، کاذب او فاسق دي، برقعه يي د اصول کافي د ترديد په اړه يو ضخيم کتاب ليکلی چي په هغه کي ئې ليکلي: که دښمنان خبر شول چي زموږ د رواياتو په کتابونو کي داسي روايات هم راغلي چي راويان ئې خر او چنګښه دي؛ څه به کوو؟!

باور وکړه تا چي د اهل بيت او عترت په اړه څه ويلي؛ ټول ئې د قرآن او عقل خلاف دي، که ما وخت درلودی يا مي په دې موضوع مزيد بحث ضروري او مفيد ګڼلی نو ستا د هري ادعاء په ترديد که به مي د قرآن آيتونه ستا مخي ته ايښې وو.

تا په دې آيت کي غور نه دئ کړی، د نورو آيتونو په رڼا کي دي د هغه په حقيقي او اصلي مطلب د پوهېدو هڅه نه ده کړې، دې ته متوجه نه يې چي دا آيت په داسي ځای کي او د داسي مضمون په ضمن کي راغلی چي خطاب مخالفينو ته متوجه دئ، همغه مخالفين چي د پيغمبر عليه السلام

په ضد ئې له هيڅ ظلم، تېري او جفا ډډه نه کوله، همغه مخالفين چي قرآن په مکرره توګه پيغمبر عليه السلام ته ويلي چي دوی ته ووايه: له تاسو نه هيڅ اجر نه غواړم، څنګه ممکنه ده چي په دې آيت که به د ګڼ شمېر نورو آيتونو خلاف خبره شوې وي او له قريشو نه به ئې داسي ستر اجر او بدله غوښتې وي چي هيڅ اجر ورسره برابري نشي کولی؟!! آيا ممکنه ده يو څوک خپل دښمن ته ووايي: له تا هيڅ اجر او بدله نه غواړم يوازي دا درنه غواړم چي زما له زوم، لور او دوو لمسيانو سره به مينه کوې؟!! آيا د پيغمبر عليه السلام په څېر ستر شخصيت به داسي مطالبه له خپلو دښمنانو کړې وي؟!! په آيت کي له استثناء نه مراد دا نه دئ چي يوازي يو اجر ترې وغواړه؛ بلکي مراد ئې داسي دئ لکه په لاندي آيت کي چي راغلی:

¾ïhŕ 4k̂ ‹ Ï, ϵƒ b& ä$© `B ž¤j @ & ôÏB ïø㠍Ùà6 è¤ô& $B ö@è

ÇÎÈ Ww‹Î™ الفرقان: ۵۷

ورته ووايه: له تاسو هيڅ اجر پرې نه غواړم؛ مګر دا چي څوک وغواړي د خپل رب لوري ته (تلو لپاره) لار غوره کړي.

يعني زما اجر به يوازي دا وي چي په تاسو کي څوک ايمان راوړي او د الله تعالی لوري ته تللو پرېکړه وکړي.

د مخکني آيت معنی سل په سلو کي دې ته ورته ده او هغه دا چي زما اجر يوازي دا دئ چي له اقرباوو سره زړه سوی او دوستي څرګندوم او د دوی د هدايت هڅه کوم، که زما د هڅو په نتيجه کي له تاسو نه څوک ايمان راوړي نو معنی ئې دا ده چي زما له خپلوانو نه ځينو ايمان راوړی،

همدا به زما اجر وي، که زه په بل قوم کې مبعوث شوی وی او یوازې هغوی ته مې بلنه ورکولی، نو دا بدله او معاوضه به مې هم نه په برخه کېده، خپلوان به مې هم له هدایته محروم پاته کېدل. که څه هم ځینو محققینو ویلې چې د آیت مراد دا دئ: له تاسو نه یوازې دا بدله غواړم چې له ما سره خپلوۍ ته پام وکړئ او د پردیو دښمنانو په څېر راسره چلند مه کوئ، خو د دې لپاره چې دا هم یو ډول اجر او بدله ګڼل کېږي او د قرآن نور آیتونه په پرېکنده الفاظو سره وایي چې هیڅ اجر ترې مه غواړه، نو ځکه وایو چې غوره تعبیر همغه برنی تعبیر دئ.

څوک چې پر قرآن ایمان لري نو نه د قرآن یو آیت داسې تعبیروي چې له ګڼ شمېر نورو آیتونو سره په تعارض کې راشي او نه داسې روایت مني چې له قرآن سره تعارض لري.

باور وکړه چې د تصوف او د دې او هغه د کراماتو او مناقبو په اړه ډېرې اورېدې اورېدې ویناوې؛ د ډاکټر اسرار احمد صاحب له هغې لنډې وینا سره هم د ګټې، اهمیت، اغېز او ارزښت له پلوه برابرې نشې کولی چې د ظلم او فساد په خلاف او د اسلامي نظام د قائمولو لپاره مخاطبینو ته د دعوت، جهاد او مبارزې بلنه ورکوي، الله تعالی دې ډېر اجر ورکړي. تا به ښایي هغه روایت اورېدلی وي چې وایي: که پر یوه قوم د الله تعالی عذاب نازل شي نو تر نورو د مخه به پر هغه چا راپرېوځي چې اورېدې اورېدې سجدې ئې کړې خو یوه ورځ ئې هم د ظلم، فساد او ګناه په لیدو سره تندی نه دئ تریو شوی. دا د مسیحیانو غلطي وه چې اصلي انجیل ئې شا ته وغورځاوو او په ځای ئې د عیسی علیه السلام د معجزو او مناقبو داسې

انجیلونه ولیکل چي د اصلي انجیل څو جملې هم نشو په کي موندلی. مګر د قرآن دې وینا ته دي پام کړی چي د مخکنیو شخصیتونو په اړه له مناقشو، جدلونو او بحثونو نه ممانعت کوي او مسلمانانو ته وایي چي د دوی په اړه باید داسي ووایي:

$Hã bqèóêWr Nğö¡ . $B Nã9r ÐM6¡ . $B $g9 ÐM-z 6% pBé7ü

ÇÌÈ bqèXèé/ (qğ% .

دا خو یوه تېره شوې ډله ده، چي دوی لره به خپله لاس ته راوړنه وي او تاسو ته خپله لاس ته راوړنه او تاسو به د دوی د کړو وړو په اړه نه پوښتل کېږئ.

په داسي حال کي چي الله تعالی هر چا ته د خپل عمل له مخې سزا ورکوي، هر چا ته خپلي لاس ته راوړني په لاس ورځي، یو د بل په کړو نه نیول کېږي، نو تېرو شخصیتونو ته ځان منسوبول څه ګټه لري.

دا مختصر آیت د بقرې د مبارکي سورې د دوهمي برخي عنوان دئ او د ټولو هغو جامع او ژورو مطالبو خلاصه وړاندي کوي چي په تېرو ۷۱ آیتونو کي په مشرح او مفصله توګه راغلي. په دې کي نه یوازي د دین یو بنیادي اصل توضیح شوی، بلکي د مذهبي انحراف یوه اساسي او بنیادي اړخ ته هم ګوته نیول شوې، د دین اساسي خبره دا ده چي هر څوک به د خپل عمل سزا ګوري، یو د بل پېټی نه شي وړی، یو د بل لپاره نه مجازات کېږي، نه پلار د زوی په ګناه نیول کېږي او نه زوی د پلار د ښو عملونو په وجه جنت ته دروميي، هر څوک به د خپلو لاس ته راوړنو پېټی په اوږو

وړي. او د مذهبي انحراف تر ټولو ستره او اساسي خبره دا ده چي د الله صالحو بندګانو ته د انتساب تر نامه لاندې څوک ځان د جنت مستحق او د مذهب وارث وګڼي او له دې لاري د امتيازاتو د ترلاسه کولو په لټه کي وي، مذهب قومي رنګ غوره کړي، قومي تعصب ته د مذهب جامه ورواغوستل شي او مذهبي مشران ئې ځان د پېغمبرانو د امتيازاتو وارث وګڼي نه د دوی د مسئوليتونو او دندو وارث. الله تعالی دا نه خوښوي چي څوک د ده صالحو بندګانو ته خپل ناوړه عمل او ناسمه عقيده منسوب کړي، هم د مذهب نوم بد کړي او هم د الله د صالحو بندګانو نوم.

الله تعالی په دې آيت کي مسلمانانو ته لارښوونه کوي چي د مخکنيو صالحانو په سر له جاهلانو سره په شخړو او منازعاتو کي ځان مه مصروفوئ، حتی که دا د ابراهيم، اسمعيل، اسحق او يعقوب عليهم السلام په څېر ستر ستر شخصيتونه هم وي، د دې په ځای خپل عمل ته پام وکړئ، هغه څه چي تاسو له عذابه ژغورلی شي ستاسو خپل عمل دئ نه بل څه، الله تعالی ستاسو نسب ته نه ګوري، ستاسو عمل ته ګوري، که خپل عمل او عقيدې له جنته محروم کړې نو نه دي نسب جنت ته بيولی شي او نه د چا شفاعت، همغسي لکه چي پيغمبر عليه السلام خپلو نږدي خپلوانو ته وايي: ځان له اوره وژغورئ، زه د الله تعالی له عذابه ستاسو د ژغورني هيڅ واک نه لرم، نه څه ګټه دررسولی شم او نه کوم ضرر درنه دفعه کولی شم:

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ لَمَّا أُنْزِلَتْ هَذِهِ الآيَةُ (وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَکَ الأَقْرَبِينَ) دَعَا رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قُرَيْشًا فَاجْتَمَعُوا فَعَمَّ وَخَصَّ فَقَالَ « يَا بَنِى

كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى مُرَّةَ بْنِ كَعْبٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى عَبْدِ شَمْسٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى عَبْدِ مَنَافٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى هَاشِمٍ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا بَنِى عَبْدِ الْمُطَّلِبِ أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ يَا فَاطِمَةُ أَنْقِذِى نَفْسَكِ مِنَ النَّارِ فَإِنِّى لاَ أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا غَيْرَ أَنَّ لَكُمْ رَحِمًا سَأَبُلُّهَا بِبَلاَلِهَا ».

عجيبه ده، ډېره ډېره عجيبه!! هغه مهال ستا جسارت ته حيران شوم چي ودي ويل: د جنت كونجياني (كلياني)د علي، فاطمې، حسن او حسين په لاس كي دي، هغه څوک به جنت ته ځي چي دوی ئې وغواړي!!! نه پوهېږم آيا د دې خبري د كولو پر مهال متوجه وې چي څه وايې كه نه؟ داسي خبري خو يوازي د هغه چا له خولي وځي چي شركي او شيطاني جذباتو په سر اخيستی وي؟ په داسي حال كي چي پيغمبر عليه السلام فاطمې رضى الله عنها ته وايي چي زه دي د الله تعالى له عذابه نشم ژغورلی، يوازي خپل عمل دي ژغورلی شي!! د قرآن په لسگونو آيتونه همدا خبره كوي چي جنت ته د دخول پرېكړه د الله تعالى له لوري او د انسان عقيدې او عمل ته په پام سره كېږي، آيا ممكنه ده چي څوک دي په الله تعالى، قرآن او پيغمبر عليه السلام ايمان ولري خو سره له دې دي د داسي كركجني او شرک لړلې خبري جسارت وكړي!!

دا مسئله نه يوازې په مكه او مدينه كي او له مشركانو او يهودانو سره يوه كشاله وه بلكي دا اوس هم اكثر مذهبي اختلافات له دغه ذهنيت نه خړوبېږي چي يو دې مخكني منلي شخصيت ته ځان منسوبوي او بل ئې بل ته، يو د دې شخصيت (روحاني فيض) او (كرامات) ستر او پراخ گڼي او بل

ئې د هغه بل شخصیت، یو ځان د پېغمبر د اهل بیت محب او وارث ګڼي او له پېغمبر علیه السلام نه وروسته علي رضي الله عنه او زامن ئې د هغه ځای ناستي او د خلافت اصلي او یوازیني وارثین بولي او ابوبکر، عمر او عثمان رضي الله عنهم او ټولو هغو صحابه وو ته د غاصب په سترګه ګوري چې له علي رضي الله عنه نه پرته ئې له بل چا سره بیعت کړی او د بل په خلافت راضي شوي، حال دا چې علي رضي الله عنه په خپله له مخکنیو خلفاوو سره بیعت کړی او نه یوازې دا چې تل ئې په لمانځه کې په هغوی پسې اقتداء کړې بلکې خپله لور ئې عمر ته په نکاح ورکړې!! د امام حسین رضي الله عنه لپاره به د محرم په ورځو کې توره جامه اغوندي او د محرم په لسمه به د هغه د شهادت ویر کوي، په مسخره، کرکجنو، خرافي او اسلام ضد حرکاتو او ناولو بدعتونو سره به دا ورځ لمانځي؛ خو په عمل کې به په کربلا او نجف باندې د صلیبي ځواکونو د برید په وخت کې د یرغلګرو مرسته کوي او د دوی په لاس د زرګونو هغو مسلمانانو د وژلو به هیڅ پروا نه کوي چې د امام حسین په څېر د ظلم او تېري مقابله کوي!! پر یزید به لعنت وایي خو په عمل کې به تر یزید نه د لازیات ظالمو واکمنانو ملګرتیا او له بې دینه، منافق، ظالم او مفسدو واکدارانو سره بیعت کوي!! که د پېغمبر علیه السلام په ژوند کې دومره مسلمانان په عراق او افغانستان کې وژل شوي وی، مګر هغه مبارک به د کربلا تر شهیدانو په دغو شهیدانو زیات نه وو خواشینی شوی؟!! دغه شیعه چې نن په عراق او افغانستان کې د عاشورې په لسمه ځانونه وهي؛ د افغانستان او عراق په نیولو کې ئې له امریکایانو سره لاس یو کړ، په کربلا او نجف ئې د

امریکایانو د بیرغ رپېدا ومنله، په داسي حال کي چي د عاشورى د ورځي مراسم لمانځي چي امنیت ئې امریکایانو نیولی!! آیا تر دې د لوی منافقت تصور کېدی شي؟!! له د حسین رضی الله عنه سره د دوی د محبت ادعاء هسي یوه دروغجنه سیاسي لوبه ده، دا د دوی پلرونه ول چي له حسین رضی الله عنه سره ئې خیانت وکړ، کوفې ته ئې وروبللو خو خپلي ژمني ئې تر پښو لاندي کړې او د یزید په هغه لښکر کي شامل شول چي حسین رضی الله عنه او د ده ملګري ئې شهیدان کړل، یقیناً چي الله تعالی د همغه منافقت سزا نن د دوی اولادونو ته ورکوي، داسي چي د هغه د شهادت په ورځ به ځانونه په خپله په زنځیرونو وهي!!

په دې کي هیڅ شک نشته چي د دغو شخصیتونو د کراماتو او مناقبو خبري هغه څوک کوي چي له دې لاري تغذیه کېږي، د هغوی په نامه شکرانې، نذرانې او سیاسي او اجتماعي امتیازات ترلاسه کوي.

اهل بیت، آل او اولاد:

ته د قرآن ځیني مخصوص اصطلاحات په غلطه توګه کاروې، د (اهل البیت)، (آل) او (اولاد) الفاظ یو د بل په ځای او یو د بل په معنی کاروې، په داسي حال کي چي هر یو ئې بېله او ځانګړې معنی لري، په قرآن کي آل د اتباع، پلویانو او یارانو په معنی راغلی، لکه آل فرعون چي د فرعونیانو او د فرعون د پلویانو او اتباع په معنی دئ نه د فوعون د اولاد په معنی، اهل البیت یوازي د مېرمنو لپاره راغلی، قرآن مېرمنو ته دا لقب غوره کړی، هغه ئې د کور خاونده (کوروالا) نومولې، او اولاد د زامنو او لوڼو لپاره

راغلی، د قرآن په وړاندي د ادب تقاضاء دا ده چي موږ دا قرآني اصطلاحات په همغه معنی وکاروو چي په قرآن کي راغلي، کله چي موږ آل ابراهیم او آل محمد علیهما السلام ته دعاء کوو نو مراد مو باید د دوی امتیان او اتباع وي نه یوازي د دوی اولاد، دا ډېره بې ادبي او د قرآن په وړاندي جسارت دئ چي څوک په اهل البیت کي زوم او لمسیان شامل کړي او مېرمني ترې وباسي، یا آل د زوم او لمسیانو په معنی تعبیر کړي او اتباع او پلویان ترې وباسي.

د مرګ له ځای او نېټې خبرېدا:

ستا دا ادعاء هم د قرآن مخالفه ادعاء ده چي وایې پیغمبر علیه السلام، فاطمه رضی الله عنها یا بل څوک پوهېدو چي سبا به څه کېږي، څوک به کله او چېري مري!! حسن او حسین رضی الله عنهما به کله او د چا په لاس وژل کېږي؟ دا ځکه چي قرآن په قاطعیت او صراحت سره فرمایي چي هیڅوک نه پوهېږي سبا به څه کوي، کله او چېري به مري:

ÇÌÍÈ ž7Î z DŠÎæ ©$bÏ ÎŠ qß? ‹Ú öà Ä 'Î 6S ÿR “ Í 6?$Br ....

لقمان:۳۴

او هیڅوک نه پوهېږي چي سبا به څه ترلاسه کړي او نه پوهېږي چي په کومي زمکي کي به مري، یقیناً چي الله ښه باخبره پوه دئ.

یعني الله تعالی دا وینا د هغه علم او پوهي له مخي کوي چي د انسان په اړه ئې لري، دا د علیم او خبیر خدای وینا ده چي هیڅوک نه د سبا ورځي له پېښو خبرېږي او نه دا چي کله، څنګه او چېري به مري. که

ځوک د خپل ځان په اړه خبر نه وي نو د بل چا د مړيني د ځای، وخت او ځرنګوالي په اړه پوهېدا خو لازيات ورته محال او ناممکنه ده، ځوک چي په دې آيت ايمان لري هيڅکله به داسي خبره په خوله رانه وړي چي کوم انسان ته د بل د مړيني د وخت، ځای او ځرنګوالي په اړه د پوهي نسبت وکړي، صحابه نه پوهېدل چي پيغمبر عليه السلام به کله رحلت کوي، د رحلت په ورځ ئې صحت نسبتاً ښه شو، د لمانځه په مهال ئې له کړکۍ نه جومات ته وکتل او تبسم ئې وکړ، ټول صحابه خوشحاله شول چي هغه روغ شوی، ابوبکر رضی الله عنه د همدې لپاره هغه شپه له مدينې بهر د خپلي يوې مېرمني کره ولاړ، ناڅاپي ئې د هغه د رحلت خبر واورېد او بېرته په تلوار مدينې ته راستون شو، عمر رضی الله عنه جلالي شوی وو او ويل ئې چي په خدای قسم محمد عليه السلام نه دئ وفات شوی، ... که د ابوبکر او عمر رضی الله عنهما په څېر جليل القدره صحابه له دې غيبه خبر نه ول بل ځوک به ځنګه پرې پوهېږي؟!! په قرآن د ايمان غوښتنه دا ده چي ټول هغه روايات يوې خوا ته لري کېږدو چي له دې پرېکنده او صريح آيت سره تعارض لري.

عليه السلام او رضی الله عنه:

همدا راز ته د (عليه السلام(او (رضی الله عنه) په اړه هم داسي څه وايې چي له قرآن سره اړخ نه لګوي، ته ادعاء کوې چي د علي رضی الله عنه او د هغه د اولاد لپاره (عليه السلام) کارول مانع نه لري، او دا کمزوری دليل وړاندي کوې چي عادي انسان ته هم عليک السلام او عليه السلام

ويل جائز دي، دا په داسي حال کي چي د قرآن له آيتونو نه په واضح توگه معلومېږي چي د پيغمبر لپاره بايد د (عليه السلام) او (صلوة الله عليه) يا (صلى الله عليه و سلم) الفاظ وکاروو، ځکه چي قرآن فرمايي:

{q• ¹ {qãB#ä šú ïÈ‰$$%šk7 ÓÉZ9$'?ã bq•Á ã¼çG 6 Í=Br ©$bÎ

الاحزاب:٥٦ ÇÎÏÈ $¸JŠÎ=ó¡@ {q߆k=r ïøã

او د صحابه وو لپاره بايد (رضی الله عنهم) ووايو، ځکه چي قرآن فرمايي:

Nèdqãè7?$# ûïÏ%©!$#r Í$ÁRF{$#r ûïÌÉf»gßJø9$# `B bqä9r F{$# šc qà)Î6»¡9$#r

"Ìó¡ ? JM»Z_ öNçl; £ãr &r çm÷Zã {qÊ‘r öNåk÷]ã ª! $# šÅ Å § 9»| ¡ômÎ

التوبة:١٠٠ ÇÊÉÉÈ ãLÏàèø9$# ãöqøÿø9$# 7 Ï9ºŒ #%/‰& $kŽÏù ûïÏ$Î#»z ãgRF{$# $gFtB

د ادب تقاضاء همدا ده چي د يوه لپاره مخصوص الفاظ بايد د بل لپاره ونه کاروو، داسي غلطي د التباس باعث کېږي، که دا جائز وگڼو نو بيا خو که چا وويل ايوب عليه السلام؛ نو مخاطب به نه پوهېږي چي د خطيب مراد پيغمبر ايوب دئ که کوم صحابي ايوب، که ئې وويل سليمان عليه السلام؛ نو نه به پوهېږي چي مراد ئې پيغمبر سليمان دئ که کوم صحابي سليمان!! هغه مهال خو له دې غلطي نه بايد په قطعي توگه ډډه وکړو چي گورو ځيني غلات شيعه علي رضی الله عنه تر پيغمبر عليه السلام هم لوړ گڼي!! که خلک اوس د مدير، سفير، وزير، صدراعظم، جمهور رئيس او پاچا لپاره خاص خاص القاب کاروي، که څوک نن په سعودي کي يوه

سفیر ته ووایي (سمو السفیر) یا پاچا او شهزاده ته ووایي: (سعادة الملک) هر څوک به پرې وخاندي، موږ د داسي اشرافي الفاظو په ځای د دعاء الفاظ لرو خو په دې کي به د هر چا د مقام او منزلت خیال ساتو، پیغمبر ته زموږ غږ باید د نورو خلکو په څېر نه وي، قرآن موږ ته همدا درس راکوي. د پیغمبر لپاره به داسي نه وایو چي رضی الله عنه یا رحمه الله، او د صحابي لپاره به صلی الله علیه و سلم نه وایو، که څه هم پر مؤمنانو باندی د سلام او صلاة لېږل د معنی له پلوه مانع نه لري.

آیا په قرآن کي ټول احکام نشته؟

ستا هغه وینا مي هم واورېده چي ویل دي: په قرآن کي ټول احکام نه دي راغلي، ځیني احکام داسي دي چي یوازي ئې په احادیثو کي موندلی شو، د دې ادعاء د اثبات لپاره دي وویل: په قرآن کي یوازي هغه غوښه حلاله ګڼل شوې چي د ذبحي پر مهال ئې د الله تعالی نوم یاد شي، خو کب (ماهي) بې له ذبحي حلال دئ، د دې استثناء بنسټ د قرآن کوم آیت نه بلکي د پیغمبر علیه السلام حدیث دئ، څو ځلي دي دا خبره تکرار کړه چي راوښیئ د قرآن کوم آیت دا استثناء جائز ګڼي؟!! تاسو ته باید ووایم: په قرآن کي دا استثناء شته خو څه وکړو چي ته نه ئې ورته متوجه شوی! قرآن کب (ماهي) د لحماً طریاً یعني تازه غوښي په نامه یاد کړی او دا ښیي چي ماهي د تازه او پاکي غوښي حکم لري، پیغمبر علیه السلام ځکه ویلي چي ماهي له ذبحي پرته حلال دئ. همداراز تا وویل: د لمانځه ترتیب، اوقات او د رکعتونو شمېر په قرآن کي نه مومو... په داسي حال کي چي

پیغمبر علیه السلام د لمانځه هر څه له قرآنه اخیستي، د الله په نامه د لمانځه پیل، قیام، تلاوت، رکوع، سجده، په رکوع او سجده کي تسبیحات، د لمانځه پنځه وختونه او د رکعتونو شمېر؛ دا ټول هغه څه دي چي په قرآن کي ورته یا په ډېر وضاحت سره یا تلویحاً اشاره شوې، خو زه او ته د ځینو منشأ درک کولی شو او د ځینو نه.

د لمانځه د ځینو برخو منشأ په قرآن کي دا آیتونه دي:

- (و ذکر اسم ربه فصلی) د تکبیر تحریمه لپاره
- په قرآن کي د سجدې امر اولس ځلي راغلی، د هري ورځي د فرض رکعتونو شمېر هم اولس ټاکل شوی.
- تل تر سجدې مخکي د رکوع ذکر راغلی د همدې لپاره په لمانځه کي رکوع تر سجدې مخکي ده.
- د الزمر د سورې په دغو دوو آیتونو کي د تسبیح لپاره څلور وخته سحر، ماښام، ماخستن او ماپشین ذکر شوي:

’Î‰ôs‰$ãr ÇÈ bqSîó Âêûüïhr šc qÝðêûüïm «‹$ `»sðÝù

ÇÑÈ brãgâêûüïhr $|Ëãr ÇÚ öF$ Å V ºq»J¡ 9$

نو د الله تسبیح وینه ده کله چي (ماښام) او (گهیځ) ته ننوځئ او ده ته په آسمانونو او زمکي کي ستاینه ده او (ماخستن) او هغه مهال چي(ماپشین) ته ننوځئ.

او د طه د سورې په ۱۳۰ آیت کي د مازدیگر د وخت یادونه هم شوې:

Äs ô±9$ Æeê Ü ÿ© 7Ïh Ÿ‰ôt2 ôâÎ™r bqä)f $B 4† ?ã ŽÉô $\

4 Ì ö? 7=ê9 í$k]9$ $ #•Ô&r ôâÎ¶ ù È@ô$Ç $R#ä ôÜr $k5rãâ ÿ©ôr

ÇÌÈ

نو په هغه څه چي دوی ئې وايي صبر وکړه او له ستاينې سره د خپل رب تسبيح وايه (تر لمر راختو مخکي) او (تر لوېدو ئې مخکي) او (د شپې په يوې برخي کي) تسبيح وايه او د (ورځي په اطراف) کي؛ چي راضي شې.

دلته د سحر، مازديگر او ماخستن يادونه په صراحت سره شوې او دوو نورو وختونو ته د اطراف النهار په لفظ اشاره شوې. د همدې لپاره د لمانځه پنځه وخته ټاکل شوي.

کله چي د الواقعة د سورې په ۷۴ آيت کي دا امر وشو:

ÇÍÈ ÉŠãè9$ 7În ÉO$$ ôâÎ¶ ù الواقعة:۷۴

نو پيغمبر عليه السلام وفرمايل: دا تسبيح په رکوع کي شامله کړئ.

او کله چي د الاعلی د سورې په لومړي آيت کي دا امر وشو:

ÇÊÈ ’?ãF{$ 7În O$$ÈÎ™ الاعلی: ۱

نو پيغمبر عليه السلام وفرمايل چي دا تسبيح په خپلو سجدو کي شامله کړئ.

که په قرآن کي غور وکړئ وبه گورئ چي د رکوع امر د سجدې په پرتله لږ دئ، د همدې لپاره په لمانځه کي د رکوع شمېر تر سجدې لږ دئ.

د الاسراء سورې په ۷۸آیت کي د سحر لمونځ د قرآن الفجر په نامه یاد شوی او دا ښیي چي قرائت د لمانځه اساسي برخه ده.

b] ìó ÿ$b#äèr è@$Ė¡ î 4] Ä ó± 9$Ë Bqà Î o4Á 9$ Éï%&

ÇÑÈ #Ýqåå B šc %. ìó ÿ$b#äè

په دې آیت کي له یوې خوا د ګهیځ لمانځه ته قرآن الفجر ویل شوي له بلي خوا پنځه لمونځونو ته اشاره کوي: د لمر له زواله تر ماخستن پوري څلور لمونځونه او د سحر لمونځ ئې پنځم.

له دغو آیتونو نه په صراحت سره معلومېږي چي پیغمبر علیه السلام د لمانځه هر څه له قرآنه اخیستي.

نهج البلاغه:

د نهج البلاغه په اړه مي هم ستا خبري واورېدې، چي لاندي تعلیقات پرې ضروري ګڼم: ستا دا ادعاء د حقیقت خلاف ده چي په نهج البلاغه کي علي رضی الله عنه ته منسوب اقوال د اهل سنت و جماعت په کتابونو کي هم راغلي!! او دا چي له کمیل ابن زیاد نه په دغو کتابونو کي هم ډېر روایات نقل شوي، په داسي حال کي چي له کمیل نه جمعاً او په ټولو کتابونو کي یوازي څلور پنځه ځلي نوم اخیستل شوی او هغه هم د دوه دیو حدیثونو په ارتباط، خو هلته هم محدثینو یا ویلي چي دا روایات او اسناد ئې ضعیف دي او یا ئې ویلي چي کمیل غیرثقه دئ. دا همغه کمیل دئ چي له یهودي ابن سبأ سره ئې اړیکي وې او عثمان رضی الله عنه تبعید کړی

وو، په نهج البلاغه کي له ده زيات روايت کېږي.

چا چي د قرآن د بلاغت خوند څکلی وي يا ئې د احاديثو ادبي منهج ته پام کړی وي نو په دې پوهېدا ورته گرانه نه ده چي نهج البلاغه له دواړو سره هم د محتوی له پلوه ژور توپير لري او هم د نهج او اسلوب له پلوه، حتی له هغو احاديثو سره هم ژور توپير لري چي له علي رضی الله عنه نه روايت شوي.

په قرآن کي چي کوم سلاست، شفافيت، وضاحت، خوند او اعجاز مومو په نهج البلاغه کي ئې لږ بېلگه هم نشو موندلی، نهج البلاغه په څلورمه پېړۍ کي او د علي رضی الله عنه له شهادته نږدې درې نيم سوه کاله وروسته ليکل شوی، نه يوازي دا چي نهج او د ادب اسلوب ئې د صحابه وو دور ته ورته نه دئ بلکي په ډېر لږ دقت سره دې نتيجې ته رسو چي دا د څلورمي پېړۍ د ادبي اسلوب په غېږ کي د سيد رضي لخوا جوړ شوي اقوال دي چي علي رضی الله عنه ته ئې منسوب کړي. اسلوب ئې پېچلی، غامض او شاعرانه دئ، همغسي لکه شاعران چي له الفاظو سره مشغول وي، دا په داسي حال کي چي قرآن د جاهليت د دور دغسي نهج او اسلوب ونړاوو، ادب ئې پر نوي بنسټ ودراوو، د خيال له فضاء ئې د ژوند واقعيتونو ته راکوز کړ، د ابهام او اغماض په ځای ئې سلاست او وضاحت رايج کړ، درباري ژبه ئې په عاميانه ژبي بدله کړه، مدح او هجو ئې له ادب نه وايستل، ښېگڼو ته دعوت او بلنه ئې د هغوی ځای ناستې کړه، د کوم زوړ ادب بنسټونه چي قرآن ونړول متأسفانه ځينو بېرته هغه ته مخه کړه، په نهج البلاغه کي دغه شا ته تگ او تخلف گورو. د سنيانو په مدرسو کي

د عربي ادب د زده کړې لپاره د جاهليت دور د شعراوو اشعار لوستل د همدې تخلف یوه بله بېلګه ده.

په نهج البلاغه کې ډېر داسي اقوال مومو چي د علي رضی الله عنه له لوړ شخصيت سره په هيڅ توګه نه ښايي، د ځان او خپلې کورنۍ ستاينه، د خپلو رقيبانو هجو، له مخکنيو خلفاوو نه شکايت او په دې اعتراض درلودل چي ولي دی د خليفه په توګه غوره نشو او دا چي د مخکنيو خلفاوو په دوران کي ډېر غصه وو، د مجبوريت له مخي ئې څه نه ويل، حال ئې داسي وو لکه چي په ستوني کي ئې هډوکی نښتی وي!! آيا ممکنه ده چي د امير المؤمنين علي رضی الله عنه په څېر شخصيت داسي کمزورې خبري وکړي؟!! آيا يوازي دغسي خبري کافي نه دي چي ووايو: نهج البلاغه د سيد رضي د اقوالو مجموعه ده نه د علي رضی الله عنه د ويناوو؟!!

د نهج البلاغه روايات اکثراً يو راوي لري، کومه طريقه چي اهل سنت و جماعت د روايت په اړه لري، سعي کوي د هر روايت سند تر پيغمبر عليه السلام پوري ورسوي، د رواتو په اړه څېړنه کوي، ثقه او غير ثقه ئې په ګوته کوي او د روايت د اعتبار کچه ټاکي، له دغو نه هيڅ څه په نهج البلاغه کي نه مومو.

د Q ټلويزيوني چينل په اړه:

ستا د ويناوو له اورېدو وروسته مي د Q چينل ځيني نوري برخي هم وليدې، په پای کي دې نتيجې ته ورسېدم چي دا چينل به يا ايران تمويلوي يا انګريزان، په دې موخه چي د حقيقي اسلام او سني مذهب نوم بد کړي

او د داسي دين او مذهب په توګه ئې معرفي کړي چي له خرافاتو ډک دئ، دښمنانو اسلام په دوو ډولونو وېشلی: راډیکال اسلام او ټریډیشنل اسلام (یعني سیاسي او انقلابي اسلام او د سیاست او جهاد مخالف اسلام، یعني جهادي اسلام او صوفیانه اسلام)، یو خوښوي، وده ورکوي، مرسته ورسره کوي، تلویزیوني چینلونه ورته جوړوي، د اسلامي هېوادو حکام دې ته اړ کوي چي د دوی د خوښي اسلام وپالي، له بل اسلام نه سخته وېره لري، په ټول توان طاقت د دې هڅه کوي چي دا اسلام او پلویان ئې وځپي او د تروریستانو په تور لیست کي ئې ونیسي، دښمنان هغه اسلام نه خوښوي چي وایي: له طاغوت نه انکار وکړئ، له قیصر او کسری سره ډغري ووهئ، شیطاني نظامونه نسکور کړئ، د خدای پر زمکه باید یوازي د الله تعالی دین حکومت وکړي، مظلومان د ظالمانو له منګولو وژغورئ، عدل او قسط قائم کړئ... دوی هغه اسلام خوښوي چي خلکو ته ووایي: له دنیا لاس واخلئ، دنیا کافرانو ته پرېږدئ، تاسو آخرت خپل کړئ، خدای دنیا د کافرانو لپاره او جنت ستاسو لپاره ټاکلی، د چا په ښه او بد غرض مه کوئ، په اورادو او اذکارو سره هغه مقام ترلاسه کولی شئ چي مجاهدین ئې د خپل سر او مال په قربانولو نشي ترلاسه کولی ... د دښمنانو پرېکړه دا ده چي صوفیانه اسلام د جهادي اسلام په ضد وکاروي، انګرېزانو داسي ډېر ټلویزیوني چینلونه، راډیوګاني، مجلې، ورځپاڼي او ډلي جوړي کړې، پالي او تمویلوي چي په همدې موخه تري استفاده کوي، قادیانانو ته ئې هم داسي چینلونه جوړ کړي، ما دغه چینل داسي ومونډو چي چلوونکي ئې غواړي له اسلام او سني مذهب نه یو کرکجن انځور وړاندي کړي، ما هغه

برخه هم ولیده چي يو ټګمار بل ټګمار د شيخ الحديث په نامه معرفي کوي، د دواړو له خبرو، وينااوو او حرکاتو معلومېږي چي په ټګمارۍ کي تخصص او مهارت لري، يو غمځپلی او مصيبت وهلی ناپوه انسان به په دې هيله ټيلفون ورته وکړي چي له ستونزو د وتلو لار وروښيي، دوی به ئې خپل نوم او د مور نوم وپوښتي، بيا به دا ټګمار شيخ الحديث د يوې پاڼي پر سر قلم وخوځوي، څه محاسبه به وکړي او هغه کس ته به دا ځواب ورکړي: حساب وايي چي ستا په کار کي څه خنډ شته، پېريان درباندي ناست دي، ستا کار کي ستونزي راولاړوي، کوډي درباندي شوې، بايد زموږ دفتر ته راشې چي تعويذ درکړو، تر هغه وخته دا اذکار او اوراد وايه، إن شاء الله تعالی مشکل به حل شي...!! کله چي انسان د دغو ټګمارانو دا مسخره لوبه ګوري او د RINKER له هغو غولوونکو تجارتي اعلاناتو سره ئې مقايسه کوي چي د زرو روپيو توکی به په لومړي سر کي په ۴۹۹۹ پلوري او ورو ورو به ئې قيمت ۱۴۹۹ ته راکوز کړي، نو يقيناً چي وبه وايي: دا غولوونکي اعلانات د هغو مذهبي ټګمارانو تر اعلاناتو ډېر ښه دي چي خلک د دين او مذهب په نامه غولوي او شکرانې او نذرانې ئې ترلاسه کوي، دوی خو که په چل او دوکې سره له خلکو پيسې اخلي او ارزانه توکی په لوړه بيعه پلوري، خو دا ټګماران هم پيسې ترې اخلي او هم ئې دين او ايمان؛ او په بدل کي ئې په زېړ رنګ ليکل شوې يوه وړه پاڼه د تعويذ په نامه ورکوي. ما ته دغو ټګمارو رمالانو او فال نيوونکو د ايران يو آيت الله را په ياد کړ، هغه د خميني ځای ناستی وو چي وروسته عزل شو، د ايران له انقلابه وروسته مي ملاقات ورسره درلود، د خبرو په دوران کي د

ده سکتر څو ځلي راغی او ورته وئې ویل چي همغه مېرمن ده، ده دوه ځلي ورته وویل چي اوس ئې پر ښږده، خو سکرتر په درېیم ځل مجبور کړ چي ځواب ورکړي، نو جناب آیت الله خپلي خوا ته تاخچې ته لاس اوږد کړ او مصحف ئې راواخیست، هغه ئې پرانیست او بیا ئې سکرتر ته وویل: بگو بده: ورته ووایه چي بد دئ!! دا هغه قرآن وو چي په ایران کي چاپ شوی، په ځینو صفحو ئې خوب (ښه) او په ځېنو بد (بد) لیکل شوي، ایرانیان په دې او د حافظ شیرازي په کلیات فال نیسي، مصحف پرانېزي، که هغه صفحه پرانیستل شوه چي خوب پرې لیکلی نو فال ئې سم او بخت ورسره مل دئ او که هغه بله صفحه پرانیستل شوه نو بخت ورسره یاري نه کوي او کار ئې بد دئ!! له ځان سره مي ویل: که آیت الله ئې داسي وي نو آخوندان به ئې څنگه وي؟!! دا به څنگه په افغانستان کي د یوه واقعي اسلامي انقلاب ملاتړ او تأیید کوي؟!! ومو لیدل چي ایران له افغان جهاد او مجاهدینو سره دومره جفا وکړه چي اسرائیل ورسره نه ده کړې، د افغانستان او عراق په نیولو کي دوی له صلیبي ځواکونو سره لاس یو کړ او ایران پلوه افغاني او عراقي شیعه ډلو ته ئې وویل چي د امریکایانو تر قومندې لاندي د سنیانو مقابله وکړي!! دا په داسي حال کي چي پیغمبر علیه السلام د هغه چا په اړه چي فال لیدونکي، نجومي او رمال ته ورځي او د هغه په خبري باور کوي داسي فرمایي چي په دې کار سره ئې هغه قرآن تکذیب کړی چي پر محمد (علیه السلام) نازل شوی: عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- :« مَنْ أَتَى عَرَّافًا أَوْ كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ

ما په دغو ورځو کي د دې چينل په خپرونو کي له هيچا وانه ورېدل چي د مسلمانانو په موجوده دردناک حالت او ستونزو ئې بحث کړی وي، د اسلام د دښمنانو جنايات ئې غندلي وي، د مسلمانانو په بې رحمانه وژلو ئې خفگان ښودلی وي، د افغانستان، عراق، فلسطين، کشمير او د نړۍ له نورو مظلومو مسلمانانو سره ئې د خواخوږۍ څو کلمات په خوله راوړي وي او مسلمانان ئې جهاد ته هڅولي وي، برعکس دا مي ترې اورېدلي چي جهاد في سبيل الله ئې جهاد اصغر او جهاد مع النفس، اوراد او ذکر ئې جهاد اکبر گڼلی او په دې توگه ئې د هغو خلکو د جذباتو د سړولو هڅه کړې چي د مظلومو مسلمانانو د بدو ورځو په ليدو سره تحريک شوي او د جهاد عزم په کي راپارېدلی. باور مي دا دئ چي دا کار د يوې منصوبې لاندي ترسره کېږي، که نه نو هر په دين پوه انسان په دې پوهېږي چي د جهاد اکبر او اصغر په نامه په قرآن کي کومه اصطلاح نشته، په کوم روايت کي چي دا خبره شوې د ټولو محققينو له نظره دا روايت بې بنسټه او د قرآن له صريح آيتونو سره متعارض دئ، په قرآن کي (جهاد بالنفس) راغلی چي تر ټولو اعظم او اکبر عبادت گڼل کېږي چي هغه خپل سر د الله تعالی په لار کي قرباني کول دي، د قرآن په هيڅ آيت کي د (جهاد مع النفس) الفاظ نه دي راغلي، د ټولو محققينو او ائمه وو له نظره جهاد في سبيل الله يوازي قتال في سبيل الله دئ نه بل څه، او په قرآن کي تل له هجرت نه وروسته د هغه يادونه شوې، تبليغ ته جهاد في سبيل الله ويل يا تعليم، تدريس، د ذکر حلقو ته د جهاد في سبيل الله نوم ورکول يوه مغالطه او د قرآن په نسبت بې باکي ده، په قرآن د ايمان تقاضاء دا ده چي هره اصطلاح به ئې په خپل

مورد او ځای کي کاروو، قرآن وايي چي د هدايت دروازې د مجاهد پر مخ پرانيستل کېږي، څوک چي له جهاده ډډه وکړي د هدايت ټولي دروازې به ئې پرمخ تړلې وي،

ÇÏÈ ûüŽÅ¡ósßJø9$# yìyJs9 ©!$# ¨bÎ)ur $uZn=ç7ß öNåk¨]tÏöks]s9 $uZŠÏù (#rßyg»y_ tûïÏ%©!$#ur

قرآن وايي چي په دين کي تفقه د الله په لار کي د نفير له لاري ترلاسه کړئ

(#rãÏÿZtÏ9 tbqãZÏB÷sßJø9$# šc%x. $tBur * ... Èûïe$!$# Îû (#qßg¤)xÿtGuŠÏj9 ×pxÿͬ!$sÛ öNåk÷]ÏiB 7ps%öÏù Èe@à2 `ÏB txÿtR Ÿwöqn=sù ...)

ÇÊËËÈ šcrâxøts† öNßg¯=yès9 öNÍköŽs9Î) (#þqãèy_u‘ #sŒÎ) óOßgtBöqs% (#râ‘É‹ZãŠÏ9ur (التوبة: ١٢٢)

... ولي دي د دوی (مؤمنانو) له هري ډلي يو ټولگی ونه وځي چي په دين کي پوهه ترلاسه کړي او هغه مهال چي خپل قوم ته بېرته ستنېږي انذار ئې کړی، ترڅو ځان ساتنه وکړي.

څوک چي (نفير) د علم د زده کړي لپاره وتل تعبيروي نه د جهاد في سبيل الله لپاره وتل؛ مغالطه کوي او د قرآن يوه مخصوصه جهادي اصطلاح ناسمه او غلطه تعبيروي.

تتمه:

زه د الله تعالی په نامه تا ته بلنه درکوم چي راځه دا خرافي عقايد او افکار لري وغورځوه، د الله د لاري يو مخلص او مجاهد داعي جوړ شه، قرآن ته مخه کړه، قرآن د خپلي لاري مشعل او د دعوت موضوع وگرځوه، له اسلام او اسلامي امت نه د دفاع لپاره ملا وتړه، د اسلام د سترو سترو

دښمنانو په ضد داسي ملاوتړه لکه ابراهيم عليه السلام چي د نمرود په ضد، موسى عليه السلام د فرعون په ضد او محمد عليه السلام د ابوجهل په ضد جهاد وکړ، اسلام همدا دئ او د اسلام تقاضاء همدا. راشه له خپلو تبليغاتي امکاناتو نه په استفادې سره دا هڅه وکړه چي د خلکو توجه له مخلوق نه خالق ته واړوي، له مړي انسان نه ژوندي خدای ته، له قبرونو او قصرونو نه د عرش مالک ته، له زيارت نه جومات ته، له ساز، سرود او نعت نه د قرآن تلاوت ته، له رهبانيت نه جهاد ته او د خانقا له کونجه سنگر ته، باور وکړه د هغو کسانو چي په زيارتونو کي راغونډېږي، له قبر نه ئې ځان ته دکان جوړ کړی، شکرانو او نذرانو ته سترگي په لار وي، د دوی تر زرو کسانو هغه فلسطينی ماشوم هم غوره دئ چي د يهودانو ټانکونه په ډبر ولي، هغه هلک هم غوره دئ چي د خپل ايمان او عقيدې په حکم د لاهور په سړکونو کي د امريکا او اسرائيل په ضد شعارونه ورکوي او له مظلومو مسلمانانو نه دفاع کوي.

زموږ صالح سلف، صحابه وو او تابعينو به له سنگر نه هغو کسانو ته چي په حرم کي به په عبادت لگيا وو داسي پيغامونه لېږل:

يا عابد الحرمين لو أبصرتنا لعلمت أنک في العبادة تلعب
من كان يخضب جيده بدموعه فنحورنا بدمائنا تتخضب

اې د حرمينو عابده! که زموږ حال وگورې؛ نو پوه به شې چي ته په عبادت کي هسي لوبي کوې!! که څوک خپله غاړه په اوښکو لمدوي نو زموږ مخونه په وينو سره دي.

په پای کي ستا د بيان د اسلوب په اړه څو مشورې درته لرم:

- ستا د بیان اسلوب د یوه داعي نه بلکي د یوه مجادله کوونکي دئ.
- د هوښیار او په دین پوه انسان د زړه او عقل دروازه نه ورته پرانیستل کېږي.
- لهجه دي ډېره تنده او غږ دي له ضرورته زیات لوړ وي، هغه هم په ډېرو وړو مسئلو د ترکیز په لړ کي.
- د خطاب په وخت کي ستا حرکات، د لاس توند توند خوځول، یوې بلي خوا ته تېز تېز کتل، په کرسۍ یوې خوا بلي خوا ته کېدل، ډېر نامناسب دي او له یوه دروند خطیب او مؤمن داعي سره نه ښایي، حرکات دي داسي دي لکه د سیاست والو او هغه هم د انتخاباتو په دوران کي، او په دې موخه چي د بې علمو عوامو توجه جلب او رأیه ئې ترلاسه کړي.
- ستا حرکات او لهجه مخاطب ته دا انتباه ورکوي چي ته فقط دا خوښوې چي خلک دي تحسین کړي.
- ستا اکثر دلایل، استدلال، تعبیر، تفسیر او تأویل مي له حقیقته ډېر لري او داسي وموندل چي د خپلي رأيي د اثبات لپاره دي په ډېر تکلف سره د دلایلو موندلو نه بلکي جوړولو هڅه کړې او دا هڅه ډېر ځلي په ښرګند تحریف منتج شوې. والسلام علی من الهدی

عبدالله

ستاسو یو افغان خواخوږی

عائشه رضی الله عنها وايي:

که چا درته وويل چي محمد صلی الله علیه وسلم خپل رب لیدلی دئ نو پوه شه چي دا شخص دروغ وايي، ځکه الله تعالی فرمايي: "سترګی ئې نشي ليدلی"، "او هيڅ انسان لره نه ښايي چي الله ورسره تکلم وکړي مګر په وحي سره، يا د حجاب له شا نه او يا کومه فرشته وليږي نو هغه د الله په حکم هغه څه ورته وحي کړي چي غوښتي ئې وي" او که چا درته وويل چي هغه علم غيب لري، نو دا هم دروغ وايي ځکه الله تعالی فرمايي: له الله پرته هيڅوک علم غيب نه لري.